

Програма за морско дело и рибарство 2014-2020

Версия 13.10.2015 г.

Този документ е създаден на базата на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета.

1. ПОДГОТОВКА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА И ПРИВЛИЧАНЕ НА ПАРТНЬОРИ	6
1.1. Подготовка на оперативната програма и привличане на партньори (в съответствие с член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014) ..	6
1.2. Резултат от предварителната оценка (в съответствие с член 18, параграф 1, буква б), точка ii) от Регламент (ЕС) № 508/2014)	8
1.2.1 Описание на процеса на извършване на предварителната оценка.....	8
1.2.2. Преглед на препоръките на оценителите, извършили предварителната оценка, и кратко описание на начина, по който те са взети под внимание	9
2. SWOT АНАЛИЗ И УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)	12
2.1. SWOT анализ и установяване на потребностите	12
2.2. Показатели за контекста, които представят първоначалната ситуация	40
3. ОПИСАНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРИНОСА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА КЪМ ИНТЕЛИГЕНТНИЯ, УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 27 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)	49
3.1. Описание на стратегията	49
3.2. Специфични цели и показатели за резултатите	55
3.3. <i>Приложими мерки и показатели за изпълнението</i>	61
3.4. Описание на взаимното допълване на програмата с други ЕСИ фондове	88
3.4.1. Взаимно допълване и договорености за координация с други ЕСИ фондове и други свързани инструменти за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище.....	88
3.4.2. Основния действия, планирани за постигането на намаление на административната тежест	93
3.5. Информация относно макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни (когато е приложимо).....	96
4. ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО СПЕЦИФИЧНИТЕ МЕРКИ ПО ЕФМДР	98
4.1. Описание на специфичните потребности на зони по „Натура 2000“ и приноса на програмата за установяването на съгласувана мрежа от зоните за възстановяване на рибните запаси, предвидени в член 8 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета	98
4.2. Описание на плана за действие за развитието, конкурентоспособността и устойчивостта на дребномащабния крайбрежен риболов (в съответствие с член 18, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) № 508/2014)	100
4.3. Описание на метода за изчисляване на опростените разходи в съответствие с член 67, параграф 1, букви б)—г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013....	101
4.4. Описание на метода за изчисляване на допълнителните разходи или пропуснатите ползи в съответствие с член 96 от Регламент (ЕС) № 508/2014	101

4.5.	Описание на метода за изчисляване на компенсациите съгласно съответните критерии, определени за всяка от дейностите, извършвани в съответствие с член 40, параграф 1, членове 53, 54, 55 и 67 от Регламент (ЕС) № 508/2014	102
4.6.	При мерки за окончателно преустановяване на риболовните дейности съгласно член 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014 описанието включва целите и мерките, които да бъдат взети за намаляването на риболовния капацитет в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. Включва се и описание на метода за изчисляване на премията, която се отпуска съгласно членове 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014	102
4.7.	Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления и екологични инциденти (в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) № 508/2014)	103
4.8.	Описание на използването на техническа помощ (в съответствие с член 78 от Регламент (ЕС) № 508/2014)	104
4.8.1.	Техническа помощ по инициатива на държавата членка.....	104
4.8.2.	Създаване на национални мрежи	104
5.	СПЕЦИФИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИНТЕГРИРАНОТО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ	106
5.1.	ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ВОМР (ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ)	106
5.1.1.	Описание на стратегията за ВОМР (в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) № 508/2014).....	106
5.1.2.	Списък на критериите, приложени при подбора на районите за рибарство (в съответствие с член 18, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 508/2014)	114
5.1.3.	Списък на критериите за подбор на стратегии за водено от общностите местно развитие (в съответствие с член 18, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) № 508/2014)	115
5.1.4.	Описание на съответните функции на МИРГ и управляващия орган или определения орган във връзка с всички задачи по изпълнението, свързани със стратегията (в съответствие с член 18, параграф 1, буква м), подточка ii) от Регламент (ЕС) № 508/2014)	117
5.1.5.	Информация относно авансовите плащания за МИРГ (в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014)	119
5.2	Информация относно интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) (в съответствие с член 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	119
	НЕПРИЛОЖИМО.....	119
6.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 55 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) №1303/2013).....	119
6.1.1.	Определяне на приложимите предварителни условия и оценка на тяхното изпълнение Таблица: Специфични приложими предварителни условия на ЕФМДР и оценка на тяхното изпълнение	120
6.1.2.	Таблица: Приложими общи предварителни условия на ЕФМДР и оценка на тяхното изпълнение	131

6.2.	Описание на действията, които следва да бъдат предприети, отговорните органи и графика.....	133
6.2.1.	Таблица: Действия, предвидени за специфичните предварителни условия на ЕФМДР	133
6.2.2.	Таблица: Действия, предвидени за изпълнение на общите предварителни условия.....	138
7.	ОПИСАНИЕ НА РАМКата ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 22 И ПРИЛОЖЕНИЕ II НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)	138
7.2.	Таблица: Рамка на изпълнението	138
7.2.	Таблица: обосновка за избора на показатели за изпълнението, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението*	141
8.	ПЛАН ЗА ФИНАНСИРАНЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 20 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 И С АКТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 16, ПАРАГРАФ 2 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)	150
8,1.	Общо участие на ЕФМДР, планирано за всяка година, в евро	151
8,2.	Участие на ЕФМДР и процент на съфинансиране на приоритетите на Съюза, техническата помощ и друга подкрепа (в евро).....	152
8.3	Участие на ЕФМДР по отношение на тематичните цели на ЕСИ фондовете	155
9.	ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ.....	155
9.1.	Описания на действията, целящи спазването на принципите предвидени в член 5*, 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013	155
9.1.1.	Насърчаване на равенството между мъжете и жените и на недискриминацията (член 7 от Регламент (ЕС) №1303/2013).....	155
9.1.2.	Устойчиво развитие (член 8 от Регламент (ЕС) №1303/2013)	156
9.2.	Определяне на ориентировъчния размер на подкрепата за постигането на целите, свързани със смекчаване и приспособяване към изменението на климата (в съответствие с член 18, параграф 1, буква а от Регламент (ЕС) № 508/2014)	158
10.	ПЛАН ЗА ОЦЕНКА (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 56 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 И ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА Й) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014).....	160
11.	ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА М) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014).....	165
11.1.	Определяне на органите и междинните звена.....	165
11.2.	Описание на процедурите за мониторинг и оценка	165
11.3.	ОБЩ СЪСТАВ НА МОНИТОРИНГОВИЯ КОМИТЕТ	166
11.4.	ОБОБЩЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИНФОРМИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ	167
12.	ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОРГАНите, ОТГОВОРНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СИСТЕМАТА ЗА КОНТРОЛ, ИНСПЕКЦИИ И ИЗПЪЛНЕНИЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА О) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)	168
12.1.	Органи, които прилагат системата за контрол, инспекции и изпълнение	168

12.2. Кратко описание на наличните човешки и финансови ресурси, предназначени за контрол, инспекции и изпълнение в областта на рибарството	168
12.3. Основно налично оборудване, и по-специално броя на корабите, самолетите и хеликоптерите	170
12.4. Списък на избрани видове операции (ЕФМДР Чл.76)	170
12.5. Връзка с приоритетите, определени от Комисията съгласно член 20, параграф 3 от ЕФМДР	172
13. СЪБИРАНЕ НА ДАННИ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА П) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014).....	173
13.1. Общо описание на дейностите по събиране на данни, предвидени за периода 2014—2020 г.	173
13.2. Описание на методите за съхранение на данни, управлението на данни и използването на данни.....	176
13.3. Описание на начина, по който доброто финансово и административно управление на събирането на данни ще бъде постигнато.....	178
14. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ДЯЛ IV ОТ ВТОРА ЧАСТ НА РЕГЛАМЕНТ № 1303/2013).....	181
14.1. Описание на планираното използване на финансови инструменти	181
14.2. Избор на мерките по ЕФМДР , които да бъдат изпълнени чрез финансови инструменти	181
14.3. Ориентиран размер на сумите, предвидени за използване чрез финансовите инструменти	181

1. ПОДГОТОВКА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА И ПРИВЛИЧАНЕ НА ПАРТНЬОРИ

1.1. Подготовка на оперативната програма и привличане на партньори (в съответствие с член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

С Решение № 328 на Министерския съвет от 25 април 2012 г. за одобряване на списък с тематичните цели, които да бъдат включени в Договора за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г., списък с програми и водещо ведомство за разработването на всяка програма, ИАРА бе определена за водеща институция за подготовка на ПМДР, финансирана от ЕФМДР през програмния период 2014-2020 г.

Опитът, който ИАРА има при програмиране, управление и изпълнение на ОПРСР, в качеството си на УО, е използван при разработване на ПМДР.

В изпълнение на чл. 5 от Постановление № 5 на Министерския съвет от 18 януари 2012 г. за разработването на стратегическите и програмните документи на РБ за управление на средствата от фондовете по ОСР, със Заповед № РД-1054/02.10.2012 г. на Изпълнителния директор на ИАРА бе сформирана ТРГ. В работната група участват представители на ЦКЗ на администрацията на Министерския съвет; СО на ОПРСР; МЗ на УО на ОПРСР; ОО на ОПРСР; дирекция „Стратегическо развитие и координация“ в администрацията на МС; дирекция „Икономическа и финансова политика“ на МФ; НСИ; КЗД; регионалните съвети за развитие в районите от ниво 2; национално представителните организации на работодателите, работниците и служителите, признати от МС по реда на Кодекса на труда; НСОБ; академичната общност; неправителствени организации и др.

Неправителствените организации бяха включени в състава на работните групи за разработване на СП и ОП на РБ за програмния период 2014-2020 г., утвърден от Министъра по управление на средствата от Европейския съюз. С оглед на спецификата на ПМДР в състава на ТРГ бяха поканени и представители на МИРГ, функциониращи през периода 2007-2013 г., представители на отдел „Биологично земеделие“ към МЗХ, БАБХ, сдружения на професионални рибари, както и на браншови организации в сектора. Членовете на ТРГ са определени без значение на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, което е в съответствие с принципите за устойчиво развитие и равенство на половете съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. По този начин бе осигурено участието на голяма част от заинтересованите страни в целия процес на подготовка на ПМДР. ТРГ ще функционира до одобряването на оперативната програма от ЕК.

Към края на месец септември са проведени десет заседания на ТРГ, като са били обсъдени следните документи:

- Вътрешни правила за организацията и дейността на ТРГ;
- Индикативен график за дейността на ТРГ;
- Предложение за сформирание на подгрупи за обсъждане на отделни области на интервенции на ПМДР и техен състав;

- Първи работен вариант на МНСПА;
- Първи работен вариант на SWOT анализ на ПМДР;
- Първи работен вариант на ПМДР и версия на предварителната оценка;
- Втори работен вариант на МНСПА;
- Втори работен вариант на ПМДР и проект за индикативно разпределение на средствата;
- Актуализиран вариант на стратегията и мерките на ПМДР съгласно Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета;
- Индикативен бюджет на ПМДР съгласно одобрените регламенти и одобрения вариант на стратегията и мерките на ПМДР;
- Работен вариант на предварителен доклад на ЕО на ПМДР.

Проведена бе и отделна работна среща с представители на досега действащите МИРГ за обсъждане на възможностите за участието на МИРГ в ПМДР и очакванията им за бюджетно осигуряване от Програмата.

С оглед осигуряване на широко включване и активно участие на партньорите в ТРГ, съгласно вътрешните правила, дневният ред и всички документи и материали за заседанията се изпращат на членовете на Работната група най-малко 7 дни преди датата на заседанието чрез официална кореспонденция и/или по електронен път. Когато е обективно невъзможно да бъде спазен този срок, коментари по материалите се приемат и след заседанието на ТРГ.

Информация относно дейността на работната група и обсъжданите документи се публикува на сайта на ИАРА (<http://iara.government.bg>) и на сайта на ОПРСР (<http://oprsr.government.bg>). Информация се публикува и на сайта на единния информационен портал (<http://eufunds.bg>).

В изпълнение на едно от предварителните условия за получаване на финансиране от ЕФМДР – разработването на МНСПАБ, бе проведена среща - фокус група с оператори в сектор „Аквакултури“, като тя бе предварително обявена на сайта на ИАРА и на сайта на ОПРСР. Проектите на плана са обсъждани и по време на заседания на ТРГ.

Напредъкът в подготовката на ПМДР се представя и на членовете на КН на ОПРСР, като те имат възможност да отправят коментари и препоръки за оптимизация на процеса на програмиране.

Партньорите взеха активно участие при анализа и определяне на нуждите, избора на приоритети и свързаните с тях конкретни цели и мерки, разпределението на средствата, определянето на бенефициентите, определянето на индикаторите в Програмата. Всички решения по отношение на програмата са взети след сериозна дискусия или по предложение на членовете на ТРГ, като е търсен необходимият консенсус.

При разработването на SWOT анализа и стратегията на ПМДР в края на месец май 2013 г. са изготвени 4 различни въпросника, адресирани до 4-те основни типа целеви групи на ПМДР, а именно: рибари, предприемачи със стопанства в областта на аквакултурата, преработватели на риба и рибни продукти, МИРГ. Въпросниците бяха изпратени на 31 май 2013 г. в териториалните звена на ИАРА за попълване от собственици на стопанства за аквакултура, МИРГ, рибари и преработватели. Попълнените въпросници бяха получени на 10 юни 2013 година. От общо 388 активни стопанства за аквакултура, регистрирани през 2012 г., са пристигнали 72 попълнени въпросника. От групата на МИРГ са получени 9 попълнени

въпросника от общо 6 активни МИРГ, т.е. някои МИРГ са изпратили по повече от един попълнен въпросник. В този случай се приема за верен преобладаващият за територията на МИРГ отговор. От друга страна, въпросниците са попълнени предимно от собственици на по-големи риболовни кораби, занимаващи се професионално с риболов в Черно Море, но не и от собствениците на по-малките плавателни съдове, включително на рибарски лодки, осъществяващи риболов в р. Дунав. От преработвателите са получени 10 въпросника, но от тях напълно попълнени са 8 Липсват отговори от преработватели на дъгова пъстърва, на сладководна аквакултура, на черна морска мида. В периода юни-август 2013 г. са проведени и редица посещения на място и интервюта със заинтересованите страни.

Принципът на партньорство ще се прилага и по отношение на изпълнението, мониторинга и оценката на ПМДР. Участието на административните, социалните и икономическите партньори, идентифицирани в хода на разработването на Програмата, ще бъде осигурено чрез участието им в КН на ПМДР. Последният ще следи напредъка в постигането на целите и стратегията на Програмата, като по този начин се гарантира нейното ефективно и качествено изпълнение.

Първият работен вариант на ОП по ЕФМДР беше официално предаден на Европейската комисия на 16 октомври 2014 г. В средата на януари 2015 г. той беше върнат с 271 забележки, по които трябва да се направят корекции преди официалното одобрение на Програмата.

След преглед на подготвените от ИАРА програмни документи, забележките от страна на ЕК и консултации със заинтересованите страни, беше направено заключение, че проектът на ОП по ЕФМДР е необходимо да бъде цялостно преработен. Бяха предприети следните действия:

- Със заповед на министъра на земеделието и храните беше свикана междуведомствена работна група за разглеждане коментарите на ЕК по ОП по ЕФМДР.
- Процесът на консултации беше подновен със серия от заседания с участието на представители на сектора. В периода февруари — април 2015 бяха проведени 5 заседания. Всяко заседание фокусира върху определен ПС в светлината на Официалното наблюдение. Като се взе предвид мнението на сектора, УО направи промени в цялата ПМДР.
- Проведоха се активни консултации с браншови организации от рибарския сектор и представители на Местни инициативни рибарски групи (МИРГ).по всички приоритети на ЕФМДР.

1.2. Резултат от предварителната оценка (в съответствие с член 18, параграф 1, буква б), точка ii) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

1.2.1 Описание на процеса на извършване на предварителната оценка

Основните специфични цели на оценката са: гарантиране на външната и вътрешната съгласуваност на Програмата, както и на правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС.

В рамките на оценката е използвана комбинация от различни методи за осигуряване на необходимата информация и качествено ѝ анализиране. Използваните методи включват кабинетно проучване, онлайн анкетиране, провеждане на интервюта, бенчмаркинг, експертен анализ, работни срещи и организиране на фокус групи. Стремежът е да бъдат обхванати

всички заинтересовани страни и да бъде проследено тяхното участие в процеса на програмиране, като в това отношение ключово значение имаха онлайн въпросникът и фокус групите, както и участието на представители на екипа оценители в ТРГ.

Отделните дейности, изпълнени в рамката на оценката, са описани по-долу:

- Дейност 1: Оценка на свързания с Програмата SWOT анализ – анализ на структурата, обхвата, съдържанието, коректността на данните, източниците, логическите връзки на социално-икономическия анализ и SWOT анализа;
- Дейност 2: Оценка на определените целеви стойности и на адекватността на етапните цели – преглед на съответствието с изисквания формат на системата от индикатори, използване на общите индикатори и анализ на основните параметри на индикаторите;
- Дейност 3: Оценка на приноса на приоритети и мерки към тематичните цели на ОСР при същевременното адресиране на специфичните потребности на сектора – преглед на съответствието със Стратегия „Европа 2020“, СП, Национална програма за развитие: България 2020;
- Дейност 4: Оценка на вътрешната съгласуваност на Програмата – анализ на съгласуваността между различните мерки, планираните дейности и очакваните резултати;
- Дейност 5: Оценка на съгласуваността на бюджетните ресурси с целите на Програмата;
- Дейност 6: Оценка на рационалността на предложените форми на подкрепа – анализ на демаркацията и синергията с останалите програми, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Дейност 7: Оценка на капацитета на органите за управление, изпълнение и мониторинг на Програмата, за събиране на данни, както и на съдържанието на Плана за оценка;
- Дейност 8: Оценка на степента на интегрираност на хоризонталните принципи в Програмата;
- Дейност 9: Интегриране на екологичната оценка в доклада за предварителна оценка;

При изпълнението на дейностите е отчетен „интерактивния и итеративен“ характер на предварителните оценки, като те са извършени при постоянна кореспонденция с разработващите Програмата.

1.2.2. Преглед на препоръките на оценителите, извършили предварителната оценка, и кратко описание на начина, по който те са взети под внимание

Тема [предварително определена от Комисията]	Препоръка	Как препоръката е взета предвид или защо тя не е взета предвид
--	------------------	---

1- SWOT анализ, оценка на нуждите	Когато липсват данни или има противоречиви данни да се направят аргументирани предположения относно валидността на информацията и/или да се предложи алтернативен метод за набавяне на информация.	При разработването на програмата са използвани различни източници на информация, включително от заинтересованите страни.
	Преформулиране на нуждата „Почистване на участъци от дъното на Черно море и р. Дунав“, като се обвърже с приоритетите на ЕФМДР.	Нуждата е преформулирана.
	Преформулиране на нуждата „Зарибяване; създаване на изкуствени рифове за по-високо биоразнообразие, включително за целите на риболовния туризъм“, като самата дума „зарибяване“ отпадне.	Нуждата е преформулирана.
	Препоръчва се анализът на административната тежест да се допълни с конкретно измерение на проблема или да се включи и в другите области (напр. аквакултурите).	Анализът е допълнен с конкретни източници на административна тежест и мерки за преодоляването им.
	Препоръчва се допълнителна аргументация на облагородяването на прилежащите терени в нуждата „Подобряване на довеждащата инфраструктура, достъпа до електричество и питейна вода, облагородяване на прилежащите терени“.	Нуждата е преформулирана.
	Нуждата „Разширяване на асортимента за износ“ да се преформулира като „Разширяване на асортимента на производство“.	Нуждата е преформулирана по указания начин.
Изграждане на логиката на интервенция, включително приноса към ЕС2020, вътрешна последователност на предложената програма и връзка с други релевантни инструменти, установяване на количествени целеви стойности и междинни цели и разпределение на бюджетните ресурси	Преработване на описанието на дейностите по мярка „Производствени инвестиции в аквакултурите“	Текстът е редактиран и е постигнато по-структурирано изложение.
	Да се добави информация по отношение на съвместимостта на специфичните цели с НПП „България 2020“.	Добавена е информация.
	Да се изследват вариантите за увеличение на финансовия ресурс за производствени инвестиции в аквакултурите.	Добавени са нови допустими инвестиции.
	Да се използват най- актуалните данни за контекстните индикатори в базата данни DCF.	Базовите стойности са актуализирани.

	Не се препоръчва да се разработват допълнителни индикатори (извън Анекс 2).	Допълнителните индикатори отпаднаха от програмата.
	Целевата стойност на индикатора за резултат „Обем на продукцията аквакултури“ се препоръчва да бъде намалена.	Целевата стойност е актуализирана.
	Да се съкрати текстът на Обосновката за комбинацията от мерки по ЕФМДР в таблицата с индикаторите за продукт.	Текстът е съкратен.
	Да се редактира текстът на обосновката, допустимите кандидати и условията за допустимост на мярка „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми“.	Текстът е редактиран.
	Да се допълни информацията по отношение на допълняемостта с ОПРР/ОПОС и ОПНОИР.	Информацията е допълнена.
5 — Човешки ресурси и административен капацитет и управление на програмата	Да се изпълни препоръката за провеждане на партньорски преглед (peer review) и обмяна на опит с други страни-членки на ЕС	Такива дейности са предвидени за финансиране по Техническа помощ
6 — Процедури за мониторинг на програмата и събиране на данни необходими за провеждане на оценки	Препоръчва се да се преразгледат следните елементи от Плана за оценка: а) Теми – да се разгледат възможности за обединение на теми, преформулиране и включване на цялостна текуща (междинна) оценка б) График – да се намали честотата на предвидените оценки в) Ресурси – предвидените финансови ресурси следва значително да се намалят	Елементите на Плана за оценка са преразгледани.
7 — Средства за насърчаване на равните възможности между мъжете и жените, за предотвратяване на дискриминация и насърчаване на устойчивото развитие	Препоръчва се да се конкретизира наблюдението и докладването на прилагането на хоризонталните принципи, включително чрез включването на темата като елемент от тематична и/или междинна оценка в Плана за оценка на програмата.	Темата за хоризонталните принципи е включена в Плана за оценка на програмата.

2. SWOT АНАЛИЗ И УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

2.1. SWOT анализ и установяване на потребностите

Таблицата по-долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите
Силни страни	Към 31.12.2014 г. българския риболовен флот се състои от 2 005 (2 043 през 2013 г.), от които активни са 1 104. Разделени са в пет сегмента, опериращи единствено в зоната на Черно море с общ капацитет от 6 420 (8233 през 2007 г.) БТ и 56 393 (65515 през 2007 г.) kW. 901 са неактивни, разпределени по сегментите, както следва: до 6 м. — 307; 6–12 м. — 583; 12–18 м. — 9; 18–24 м. — 2, над 24 м. — 0. Общото съкращение, което възлиза на 90 риболовни кораба (1522 БТ и 6881 kW), с цел устойчив баланс между риболовния капацитет и възможности, беше постигнато с прилагането на Мярка 1.1. „Публична помощ за постоянно прекратяване на риболовни дейности“. по Приоритетна ос 1 „Мерки за приспособяване на българския риболовен флот“ от ОПРСР. Характерна особеност на българския риболовен флот е, че 95.41% от него или 1 913 бр. риболовни кораба са с дължина до 12 метра, като голяма част от тях използват хрилни мрежи като основен риболовен уред. Към 31.12.2014 г. по данни на ИАРА, броят на корабите, които отговарят на определението за дребномащабен крайбрежен риболов, е 1919 бр. Сегментът на кораби с дължина между 24 – 40 м (общо 12) реализира 27,02 % от улова за 2014 г. Общият улов на риба и други водни организми от стопански риболов в страната през 2014 г. възлиза на 8 546,7 тона в Черно море. От август 2012 г. не се извършва стопански риболов във вътрешните водоеми на страната поради промяна в националното законодателство. Във вътрешността на страната се извършва единствено любителски риболов на основата на билети за любителски риболов, издавани от ИАРА или регистрирани асоциации. В България са квотирани два вида риби: калкан и цаца. През 2014 г. квотите за цацата са били 8 032,5 тона, а съответно уловените количества са били 2 279 тона. През 2014 г. квотите за калкана са били 43,20 тона, а съответно уловените количества са били 39,45 тона. От август 2012 г. не се извършва стопански риболов във <i>вътрешните водоеми</i> на страната, с изключение на р. Дунав, поради

	промяна в националното законодателство. Във вътрешността на страната се извършва единствено любителски риболов на основата на билети за любителски риболов, издавани от ИАРА или регистрирани асоциации. Риболовът е една от основните дейности за жителите по поречието на река Дунав. Към момента риболовния флот по река Дунав се състои от 1346 броя риболовни кораба. Риболовния флот по река Дунав за 2014 г. е осъществил улов в размер на 142,84 т., като това количество е едва 1,67% от общия улов. Най-често ловените видове в р. Дунав са: Пъстър толстолоб /<i>Aristichthys nobilis</i>/, Шипан /<i>Cyprinus carpio</i>/, Бял толстолоб /<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>/, Каракуда /<i>Carassius</i> sp./, Платика /<i>Abramis brama</i>/, Бяла мряна /<i>Barbus barbus</i>/, Европейски сом /<i>Silurus glanis</i>/, Брияна /<i>Chalcalburnus chalcoides</i>/, други. • Модернизирани пристанища. В периода 2007-2013 г. със средства от ЕФР е стартирано модернизирането на 3 рибарски пристанища – „Сарафово“, „Поморие“ и „Черноморец“. Тези пристанища обслужват основно сегментите от 0 до 6 м, 6<12 м и 12<18 м. Пристанище Поморие. Капацитет - улов на риба - 107т., рапана - 217т. Реконструкцията на съществуващия рибарски пристан с приблизително 120 бр. лодкостоянки за рибарски лодки с максимална дължина около 7-12 м и максимална дълбочина на газене до 1,2 метра. Капацитетът на пристанището Сарафово е 104 броя кораби с дължина до 8 метра и и 6 броя кораби с дължина до 20 м. Пристанище Черноморец — капацитет 96 рибарски кораба от 7 м. до 12 м. Модернизираните пристанища обслужват основно сегментите от 0 до 6 м, 6<12 м и 12<18 м. Има възможност да бъде покрит и сегмента 18<24 м, но местата са ограничени. • Прилагането на ОПОР се подпомага от изградения научно-изследователски капацитет в лицето на научни институти и организации, а именно: ○ Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН (ИБЕИ); ○ Институт по океанология „Професор Фритьоф Нансен“ – Варна при БАН¹; ○ Институт по рибни ресурси, Варна (ИРР)²; Институт по рибарство и аквакултури, Пловдив (ИРА)³; ○ Тракийски университет, Стара Загора⁴;
--	--

¹ <http://www.io-bas.bg/>

² <http://www.ifrvarna.com/>

³ http://www.agriacad.bg/index.php?option=com_content&view=article&id=278%3A-----9-----&catid=34%3A2011-09-28-14-35-09&Itemid=28&lang=bg

⁴ <http://www.uni-sz.bg/>; <http://www.uni-sz.bg/index.php?q=node/872;>
<http://www.unisz.bg/sites/userfiles/1/file/Prioritetni%20naprds.pdf>

	○ Софийски университет, Биологически факултет, София. Идентифицираните научни звена разполагат със собствена база за изследвания и проучвания. Същите имат богат опит при реализиране на проекти в сферата на рибарството. • Изграден капацитет за научно-развойна дейност. • Стартирани дейности по реконструкция и модернизация на 3 рибарски пристанища • Налице са дългогодишни традиции в риболова в крайбрежните райони. • Окончателното преустановяване на риболовните дейности ще намали риболовния капацитет на риболовния флот.
Слаби страни	• Поради затворения характер на Черно море, влиянието на климатичните изменения може да се отрази съществено на биоразнообразието и местообитанията.. • Замърсяване и отпадъци в река Дунав и Черно море • Черно море се характеризира с бедно разнообразие от търговски видове и сезонност на риболовните дейности. • Като цяло намаляват рибните запаси в р. Дунав, като в някои от българските участъци на крайбрежието на реката се натрупват наноси и тиня, които пречат развитието на риболова. • Голяма част от риболовните кораби са остарели и икономически неефективни поради ниската енергийна ефективност, неподходящото оборудване и др. • Условието за безопасност на борда са ненадеждни. • Висок е процентът на неактивни риболовни кораби. • В малките рибарски пристанища липсват съоръжения за обработка на отпадъците и не съществуват адекватни условия за директна продажба, безопасност и работа. • Модернизираните по ЕФР пристанища не са пригодени за големи плавателни съдове на Българския риболовен флот. • Стопанската дейност на рибарите е затруднена заради постоянно увеличаващи се променливи разходи, което води до нестабилни приходи и ниски или никакви печалби, оттам по-висок риск на стопанската дейност, по-ниска кредитоспособност, по-малко налични средства за инвестиции и иновации. • Липсва интегрираност на веригата за добавяне на стойност и диверсификация на дейността, която да допринесе за подобряване на икономическото представяне на сектора. • В следствие на слабото икономическо представяне на сектора не се осъществяват инвестиции, свързани с условията на труд, безопасността и здравето над нормативните изисквания. • Данните относно селективността на използваните риболовни уреди са оскъдни. • Независимо че в страната има научно-изследователски организации, все още не са създадени успешни партньорства

	между бизнеса и научните среди.
Възможности	• Подобряване на икономическото състояние на рибарите чрез възможности за повишаване на добавената стойност и качеството на продуктите. • Диверсифицирането на доходите на рибарите чрез участие в допълнителни дейности като туризъм, ресторантьорство, предоставянето на екологични услуги в съответствие със същността на риболовния бизнес на рибарите. • Инвестиции в подобряване на селективността на риболовните уреди с цел постигане на устойчив и отговорен риболов, както и намаляване отрицателното въздействие на рибарството върху околната среда. • Подобряване екологичното състояние на водите чрез събиране на морски отпадъци, в това число изгубени риболовни уреди • Намаляване капацитета на риболовния флот за балансиране на запасите.
Заплахи	• Негативно влияние на климатичните промени върху състоянието на околната среда. • Незаконни, нерегламентирани и недекларирани риболовни дейности • Разрушаване на дънните ценози. • Продължаващо намаляване на рибните ресурси. • Застаряващи служители в сектор Рибарство. • Миграция на населението към по-развити икономически области /градове. • Намаляване на броя на активните кораби поради слабите икономически резултати. Намаляване на печалбите вследствие на постоянно увеличаване на разходите за осъществяване на дейността. • Влошаване на работната среда поради състоянието на флота, което би могло да доведе до повишаване на броя на трудовите злополуки. • Неустойчива експлоатация на запасите поради липса на данни относно индикаторите за биоустойчивост, както и индикатори за морското дъно.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	Секторът се сблъсква със сериозни ограничения, водещи до намаляване на неговата рентабилност и загуба на работни места. Това се отразява и върху местната икономика, която губи своята жизнеспособност и възможност за предоставянето на услуги на своите жители. Дейностите, които насърчават икономическата диверсификация и нови форми на доход, могат да помогнат за икономическото възвръщане на такива общности и райони, от което в крайна сметка ще имат полза рибарите. За заетите в сектора това води до намаляване на уловите на единица риболовно усилие, оттам на приходите и нивата на печалба, които допълнително намаляват поради непрекъснато увеличаващите се

	нива на променливите разходи. Като следствие, предприемачите рядко инвестират в нови производства, добавящи стойност, като голяма част от уловената риба се продава в непреработено състояние. Същевременно иновативните подходи, които могат да се прилагат по веригата на стойността на даден продукт, в това число за осигуряване на съхранението и поддържане на качеството на продукцията, могат съществено да допринесат до повишаване на нейната стойност. А това е от голямо значение за проспериране на сектора, който осигурява поминък на значителна част от населението в крайбрежните райони. За сегментите 18<24 м и 24<40 м пристанищната инфраструктура е в лошо състояние, с ниска енергийна ефективност. Липсата на обособени места за сортиране намалява както атрактивността на сектора, така и качеството и цената на улова. Условието за първа продажба са необходими за развитието на търговските взаимоотношения, а адекватната инфраструктура за съхранение на улова ще даде възможност на рибарите да избегнат възможни неблагоприятни ценови колебания. Корабите от двата сегмента са концентрирани в пристанищата в Балчик, Варна, Созопол и Несебър. Тези пристанища са от ключова важност за българския риболов от гледна точка на разположението им (2 в северната и 2 в южната част на българското крайбрежие), броят на кейовете за разтоварване, общото количество на разтоварен улов, като са предназначени също така и за улов на калкан. В аспекта на разширяването на пристанищната инфраструктура на горепосочените пристанища, те ще бъдат поставени с най-висок приоритет въз основа на географското разположение (едно северно и едно южно), брой кейове за разтоварване и големи швартовани риболовни кораби. Другите пристанища трябва да бъдат модернизирани от гледна точка на контрол и съоръжения. По отношение опазване на морските биологични организми е необходимо е да се предприемат дейности за подпомагане на прехода към МУУ и за постепенното въвеждане на забраната на изхвърлянето чрез интегрален подход, включващ финансиране на дейности свързани с инвестиции в по-селективни риболовни уреди и техники, които да бъдат допълнени с инвестиции в бордови и пристанищни съоръжения, които са необходими за използването на нежелания улов, инвестиции за предлагане на пазара и преработване. От първостепенна важност е иновациите в рибарството да са насочени към намаляване въздействието на риболова върху морската среда, по-специално чрез насърчаването на екоиновациите, разработване и въвеждане на по-селективни риболовни съоръжения и оборудване. Опазването в дългосрочен план на най-ценните и застрашени видове и типове местообитания в ЕС се осигурява чрез установяването на екологичната мрежа Натура 2000. Със своите 34,34% от територията, обхваната от Натура 2000, България се нарежда на второ място в ЕС. Тя очертава рамката за защита на ценните видове
--	--

	и техните местообитания, като същевременно цели и интегрирането на приоритетите за опазване на биологичното разнообразие в икономическите дейности и политики. Необходимо е да се насочат конкретни усилия за опазване и възстановяване на защитените територии, за да могат да се осъществят всички аспекти на идеята за постигане на устойчиво развитие. Във връзка с направения анализ на силните и слабите страни са изведени следните потребности: • Балансиране на възможностите за риболов с риболовния капацитет. • Да се насърчи разработването и въвеждане на иновации, свързани с опазване на морската среда и биологичните ресурси. • Усъвършенстването на рибарските пристанища с цел: ○ повишаване на ресурсната ефективност с оглед ограничаване на последиците от промените в климата и по-добро опазване на околната среда ○ подобряване на условията за първа продажба, качеството на разтоварените продукти и проследимостта. ○ Подобряване на възможностите за обслужване на големи риболовни кораби от най-големите сегменти. • Подобряване на икономическото състояние на заетите в сектора чрез диверсифициране на дейността и добавяне на стойност към собствения улов. • Намаляване въздействието върху екосистемите чрез подобряване селективността на риболовните уреди. • Намаляване броя на неактивните кораби; • Подобряване на хигиената, здравните условия, условията на безопасност и труд на борда на риболовните кораби. • Създаване на успешни партньорства между бизнеса и научните институти и организации. <i>Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите⁵: членове 30, 32, 34, 38, 39, 40, 42, 43, 44.</i>
--	---

⁵ Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 30** Диверсификация и нови форми на доход;**32** Здраве и безопасност;**34** Окончателно преустановяване на риболовните дейности;**38** Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и приспособяване на риболова към опазването на видовете;**39** Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси;**40** Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности;**42** Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов;**43** Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки; **44** Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми.

Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	Отчита се необходимостта от по-нататъшно оптимизиране на риболовния капацитет, подобряване на състоянието и риболовните техники на риболовния флот, почистването на морето от отпадъци, като предпоставки за природосъобразно ползване на ресурсите и опазване на биоразнообразието, съобществата и морската среда. Всички тези мерки следва да доведат до реализиране на реформата на ОПОР, приета през 2013 г., според която запасите трябва да бъдат над равнищата, определени за максимален устойчив улов и да се отчитат екологичните въздействия от риболова. Тя изрично изисква интегриране с целите на РДМС. По този начин РДМС допълва ОПОР, като създава връзка между рибарството и други съществени аспекти на опазване на околната среда, например опазването на биологичното разнообразие, защитата на местообитанията и свързаните с тях видове (Анекс 7)
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите	Специалните потребности са идентифицирани въз основа на определените силни и слаби страни и възможностите: • Създаване на по-многобройни и по-добре платени работни места, с по-добри условия на труд в рибарството и свързаните сектори, включително чрез възможностите за преки продажби, разнообразяване на икономическите дейности и пренасочване на рибарите към други дейности. • Мониторинг на екологичното състояние на водните тела и подобряване качеството на водите и на рибните запаси. • Подобряване селективността на риболовните кораби, включително чрез въвеждане на иновации. • Модернизация на флота и пристанищата, която да намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н., включително чрез въвеждане на иновации. • Разработване и/или внедряване на иновации, водещи до намаляване на въздействието на риболовните дейности върху околната среда.

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,
Силни страни	Около 90% от аквакултурното производство в България представляват рибите от сем. Шаранови (основно шаран и растителноядния комплекс – бял и пъстър толстолоб, бял амур), сем. Пъстървови (основно дъгова пъстърва) и черна морска мида. През 2014 г. общото произведено количество от аквакултури е в размер на 11 207 тона, от които 9 113 тона риба за консумация. От тях основните произведени видове и количества през 2014 г. са както следва: дъгова пъстърва – 3311.8 тона; черна морска мида – 2520.17 тона; шаран – 2436.51 тона; растителноядни шаранови

	видове– 1931.12 тона (пъстър толстолоб – 1508.87 и др.); сомови – 299.72 тона (африкански сом - 164.36 тона, европейски сом – 122.45 тона и др.); есетрови – 311.26 тона (руска есетра – 234.39 тона и др.). Предвижда се производството да се увеличи по проекти, финансирани от ОПРСР 2007-2013 с очакван годишен капацитет за 2015 г. — 7624.82 тона. По видове аквакултури предвиденото производство има следното изражение: черна морска мида (3834.58 тона), шаран (1341.54 тона), дъгова пъстърва (1514.62 тона) и други видове – африкански сом, европейски сом, бяла риба, есетри, щука, растителноядни видове и др. (общо 933.57 тона). Съгласно данни на Информационната и Статистическа система в ИАРА (ИСС), в периода 2010-2012 г. броят на стопанствата и заетите в сектора се е увеличил, включително чрез подкрепа от страна на ОПРСР: активните стопанства са се увеличили от 347 през 2010 г. на 388 през 2012 г., а броят на заетите (изчислени в FTE) се е увеличил от 218 през 2010г. на 764 през 2012 г. В същото време стартира процес по допълнителна диверсификация на видовете, обект на отглеждане. В последните няколко години се наблюдава повишаване на производството на есетровите видове, сомови и черна морска мида. В рамките на ОПРСР е предоставено финансиране за създаване на стопанства за производство на водорасли, но са в процес на изграждане. Обект на отглеждане от морската аквакултура в България е черната мида (<i>Mytilus galloprovincialis</i>). Понастоящем функционират 45 стопанства с общо годишно производство за 2014 г. — 2520.17 тона. Статистиката сочи значително увеличение на производството от 2003 г. насам, като основната част от продукцията е за износ. При сомовите риби също се наблюдава промяна в произведените количества: производството на европейския сом нараства от 5.6 тона през 2003 г. до 164.85 тона през 2013 г.; през 2010 г. стартира производството на африкански сом с количество от 27.7 тона и се повишава до 164.36 тона през 2014 г. • В периода 2007-2013 година потреблението на риба и рибни продукти се е увеличило с близо 56% (от 4,3 кг на 6,7⁶ кг на лице от домакинството). • Благоприятни природни ресурси на България за производство на аквакултури, включително и биологични аквакултури. • Традиции в производството на аквакултури във вътрешни водоеми. • Наличие на висши учебни заведения за обучение на кадри в областта на аквакултурите и институти извършващи научна
--	---

⁶ По данни на Националния статистически институт (НСИ).

	дейност в сферата на рибовъдството. - Нарастващ брой на стопанствата за аквакултури. - Производството на аквакултури в България се е увеличило от 6 079,74 т. през 2007 г. до 11 207 тона през 2014 г. по данни от ИСС на ИАРА. - Наличие на механизъм за сертифициране и наблюдение на биологичните стопанства. На национално равнище изискванията на законодателството на ЕС са транспонирани от Наредба №1 от 07.02.2013 г. - В периода 2011-2013 се наблюдава тенденция към повишаване на цените на едро и дребно на основните произвеждани видове: при шарана – с 6%, при сомови с 15% (източник: Ситуационно-перспективен анализ на риби и други водни организми през 2012 и 2013 г.).
Слаби страни	- Икономическото значение на бранша остава незначително отнесено към brutния вътрешен продукт на страната въпреки постоянното увеличаване на броя на стопанствата и производството (през 2014 г. стойността на продажбите е 7 128 158.2 евро) - Сезонност на продажбите от риба и рибни продукти свързана с традициите на консумация, технологичния цикъл на производство. - Слабо видово разнообразие – предимно отглежданите видове са от семейството на съомгите, сем. Шаранови и мекотели. - Липсата на пазарна информация представлява препятствие за анализиране на пазарния потенциал на видовете и биологичното производство. - Въпреки модернизацията по ЕФР 2007-2013, все още се наблюдават пропуски в механизацията и обновяването на оборудването. Това се отнася също и за недостатъчния брой квалифицирани кадри, притежаващи знания и опит в областта на високотехнологичните дейности. - Липса на диверсификация на морските аквакултури (само черна морска мида) - Слабо застъпено въвеждане на иновации и непоследователно взаимодействието между бизнеса и научните организации. - Липса на производство на биологични аквакултури. - Неспособност на отделните стопанства да отговорят на условията на търговските вериги относно количество и качество на продукцията. - Забавяне на разработването и утвърждаването на планове за управление на защитените зони в рамките на Натура 2000. - Материално-техническа база за производство на млади морски организми е остаряла, с нисък капацитет от ограничен брой

	видове и не предлага продукция с достатъчно добро качество. • Липса на механизми за наблюдение на екологичния характер на аквакултурните стопанства.
Възможности	• Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията и насърчаване на развитието на биологични аквакултури и диверсифициране на видовете. • Ефективно партньорство между научно-изследователските институти/звена и стопанствата за аквакултури за развитие на техническите, научните или организационните знания при внедряване на иновации, развитие • Развъдно-селекционна дейност, прилагане на нови или подобрени технологии, въвеждане на добри практики в производството, намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда и подобряване на ефективното използване на ресурсите. • Потенциал за увеличаване на продукцията от аквакултури, особено на видове с пазарна стойност и биологични аквакултури, установен от извършване на проучване на пазара. • Оползотворяване на потенциала на съществуващите водни тела за създаване на нови стопанства и разширяване на съществуващи • Повишаване на количествата продукция от аквакултури. . • Значение за преработвателните фирми имат следните видове аквакултури, произвеждани в България: дъгова пъстърва, есетрови видове (за производство на черен хайвер) и черна морска мида; • Въвеждане на иновации в стопанствата, които водят до подобряване на производствените процеси, намаляване на въздействието на аквакултурите върху околната среда и прилагане на ресурсоспестяващи технологии. • Диверсификация на аквакултурите • Развитие на вътрешното и морското пространствено планиране за целите на аквакултурите.
Заплахи	• Уязвимост по отношение на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и внезапни промени в нивото на водите. Слаба степен на модернизиране на сектора и загуба на конкурентоспособност в дългосрочен план. • Продължаващо увеличаване на цените на енергийните и водни ресурси водещо до повишаване на себестойността на единица продукция. • Завишени изисквания от страна на финансовите институции при предоставяне на средства за инвестиционни намерения в сектора. • Замърсяване на водоизточниците и водоемите вследствие на индустриализацията на селското стопанство, включително

	замърсяване от нитрати и/или пестициди, и други. • Намаляване на подходящите места за развитие на аквакултури в Черно море поради замърсяване на морските води, конфликт с други стопански дейности, ограниченията в защитените морски територии и др.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	• Някои от обектите за аквакултури са разположени в защитени зони по екологичната мрежа Натура 2000, което налага съобразяване с изискванията за управление на тези области/зони. От това произтичат следните нужди: ○ Компенсации за производителите поради по-слабата производителност, което води до допълнителни разходи и пропуснати ползи ○ Запазване на водната околна среда • Модернизация на съществуващите обекти за аквакултури: ○ Повечето изкуствени водоеми имат нужда от по-добра среда за развъждане и селекция ○ Значителна част от стопанствата се нуждаят от въвеждането на ресурсно-ефективни технологии ○ Подобряване условията и безопасността на труд; ○ Повишаване на квалификацията на заетите в сектора ○ Добавяне на стойност към продуктите от аквакултури ○ Диверсификация на производството ○ Изследователските организации да оказват достатъчна подкрепа в процеса на разработване и реализация на иновативни продукти и процеси. ○ Възстановяване на обектите за аквакултури • Изграждане на нови стопанства: ○ Популяризиране на затворени рециркулационни системи за аквакултури с оглед минимизиране използването на вода ○ Аквакултури с намалено отрицателно въздействие върху околната среда и подобряване на ефективното използване на ресурсите, включително възобновяема енергия ○ Фокус на стопанствата върху видове с пазарен потенциал ○ Производство на биологични аквакултури. • Насърчаване на партньорството между научно-изследователските институти и бизнеса • Необходимост от маркетингов доклад, че съществуват добри и устойчиви перспективи за пазарна реализация на продукта и инвестиции • Механизми за наблюдение на екологичния характер на

	аквакултурните стопанства <i>Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите⁷: членове 47, 48, 52, 53, 54</i>
Съгласуваност на SWOT анализа с многогодишния стратегически план за аквакултури*	Идентифицираните нужди за подпомагане съответстват на идентифицираните направления за работа и цели в МНСПА според вида и икономическите характеристики на стопанствата за аквакултури. Съгласно МНСПА изграждането на визията на сектора включва преструктуриране на съществуващите стопанства чрез увеличаване на производствения капацитет посредством диверсификация на видовете съобразно нуждите на пазара, иновации и оптимизация на текущото производство, добавена стойност на продуктите и дейностите, дело на операторите. това ще доведе до увеличена конкурентоспособност на сектора, развитие на екологична, икономическа и социална устойчивост, насърчаване на икономическата дейност, диверсификация, равностойни условия и стабилност на операторите в сектора, и др.
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	Развитието на аквакултури в Черно море е ограничено до един вид – отглеждане на черна морска мида, и поради това приносът на морските аквакултури към постигане на добро екологично състояние както е определено в Рамковата директива за морска стратегия е ограничен. По Програмата за трансгранично сътрудничество между България и Румъния ще се предприемат действия за морско пространствено планиране. Тези дейности ще подкрепят също така и изпълнението на РДМС.
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и	• Създаване на повече работни места, с по-добри условия на труд в стопанствата за аквакултура. • Насърчаване на екологосъобразни и биологични производства от аквакултура. • Компенсации за спазване на ограничения в стопанствата, попадащи в защитени територии или защитени зони от екологична мрежа „Натура 2000”. • Въвеждане на мерки за енергийна ефективност, модернизация на стопанствата, които да намаляват вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н.

⁷ Както са разписани по членове от Регламент 508/2014: 47 Иновации; 48 Продуктивни инвестиции в аквакултура; 52 Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури; 53 Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури; 54 Аквакултури, осигуряващи екологични услуги.

насърчаване на иновациите	Разработване и/или въвеждане на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара.
----------------------------------	---

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР
Силни страни	Събирането и анализирането на технически, биологически и социално-икономически данни в сектор „Рибарство“ допринасят за опазване и управление на живите водни ресурси. Данните, събирани с цел научна оценка включват информация за сегментите на риболовния флот и техните дейности, биологични данни относно улова, включително изхвърления улов, обзорна информация за рибните запаси и екологичното въздействие, което може да бъде оказано от рибарството върху морската екосистема. За периода на изпълнение на Националната програма за събиране на данни 2011-2013 г. през 2010г. е подписано двустранно споразумение между България и Румъния за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море: “Двустранно споразумение между България и Румъния за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море по националните програми съгласно регламент на ЕК № 199/2008 за периода 2007-2013 г. ”. Съвместните изследвания на море съгласно споразумението включват: Дънно изследване за състоянието на запасите от калкан и хидроакустично изследване за оценка на запасите от пелагични видове риби. Експертите и учените на двете страни участват в Регионални координационни срещи, научни конференции и семинари провеждани под егидата на Главна дирекция „Морско дело и рибарство” на ЕК. Във връзка с продължаването на съвместните усилия за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море, са предприети действия за сключване на ново Споразумение за сътрудничество между България и Румъния. Предвидено е за периода 2014-2020 да бъдат заложили ежегодно едно хидроакустично изследване за запасите от трикона и до две дънни изследвания за запасите от калкан. Институциите в България разполагат с наличен административен капацитет, но подобряване на сътрудничеството между тях, повишаването на квалификацията на служителите, чрез провеждане на обучения и участието в регионални срещи за обмяна на опит и добри практики, е ключова дейност за подобряване на мониторинга, контрола и използването на данни. - Натрупан опит за прилагане на ОПОР, в т.ч. чрез прилагане на планове за приспособяване на риболовния флот - Създаден административен капацитет в научните институти, партньори на ИАРА по програмата за събиране данни.

	Налични технически средства за осъществяване на контрол в риболова и хранителната верига. Налична система за сателитен контрол върху риболовните кораби.
Слаби страни	Контрол: Решение на Комисията С (2014) 9501 от 16.12.2014 г. определи слабостите в националните системи за контрол за на спазване правилата на ОПОР. Тези слабости в контролната система, както и мерките за тяхното преодоляване са включени в План за действие, приет с Решение на Комисията. - Остарялата и амортизирана техника възпрепятства качествено инспектиране и наблюдение на риболовните дейности, включително ННН риболовни дейности. - Нисък административен капацитет за контролиране на риболовните дейности, които трябва да бъдат съобразени с правилата на ОПОР. По-специално това се отнася за недостатъчния брой служители по контрола и липсата на адекватно и целенасочено обучение за повишаване компетенциите и уменията. - Недостатъчна ИТ инфраструктура за осъществяване на дейности по контрола. Събиране на данни: - Сред дейностите по Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство”, за които са необходими финансови средства, са събирането на данни съгласно Регламент 199/2008. Слабост при изпълнението на задълженията по събиране на данни е метода на съхранение и управление на данни. Наличната ИТ инфраструктура и техника не са съобразени с всички нормативни изисквания, което затруднява цялостното съхранение, управление и използване на данни. Необходимо е да се предвидят мерки за подобряване и допълване на ИСС. Софтуерът на наличната база данни за рибните запаси също трябва да бъде разширен и осъвременен. - Недостатъчен административен капацитет за пълното използване на наличните средства от ЕС. - Остаряло оборудване на българските кораби, участващи в съвместните изследвания в Черно море. Използваните плавателни съдове при извършване на научните изследвания не са собственост на ИАРА. Научно-изследователският кораб „Академик“, с който се извършват хидроакустичните изследвания е собственост на Института по Океанология към БАН е неефективен по отношение разхода на гориво, което допълнително оскъпява изследванията. липса на данни относно показатели за биологична устойчивост, морското дъно и др. - Наличните технически средства са недостатъчни, като част от тях

	се нуждаят от подмяна или модернизиране, тъй като са морално остарели и амортизирани. Хидроакустичното оборудване за научните изследвания е доставено по програма ФАР през 2006 г. За да отговаря на високите стандарти оборудването има нужда от поддръжка и подмяна на части (компоненти) вследствие амортизация. • Ограничена функционалност на базите данни за контрол и научните бази данни за мониторинг на видовете, слабо ниво на автоматичен обмен на данни. В използваната до този момент ИСС на ИАРА липсва модул, който да кореспондира с програмата за събиране на данни и да предоставя съответната информация в точния формат. Системата е разработена и внедрена в периода 2006-2008 и съдържа част от необходимата информация, разпределена в отделни модули, които не са в състояние да предоставят справка в необходимия формат съгласно програмата за събиране на данни. Другата част от информацията не се съдържа в ИСС на ИАРА, което води до затруднение в събиране, обработка, обобщаване и обмен на цялата информация. Тези факти водят и до затруднено предоставяне на информацията до крайния потребител. • Липса на редовен мониторинг на рибните запаси и възможностите за риболов в Черно море. • Липса на достатъчен административен капацитет, особено брой на обучени кадри в публичната администрация във връзка със събирането и докладването на данни. • Неясноти по отношение на надеждността на предоставените данни относно икономическите променливи, • Слабо участие на национални експерти в срещи на регионални и международни организации
Възможности	• Повишаване информираността на обществеността за последствията от ННН риболов; • Обмен на информация за научните изследвания с другите черноморски държави. • Закупуването на нови патрулни плавателни съдове за извършване на контрол и наблюдение в Черно море ще допринесе за устойчивото управление и мониторинг на рибарството. • Информационните кампании по отношение на важност от запазване на популацията от калкан и други застрашени видове трябва да се провеждат за намаляване на незаконния, недеклаирания и нерегламентирания (ННН) риболов. • Изпълнението на работни програми за събиране на данни ще позволи цялостна оценка на състоянието на сектора за вземането на бъдещи управленски решения. • новите технологии ще подкрепят подобряването на качеството на дейностите по контрола и обработката на данни. • Насърчаване на регионалното сътрудничество и участието на

	експерти по теми, свързани със събирането на данни и предоставянето на научни консултации.
Заплахи	- Ниска степен на сътрудничество със съседни страни, което води до слабо изпълнение на задълженията по отношение на събирането на данни и контрола за Черно море. - Запазване на ограничения административен капацитет за събирането на данни и контрол - Ненавременното отпускане на необходимите средства неминуемо води до забавяне изпълнението на програмата. В допълнение към бавната процедура по национално съфинансиране.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	С оглед на важността на дейностите по събиране на данни за защитата на морското биоразнообразие и вземайки предвид финансовото изпълнение на Националната програма за събиране, използване и управление на данни в сектор „Рибарство” от последните години, е необходимо да бъдат предприети административни мерки за подобряване на качеството и пълнотата на данните. През 2012 г. България продължи тенденцията за по-стриктно управление и опазване на ресурсите на най-застрашените видове риби, прилагайки Специфичен план за мониторинг и контрол на уловите от калкан, като в него бяха въведени по-стриктни мерки в сравнение с предходната година (намаляване броя на определените пристанища, увеличаване броя на инспекциите на море и в пристанищата, предварителни уведомления). В допълнение, изготвени са планове за действие в областта на събирането на данни и контрола, които посочват недостатъците и правилните действия за отстраняването им. При изпълнение на заложените дейности България ще постигне значителен напредък в тези области. - Изпълнение на работни програми за събиране на данни, одобрени от Европейската комисия. - Осигуряване на съвместни дейности със съседни страни за изпълнение на ангажиментите по контрол и събиране на данни, съгласно изискванията на действащото общностно законодателство. - Закупуване и модернизиране на средствата за контрол и събиране на данни, включително съответните показатели за изпълнението на ПМДР. - Подобряване на софтуерните продукти на различните бази данни и обвързването им с възможност за комбинирано представяне на разрези от различни информационни масиви. - Създаване на модул, който да отговаря на изискванията на рамката за събиране на данни и да предоставя възможност за предоставяне на информацията в необходимия формат. - Засилване на административния капацитет за прилагане на ОПОР: - повишаване на квалификацията на човешките ресурси; - Увеличаване на броя на експертния състав, зает в събирането на данни и контрола.

	• Провеждане на информационни кампании за повишаване информираността на рибарския сектор и цялата общественост, имащи за цел запознаване с правилата на ОПОР, мерките за контрол и опазване на рибните ресурси, вредите от ННН риболова, и не на последно място правилното попълване на документите за записване и отчитане на улова. <i>Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите: член 76 и 77</i>
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	Увеличаването на капацитета за контрол, събирането на повече данни и консолидацията на данни от различни източници ще повлияе положително върху биоразнообразието и намаляване на натиска върху морската среда, както и ще увеличи нивата на знание относно функционирането на морските екосистеми. В резултат ще се подобри управлението на морската среда и на рибните запаси в частност. За това ще допринесе и спазването на ограничителните режими по Натура 2000, след формулирането и въвеждането в сила на конкретните нормативни документи за конкретните зони.
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите	• Осигуряване на модерна материално-техническа база за контрол по опазването на запасите. • Осигуряване на модерна материално-техническа база и софтуерни приложения за събиране и обработване на данни относно влиянието върху околната среда, както и използване на иновации за приспособяване към измененията на климата.

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване
Силни страни	През програмен период 2007 – 2013 България за първи път подкрепи местното развитие чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“, финансиран от ЕФР. Създадени са и оперират 6 МИРГ, които обхващат териториите на 17 общини, повечето от които спадат към селските райони на страната. Въпреки късния старт изпълнението на МСР се подобрява и се наблюдава значителен напредък.

	• Опит в прилагането на подхода на воденото от общността местно развитие през програмен период 2007-2013 г. • Създадено публично-частно партньорство в райони, чието социално-икономическо развитие е изоставащо, допринасящо за развитие чрез реализиране на проекти, заложи в Стратегиите за местно развитие. • Наличен интерес за прилагане на водено от общностите местно развитие, както от страна на съществуващи МИРГ, така и от страна на другите институции, отговорни за управлението на средствата от ЕСИФ.
Слаби страни	• Недостатъчен административен капацитет на местно ниво за разработване на качествени стратегии за местно развитие с фокус върху рибарските общности. • Слаб икономически растеж в част от рибарските райони, недостатъчно добре развита или поддържана инфраструктура, слаба информираност и по-ниско образователно ниво на населението, безработица. • Основните проблеми, с които се сблъска прилагането на подхода за устойчиво развитие на рибарските райони по ЕФР, бе недостатъчен административен капацитет в УО (несвършена нормативна база в началото, постоянни промени, които не кореспондират със стратегиите на групите и др.) и неразвит капацитет на МИРГ – организациите бяха нови, създадени в средата на програмния период и времето за изграждане на местен капацитет бе недостатъчно. • Голяма административна тежест при прегледа, одобряването и отчитането на проекти, финансирани по ОПРСР, включително двойни проверки от МИРГ и ИАРА в началото на периода на изпълнение на стратегиите за местно развитие. Липса на координация и съвместни дейности между МИРГ и МИГ за насърчаване на териториалното развитие. • Липса на НРН (Национална рибарска мрежа). • Миграция към по-развити икономически области/градове, застаряващо население и слаба местна икономика. • Представител на всички МИРГ в Комитета за наблюдение на ЕФР не е определен
Възможности	• Разширяване на териториалния обхват на рибарските райони за прилагане на ВОМР с цел прилагане на конкурентен подход при техния избор и обхващане на всички потенциални територии, зависими от рибарството и аквакултурата. • Подкрепа за привличане на рибарските общности и стопанствата за аквакултури в изпълнението на дейности от колективен интерес. • Постигане на синергичен ефект от прилагане на различни програми в целевите територии, подкрепени от ЕСИФ така както са определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013. • Разширяване на наличния местен капацитет на МИРГ.

	Подобряване на информираността и опростяване на процеса по кандидатстване и изпълнение на проекти в рамките на стратегиите за местно развитие, включително чрез прилагане на подхода за опростени разходи.
Заплахи	- При прилагането на подход за устойчиво развитие на рибарските райони по ЕФР, бе предварително дефиниран териториалният обхват на МИРГ, което доведе до ограничаване на конкурентния подход при техния избор и ограничи инвестициите в други слабо развити и зависими от рибарството територии. - През периода, първите МИРГ са одобрени едва в средата на 2011 г. - Идентифицирана е слаба комуникация между УО и МИРГ - Липса на унифицирани правила за МИРГ - Трайно ограничен административен капацитет на УО и МИРГ.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	- Необходимост от прилагане на ВОМР с оглед ограничаване на намаляването на общностите, зависими от риболов, както и увеличаване на тяхната привлекателност. - Активно привличане на рибарските общности в идентифициране на конкретните нужди на територията с цел стратегическо планиране на инвестициите в съответния район. - Обвързване изпълнението на стратегията на МИРГ с други местни стратегии и планове за развитие в контекста на многофондовото финансиране. - Дейности за изграждане на капацитет за планиране и изпълнение на стратегиите на МИРГ. - Създаване на Национална рибарска мрежа. - Интегрирано функциониране на национална мрежа на МИРГ/НРН с МИГ/НСМ. - Използване на единен подход на национално ниво спрямо отговорностите и извършваните проверки от МИРГ и МИГ Стр. 44 на ръка - Включване на други ЕСИ фондове за ВОМР стратегиите. - Включване на представител на МИРГ в Комитета по наблюдение <i>Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите ⁸: Членове 62 и 63.</i>
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на	В стратегиите за местно развитие ще се насърчи залагането на мерки и дейности за разпространяване на знания за околната среда, както и за подобряване на състоянието ѝ, почистването на райони и участъци от р. Дунав и Черно Море и/или създаването на изкуствени местообитания в морето за устойчиво развитие на местния риболов

⁸ Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 62**. Подпомагане от ЕФМДР за водено от общностите местно развитие; **63** Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие.

постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	и аквакултура и рибарския туризъм. Предвижда се също така чрез тях да бъдат дефинирани и реализирани мерки по планове за управление на защитени зони по Натура 2000 в рибарските райони.
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите	• Създаване на повече и по-добре платени работни места в областта на рибарството без увеличаване на натиска върху рибните запаси. • Популяризиране, информиране, обучение и консултиране на предприемачите и населението за ползването на подходящи технологии, способстващи адаптирането към промените в климата и опазването на околната среда и биоразнообразието. • Поддържане и запазване на културното наследство, по-специално във връзка с рибарските общности. • Диверсификация на приходите в рибарските общности и намаляване на натиска

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването
Силни страни	През 2011 година стойността на годишния оборот от продукцията на българското рибно стопанство пласирана на европейския пазар възлиза на 12.7 милиона евро, от които 10 милиона евро от аквакултури и 2.7 милиона евро от рибарство. Съгласно данни на Българска агенция по безопасност на хранитерибопреработвателните предприятия са 55. За периода 2007-2013 г. подкрепените проекти от ЕФР са общо 17 с капацитет от 9899 тона. От тях 9 за разширяване и модернизация на съществуващи предприятия, 8 за изграждане на нови преработвателни единици с капацитет 4032.74 тона. Предприятията произвеждат широка гама продукти — пресни филета, мариновани и осолени рибни продукти, студено и топло пушени рибни продукти, консерви, хайвер, и др. Много от тях извършват пакетиране и препакетиране на рибни продукти от внос. В гамата на използваните суровини присъстват риби и други водни организми както от внос — скумрия, съомга, херинга, скариди, и др. — така и от българска аквакултура и улов — дъгова пъстърва, есетрови

	видове(основно за производство на черен хайвер), цаца, рапани, черни миди и др. При някои от основните стопански видове е постигната консолидация(затваряне) по веригата на добавена стойност ,като от улова или производството на риба ,се преминава през преработката им до търговията със съответните рибни продукти. Такава консолидация е постигната за цацата, дъговата пъстърва, черната морска мида и донякъде — за уловите, преработката и търговията с рапан, както и при производството на хайвер от есетрови видове. Това спомага за скъсяване на веригата за доставка и увеличаване на нивото на контрол, водещи от своя страна до намаляване на себестойността и повишаване на качеството на продуктите. Експортът за трети страни на преработени рибни продукти през 2011 г. е в размер на 1,077.1 тона (готови храни или консерви от риба в т.ч. хайвер, консервирани ракообразни и мекотели). Основни дестинации са Република Корея, Македония, Япония, Сърбия, Руската Федерация, Албания и Хърватия. През 2012 г. износът на мекотели е увеличен с 14,3% и е в размер на 2 781,2 тона. Увеличението се дължи на увеличения с 27% улов на рапани, който е търсен продукт на азиатския пазар. По данни от Националния статистически институт износът на риба и рибни продукти през 2013 г. за трети страни е в размер на 2 266 тона – с 14,3% повече спрямо 2012 г. През периода освен рапана обект на износ са предимно консервирани скариди (993 тона) и мекотели (286 тона). Основни дестинации са Република Корея, Македония, Япония, Сърбия, Руската Федерация и Турция. • България изгради нова пазарна структура с подкрепата на ЕФР. Целта на проекта е, чрез реализация на планираната инвестиция да се изгради съоръжение за търговия на едро с риба, рибни продукти, аквакултури и продукти от аквакултури, съответстваща на световната практика и отговаряща на актуалните нужди на сектора. Чрез тази инвестиция ще се привлекат рибари и търговци на прясна, замразена и сладководна и морска риба които да снабдяват клиенти както от регионален, така и от национален и международен характер. • Традиции в преработването на риба и рибни продукти. • Конкурентни предимства (постоянна доставка, качество, цена на рибните видове за износ и др.) при експорта на определени продукти, търсени на пазарите на трети държави.(България е основен европейски износител на рапани). • Специфично геополитическо разположение, достъп до интермодален транспорт и преминаване на Европейски транспортни коридори през територията на страната, което ще улесни търговските взаимоотношения. • Покриване на изискванията в областта на хигиената и
--	---

	безопасността на храните от съществуващите предприятия. Засилена инвестиционна активност на предприемачите в сектора, включително и поради възможностите за подпомагане, предлагани по ОПРСР.
Слаби страни	- Липса на функциониращи организации на производителите и междубраншови организации. По ОПРСР (2007-2013) няма регистрирани проекти за създаване на организации на производителите въпреки че не съществува законодателно ограничение за създаването им съгласно разпоредбата на чл. 10 ал. 1 от ЗРА. - По ОПРСР са проведени промоционални кампании, на ниво общини на цялата територия на страната, ефекта от реализацията им е неясен и трудно измерим. - Липса на надеждна и регулярна пазарна информация за възможностите за разширяване на пазарите, вкл. в трети страни. - Слабо развита пазарна инфраструктура; - Слабо разнообразие на произведени продукти; - Остарели съоръжения в сектора на производството, водещи до неблагоприятни условия на труд и негативно влияние върху околната среда; - Ниска степен на оползотворяване на странични продукти; - Ниско ниво на внедряване на нови или подобрени продукти, процеси и технологии; - Липса на умения за преработка на биологични аквакултури; - Няма регистрирани продукти във връзка с регламент (ЕС) № 1151/2012.
Възможности	- Създаване на организации на производителите по реда на чл. 68 на Регламент (ЕС) № 508/2014,, които да подсилят пазарната им сила при търговски преговори, да улеснят планирането съобразно нуждите на пазара, да спомогнат за общи дейности по промоцията и складирането на продукцията. - Увеличаваща се консумация на риба и рибни продукти при развитие на туристическия бранш и туристически продукти. - Оползотворяване на произведената в страната аквакултура съгласно предвидения в МНСПАБ обем продукция (напр. шаран, пъстърва, есетра и др.). - Използване на организациите на производителите и преработвателите за осигуряване на надеждна и регулярна информация относно развитието на сектора.. - Използване на пазарния потенциал за българските рибни продукти извън страната за реализиране на преработени риба и рибни продукти. - Възможност за подобряване на планирането в сектора, намаляване на разходите и на бизнес рисковете вследствие на

	въвеждане на дългосрочни планове за производство и маркетинг. • Преработка на биологична продукция от новосертифицирани стопанства в периода 2014-2020 г. • Гарантиране жизнеспособността на аквакултурите чрез насърчаване на преработването и производството им. • Въвеждане на ресурсоефективни технологии и други инвестиции за опазване на околната среда в преработвателната промишленост. • Насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. • Повишаване на конкурентоспособността и иновациите чрез развитие на нови или подобрени продукти, процеси или управленски и организационни системи. • Регистрация на даден продукт и адаптиране на съответните оператори съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012.
Заплахи	• Увеличаване на разходите за енергия. • Загуба на пазари вследствие на липса на продуктова диверсификация и продукти с висока добавена стойност. • Ограничена иновативност в сектора и вследствие на това риск от понижаване на конкурентоспособността.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	• Създаване на организации на производителите, съгласно Регламент (ЕС) № 1379/2013 • Разработване на маркетингови и производствени планове • Участие в изложения, двустранни срещи и други мероприятия за установяване на нови пазари — Русия, Близкия Изток, Сърбия, Македония и др. • Събиране на данни за пазара • Намаляване вредното въздействие върху околната среда посредством минимизиране на енергийните разходи • Преработка на странични продукти • Увеличаване на търсенето чрез провеждане на регионални, национални или транснационални рекламни кампании за продукти на риболова и аквакултурата, както и на други информационни кампании за повишаване на обществената осведоменост. • Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара. • Подобряване на условията на труд и безопасност в преработвателните предприятия. • Модернизиране на предприятията с оглед намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда.

	<i>Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите ⁹: членове 66, 67, 68 и 69</i>
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	Неприложимо
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на иновациите	• Насърчаване на преработката на биологични аквакултури. • Стимулиране на инвестиции, които осигуряват постигането на ресурсна ефективност, в т.ч. въвеждане на мерки за енергийна ефективност. • Модернизация на предприятията, която намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н.. • Инвестиции за третиране и оползотворяване на отпадъците. • Подобряване на условията на труд в преработвателните предприятия и увеличаване на капацитета чрез разширяване на производство на нови продукти и създаване на нови работни места. • Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително предлагане на пазара.

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	6. Насърчаване на изпълнението на ИМП
Силни страни	• Зоната за риболов на Черно море представлява 1/3 от площта на континентална Европа. Всяка година в него се вливат 350 куб. км. вода от територията на повече от 20 държави, включително втората, третата, четвъртата и шестата най-големи реки – Дунав,

⁹ Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 66** Планове за производство и предлагане на пазара; **67** Помощ за съхранение; **68** Мерки за предлагане на пазара; **69** Преработване на продуктите от риболов и аквакултури

	Днепър, Днестър и Дон. Акваторията на Черно море се ползва за множество разнообразни цели: за риболов, за туризъм, за транспорт, за целите на отбраната, за добив на природни богатства. Всички тези дейности следва да се осъществяват при спазване на засилващи се изисквания за опазване на околната среда и биоразнообразието, включително чрез налагането на конкретни ограничителни режими. В българската акватория има 125 вида риби (26 от които са със стопанско значение) и три вида бозайници. • България е определила защитени зони за опазване на морски защитени видове и местообитания съгласно Директивата за местообитанията (92/43/ЕЕС) и Директивата за птиците (2009/147/ЕС). Съгласно първата директива има 17 защитени зони с обща площ 4139 кв. км. Съгласно втората директива има 14 зони с обща площ 2836 кв. км. • От гледна точка на наблюдението, България има възможност да надгражда върху наличните системи за наблюдение. Към момента има действащи 4 системи за морско наблюдение - на Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" (ДППИ), на Военноморските сили на България (ВМС), на Гранична полиция и на ИАРА. Системата на ДППИ е изградена по програма ФАР и надградена по Оперативна програма "Транспорт" 2007 - 2013. Системите на ВМС и Гранична полиция са създадени с подкрепа от международни програми, а Системата за наблюдение на риболовните кораби на ИАРА е изградена с държавни средства.
Слаби страни	• Черно море и местообитанията му са уязвими от гледна точка на антропогенни дейности. Специфичният характер на Черно море обуславя редица трудности при намаляването на основния натиск върху околната среда, което е свързано с нарушаване на местообитания, свръхексплоатация, замърсяване, еутрофикация, причинени от бързото развитие на крайбрежните зони и интензивен морски трафик. • Наблюдава се липса на информация относно влиянието на риболовните и други дейности върху морската околна среда. • Съществува частична връзка между системите за обмен на данни между действащите системи за морско наблюдение.
Възможности	• Да защитават морската среда, по-специално биологичното разнообразие и защитените територии, част от Натура 2000 • Да подобрят познанията си върху морските екосистеми и промените им в резултат на човешката дейност, с цел да се установи мониторингови програми и мерки, предвидени в Директива 2008/56 / ЕО • Да засилят сътрудничеството между различните заинтересовани страни, както и между органите, отговорни за прилагането на интегрираната морска политика.

	• Да постигнат целите на интегрираното морско наблюдение в Черно море. • Да осъществят ефективен надзор и контрол по отношение на ситуацията, възникващи в морето.
Заплахи	• Замърсяване: Характерна особеност на Черно море е високата уязвимост към биогенно замърсяване. Трите основни реки - Дунав, Днепър и Дон, влизат в Черно море с висока концентрация на хранителни вещества (нитрати и фосфати), което води до интензивни процеси на еутрофикация, изразена в увеличаване на биомасата на фитопланктона. Около 70% от замърсяването на Черно море е с антропогенен характер, в резултат на активния туризъм, селското стопанство, изхвърлянето на битови и промишлени отпадъчни води по бреговете на шест страни, граничещи с Черно море (България, Румъния, Украйна, Русия, Грузия и Турция). Замърсяването от недобре пречистените отпадъчни води, съдържащи масло от наземни източници и масло от кораби все повече води до значителни негативни последици за крайбрежната и морската среда. • Загуба на биологично разнообразие: Интензивната експлоатация на Черно море води до значително влошаване на морската вода и до драстично намаляване на биоразнообразието в екосистемата на Черно море. Тази загуба на видове е съпътствана от нова форма на натиск - инвазивни видове, които навлизат в Черно море чрез баластните води от корабите. • Замърсяване на морската среда с твърди отпадъци: Отпадъците, особено пластмасата, които се вливат в Черно море чрез реките и плавателните съдове, е риск както за човешкото здраве, така и за морските видове. Най-опасни са микрочастиците, които се получават в резултат на разпадането на по-големи отпадъци, които могат да се натрупват в живите организми и след това да попаднат в човешкото тяло. • Ако не се осъществи създаването на общата среда за споделяне на информация CISE, няма да се постигне необходимата координация на дейностите и ефективност от работата на различните органи, имащи отношение към водните граници. Това ще намали оползотворяването на потенциала за развитие на крайбрежните зони, както и приноса на България към прилагането на Рамкова директива за морска стратегия ще остане по-слаб от възможния.
Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализ	Използването на морето за различни дейности като транспорт, риболов, аквакултури, производство на възобновяема енергия и др. показва необходимостта от ефективно управление с цел избягване на конфликти и постигане на синергия между различните морски дейности. От това възникват следните нужди: • Опазване на морската среда • Подобряване на знанията за състоянието на Черно море • Развиване на морското наблюдение

	<i>Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите ¹⁰:</i> Членове 79 и 80
Съгласуваност на SWOT анализа с напредъка по отношение на постигане на добро екологично състояние чрез разработването и прилагането на Рамкова директива за морска стратегия	Планиране, синхронизиране и безконфликтно изпълнение на всички дейности извършвани в морето, като риболов и отглеждане на морска аквакултура, туризъм, морски транспорт, добив на материали, добив на нефт, газ и електрическа енергия. • Осигуряване на актуална информация за характеристиките на морското дъно от множество източници, за дейността на инсталираните ферми за аквакултура, икономическите дейности в зоните по Натура 2000 и състоянието на зоните, инсталираните платформи за добив на материали, нефт газ и други. • Общата информационна среда е положителен фактор при определяне на маршрути за движение на транспортните кораби, зони за риболов, зони за добив на материали. • Принос за намаляване изхвърлянето на отпадъци, замърсяването на морската среда, и оттам - намаляване на замърсяването на храните. • CISE ще включва съществуващите системи и мрежи за наблюдение и ще дава на всички заинтересовани власти достъп до информацията, която им е необходима за изпълнение на техните задачи в морето. Благодарение на общата среда за обмен на информация различните системи ще станат оперативно съвместими, така че данни и друга информация ще могат да бъдат обменяни лесно с помощта на нови технологии. • С попълването на информация в Европейската мрежа за наблюдение и данни за морската среда (EMODnet) ще се съберат данни за морската среда в Черно море, които помогнат на промишлеността, публичните власти и изследователите да събират данни и да ги използват за разработване на нови продукти и услуги.
Специални потребности относно работните места, околната среда, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към тях, както и насърчаване на	Неприложимо

¹⁰ Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 79** Интегрирана морска политика; **80** Допустими операции

2.2. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КОНТЕКСТА, КОИТО ПРЕДСТАВЯТ ПЪРВОНАЧАЛНАТА СИТУАЦИЯ

Таблицата по-долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [попълва се автоматично след избирането на показателя за контекст]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
1. Риболовен флот	2014	2005 56393 6420	Брой плавателни съдове кВ БТ	Годишен доклад на България за усилията през 2014 за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и риболовните възможности (съгласно Регламент (ЕС) № 1380/2002 и 1013/2010 и формат, препоръчан от НТИКР)	
2. Брутна добавена стойност на FTE (1) служител (хиляди евро на FTE служител)	2012	БДС: 2000 БДС/служител 0,354	хиляди евро	STECF/JRC 2014 Годишен икономически доклад относно риболовния флот на ЕС.	Изчислено чрез разделянето на -2 милиона евро БДС на 5638 FTE заети в сектора. Относно брутната добавена стойност по показател на зает, точността на данните и изчисляването на показателя не разрешават оценка на ситуацията на заетостта на национално равнище и последователно на всеки свързан показател
3. Нетна печалба (хиляди евро)	2012	200	хиляди евро	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	...
4. Възвращаемост на инвестициите на дълготрайни материални активи	2011	-2752,8	процент	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	
5. Индикатор на биологична устойчивост: а) индикатор за устойчив	а) Не е налична б) Не е налична	а) Не е налична б) Не е налична		Не е налична	

улов б) индикатор запаси под риск					
6. Разход на гориво за улов (в литри/ тона разтоварен улов)	2011	° 140	Литра/тон улов	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemiation/indicators	
7. Екосистемни индикатори определени за прилагане на Директива 2008/56/ЕО а) Обхват на морското дъно значително засегнат от човешки дейности за различните видове субстрат (%) б) Ниво на инцидентен улов на китоподобни в риболова (приулов за единица усилие)	Не е налична	а) Не е налична б) Не е налична	а) % б) при улов за единица усилие	Не е налична	
8. Брой заети (FTE) а) Брой заети (FTE) в това число мъже и жени б) Брой заети (FTE) жени	а) 2013 б) Не е налична	а) 368 б) Не е налична	а) Брой б) Брой	ИАРА	
9. Трудови злополуки и инциденти а) Брой трудови злополуки и инциденти б) % в съотношение към рибарите	2012	а) 1 (един инцидент с един пострададал в периода 2008-2012; без жертви) б) 0,06%	а) Брой б) %	Изпълнителна Агенция „Главна инспекция по труда”	
10. Покритие на защитените морски територии (МЗЗ) 7 а) Покритие на зони по Натура 2000 определени	2013	а) 2 477.21 б) Не е налична	а) km2 б) Не е налична	а) Министерство на околната среда и водите б) Не е налична	

съгласно директивите за птиците и местообитанията (km ²) б) Покритие на други мерки за пространствено планиране съгласно чл. 13.4 от Директива 2008/56/ЕС (km ²) 2008/56/ЕС (Km ²)					
--	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,
--	--

Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [попълва се автоматично след избирането на показателя за контекст]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
1. Количество на аквакултурната продукция	2014	11 206	тона	Въпросници на ИАРА	По данни на ИАРА през 2012 г. „риба за консумация“ е нараснала до 598 т.; източник: МЗХ СПА Риби 2013
2. Стойност на аквакултурната продукция	2014	26057028	евро	Въпросници на ИАРА	...
3. Нетна печалба (хиляди евро)	2014	17 900	Хиляди евро	http://datacollection.jrc.ec.europa.eu/dd/indicators/economic/graphs	Данните са за ЕВТ – печалба преди данъци и лихви
4. Количество на продукцията от органична аквакултура (тонове)	2014	0	0	ИАРА	
5. Количество на продукцията от рециркулационни системи (тонове)	2014	192 965	тона	ИАРА	
6. Брой заети (FTE) а) Брой заети	2014	а) 1436 общо б) 160 жени	Брой Брой	Въпросници на ИАРА	

(FTE) в това число мъже и жени б) Брой заети (FTE) жени					
---	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [попълва се автоматично след избирането на показателя за контекст]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
1. Сериозни нарушения в страната (Последните 7 години)	2012	167	Брой	ИАРА	При риболов в Черно Море
2. Разтоварвания обект на физически контрол (%)	2012	23,4 %	Процент	ИАРА	...
3. Съществуващи ресурси за контрол а) Налични патрулни катери и самолети (брой) б) Брой заети (FTE) в) Предоставени бюджетни средства (предвидени през последните 5 години, хиляди евро) г) Кораби екипирани с ERS и/или VMS (брой)	2012	а) 5 кораба б) 34 инспектора в) 165,2 г) 152	а) брой б) Брой в) хиляди евро г) брой	ИАРА	
4. Степен на отговори (т.е. пълнота и качество) на повикванията за данни по DCF (%)	2013	80%	процент	ИАРА, DCF	

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [попълва се автоматично след избирането на показателя за контекст]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
Обхват на бреговата линия, основните водни пътища и главните водни тела	2013	крайбрежна ивица Черно Море: 378 km Дунав: 471 km		МОСВ	

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [попълва се автоматично след избирането на показателя за контекст]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
1. Организации на производители (ОП), асоциации от организации на производители (АОП), междубраншови организации (МО) а) брой на ОП б) брой на АОП в) брой на МО г) брой на производителите или операторите за всяка ОП д) брой на производителите или	2012	а) 0 б) 0 в) 0 г) 0 д) 0 е) 0 ж) 0 з) 0 и) 0	а) брой б) брой в) брой г) брой д) брой е) брой ж) процент з) процент и) процент	ИАРА	

операторите за всяка АОП е) брой на производителите или операторите за всяка МБО ж) % на членове на организации на производителите или операторите, членуващи в всяка ОП з) % на членове на организации на производителите или операторите, членуващи в всяка АОП и) % на членове на организации на производителите или операторите, членуващи в всяка МБО					
2. Стойност на годишния оборот от продукция пласирана на европейския пазар (ЕС) а) Годишен оборот на продукти, пласирани на европейския пазар (хиляди евро) б) % на продукцията пласирана на пазара от ОП (стойност) в) % на продукцията, пласирана на пазара от АОП (стойност) г) % на продукцията пласирана на пазара от МБО (стойност) д) % на продукцията,	2012	а) 12740 б) 0 в) 0 г) 0 д) 0 е) 0 ж) 0	а) хиляди евро б) брой в) процент г) процент д) процент е) процент ж) процент	а) http://datacollection.jrc.ec.europa.eu/dd/indicators/economic/graphs	Данните представляват сбор на 10.04 милиона евро оборот за аквакултурите и 2,7 милиона евро приходи от рибарството

пласирана на пазара от ОП (обем) е) % на продукцията, пласирана на пазара от АОП (обем) ж) % на продукцията, пласирана на пазара от МБО (обем)					
---	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР	6. Насърчаване на изпълнението на ИМП				
Показател за контекст, който представя първоначалната ситуация	Базова година	Стойност	Мерна единица [попълва се автоматично след избирането на показателя за контекст]	Източник на информация	Коментари/Обосновка
1. Общата среда за обмен на информация (CISE) за наблюдение на морското пространство на ЕС		0 %	процент		
2. Покритие на морските защитени зони (МЗЗ) а) Покритие на зони по Натура 2000 определени съгласно директивите за птиците и местообитанията (km ²) б) Покритие на други мерки за пространствено планиране съгласно чл. 13.4 от Директива 2008/56/ЕС (km ²) 2008/56/ЕС (Km ²)		а) 2477,21 km ² б) Не е налична	Кв. километра	а) Министерство на околната среда и водите б) Не е налична	

3. ОПИСАНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРИНОСА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА КЪМ ИНТЕЛИГЕНТНИЯ, УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 27 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

3.1. Описание на стратегията

Стратегията на ПМДР подпомага осъществяването на основните цели и приоритети на ЕС за периода 2014-2020 г. и принципите на ОПОР, насочени към жизнеспособност, конкурентоспособност и екологична устойчивост в секторите на рибарството и аквакултурите и насърчаване на социалното сближаване и заетостта в зависими от рибарството общности. По този начин тя подкрепя постигането на целите на стратегията „Европа 2020“:

- Интелигентен растеж: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- Устойчив растеж: насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
- Приобщаващ растеж: стимулиране на икономика с високо равнище на заетост, икономическо, социално и териториално сближаване.

Слабата иновационна активност, която влияе негативно върху конкурентността на сектора, се дължи основно на липсата на финансови средства, както в самите предприятия, така и в научно-техническите организации и на прекъснати връзки помежду им. Основните проблеми на сектора произтичат от недостатъчно оборудване и стари производствени инсталации и риболовни кораби както и недостатъчно използване на научните достижения и новите технологии в сектора. Липсва интегрираност на веригата за добавяне на стойност и диверсификация на дейността, която да подобри представянето на сектора. Незадоволителното състояние на пристанищната и пазарна инфраструктура за първа продажба, непригодността на една значителна част от крайбрежната зона за изискванията на туристическия бранш отнемат от потенциала за генериране на допълнителни доходи, особено при по-малките оператори от семеен тип.

Стратегията на България е приспособена към всеки един от приоритетите на ЕФМДР, както следва:

ПС 1: Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите.

Както SWOT анализа показва, редица аспекти днес касаят българския (вътрешен и морски) риболовен флот, по-специално липсата на баланс във флота, остарели риболовни кораби, липса на бордово оборудване за безопасност; малки рибарски пристанища и липса на съоръжения за обработка на отпадъците, които не предлагат възможност за нормална първа продажба, като големите и новомодернизирани пристанища обслужват само малки плавателни съдове.

Въз основа на тези идентифицирани слаби страни, възникват редица неотложни нужди, породени от SWOT анализа, по-специално нуждата от постоянно прекратяване на риболовни дейности за балансиране на флота, увеличаване на доходите на рибарите, усъвършенстване на рибарските пристанища, намаляване на влиянието върху екосистемите посредством подобрения на избора от риболовни уреди и създаване на успешни партньорства между бизнеса и научно-изследователските институти и организации.

Основната цел на българската стратегия е да допринесе за целите на ОПОР за постигане на МУУ, намаляване на върнатия улов и прилова. Основните стратегически

действия, предвидени от България по ПС 1 са:

Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на рибарските предприятия, включително малките и вътрешния флот. Предвиден е принос за съгласуване със задължението за разтоварване на целия улов, енергийна ефективност, контрол и проследяемост, подобрени пунктове за първа продажба на пристанищата и площадките за разтоварване. В аспекта на разширяването на пристанищната инфраструктура на пристанища, обслужващи големи плавателни съдове, те ще бъдат поставени с най-висок приоритет въз основа на географското разположение (едно в северното и едно в южното Черноморие), брой кейове за разтоварване и големи швартовани риболовни кораби. Другите рибарски пристанища по река Дунав и Черно море ще бъдат модернизирани от гледна точка на съоръжения. Дейността ще е насочена също така и към подобряване на хигиенните, здравните и условията на безопасност и труд за рибарите, дори над изискванията на държавно равнище и равнище ЕС. Трябва да се гарантира признаването на подкрепата за предприемачески инициативи на рибарите, които добавят стойност към уловената риба, чрез подобряване на качеството, извършване на преработване и пряко предлагане на пазара, диверсификация на риболовните дейности във вътрешни води и Черно море.

Модернизация на риболовния флот и намаляване на въздействието върху околната среда посредством подобрена избираемост и предотвратяване на върнатия улов посредством модернизиране на риболовните уреди. Съгласно приоритетите на НАТУРА 2000 ПРД, България ще популяризира и дейности за опазване на зоните по НАТУРА 2000. Освен това, тези дейности ще допълват намеренията за опазване на околната среда, предвидени по ПС 6 за България.

Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми Интервенциите по тази специфична цел ще подпомага операции за събиране на отпадъци в морето от рибарите; изграждане, монтаж или осъвременяване на стационарни или преносими съоръжения, целящи опазването на морската флора и фауна; принос за доброто управление или съхранение на морските биологични ресурси.

Осигуряване на равновесие между риболовния капацитет и наличните възможности за риболов чрез окончателно преустановяване на риболовните дейности. Тези дейности ще бъдат въз основа на Доклад на флота, в т.ч. План за действие за урегулиране на дебалансирания сегмент на флота. В същото време България ще инициира дейности на национално равнище за намаляване на броя на неактивните плавателни съдове.

ПС 2 Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,

В МНСПАБ и SWOT анализа бяха идентифицирани редица аспекти, които оказват въздействие върху сектора на аквакултурите, по-специално: липса на информация относно пазарния потенциал на видовете и биологичните аквакултури, липса на диверсификация на видовете и недостатъчна механизация и модернизиране на оборудването. Въвеждането на иновации е недостатъчно, а материалната и технологичната база за производството на млади морски организми са остарели.

Въз основа на тези идентифицирани слаби страни, възникват редица неотложни нужди, породени от SWOT анализа, по-специално: нуждата от модернизиране на съществуващите обекти за аквакултури посредством въвеждането на ресурсно-ефективни технологии; оптимизирането на аквакултурите от изкуствени водоеми, диверсификация на

производството, добавяне на стойност към производството на аквакултури, финансиране на нови стопанства за аквакултури, подобряване на партньорствата с научните институти и др.

Основната цел на България по ЕФМДР за аквакултурите е да подобри икономическата жизнеспособност на предприятията, да гарантира безопасността на храните и благосъстоянието, да проучи сравнителните предимства на българските аквакултури и да подобри съответната законодателна рамка. Следните стратегически направления бяха идентифицирани:

Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурите, включително подобряване на безопасността и условията на труд, по-специално на МСП. Подкрепата за постигане на конкурентоспособно развитие на аквакултурата е насочена към модернизиране на стопанствата за аквакултури. Подкрепата ще обхваща всички видове инвестиции, свързани с добавянето на стойност на продукцията и подобряване производствената ефективност, включително енергийна ефективност, възобновяеми енергийни източници, управлението на отпадъци, подобряване на аквакултурите от изкуствени водоеми чрез премахване на наносите и предотвратяване на отлагането на наноси, внедряване на нови видове и допълващи дейности, свързани със същността на дейностите по аквакултурите на предприятията. Ще се насърчават нови устойчиви аквакултури, като се гарантира, че новите стопани притежават съответните професионални умения и компетенции. Относно диверсификацията — бъдещите видове, които ще се насърчават чрез аквакултурите, ще бъдат идентифицирани въз основа на пазарна анкета/проучване, което се изисква съгласно член , алинея 2 от регламента за ЕФМДР.

Предоставяне на подпомагане за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания, което ще даде възможност да се развият техническите, научните или организационните знания в стопанствата за аквакултури, въвеждането на пазара на нови видове аквакултури с добър пазарен потенциал, нови или значително подобрени продукти, процеси или управленски и организационни системи. Тези дейности ще бъдат предприети от или в сътрудничество с признати институти.

Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури, и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите чрез продуктивни инвестиции, водещи до увеличаване на енергийната ефективност, ресурсната ефективност, намаляваща използването на вода и химикали, както и преминаването към биологични аквакултури.

Насърчаване на аквакултури, характеризиращи се с високо равнище на опазване на околната среда и популяризиране на здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и на общественото здраве и безопасност, чрез предоставянето на екологични услуги от стопанствата в зони от Натура 2000; дейности, включващи опазването на околната среда, биоразнообразието и управлението на ландшафта и традиционните характеристики на зоните за аквакултура.

ПС 3 Насърчаване на изпълнението на ОПОР

Както SWOT анализа показва, многобройни аспекти днес оказват въздействие върху изпълнението на ОПОР, по-специално: остарялото оборудване и липсата на достатъчен брой кадри по контрола; несъвместима ИТ инфраструктура и оборудване за съхранение и управление на данни; недостатъчен административен капацитет, остаряло оборудване на наличните изследователски плавателни съдове за събиране на данни, ограничена функционалност на контролните бази данни и научни бази данни за наблюдение на видове и др.

Въз основа на тези определени слаби страни възникнаха редица неотложни нужди, по-специално: актуализиране на оборудването за събиране и контрол на данни, подобряване на софтуеъра и базите данни за посрещане на нуждите на DCF, подобряване на административния капацитет за изпълнение на ОПОР, провеждане на информационни кампании относно правилата на ОПОР, съвместни дейности за събиране на данни и контрол със съседни държави.

В тази рамка, ОП ще допринесе за следните специфични направления:

- **подобряване и предоставяне на научни знания, както и подобряване на събирането и управлението на данни**
- **предоставяне на подпомагане за мониторинга, контрола и изпълнението чрез повишаване на институционалния капацитет и на ефективността на публичната администрация, без да се увеличава административната тежест**

ПС 4 Повишаване на заетостта и териториалното сближаване

Както показва SWOT анализа, секторът на рибарството се сблъсква със сериозни ограничения, водещи до намаляване на неговата рентабилност и загуба на работни места, което дава отражение върху местната икономика в определени зависими от рибарството и аквакултурите райони. Тези райони с влошени социално-икономически характеристики се нуждаят от допълнителен организационен и административен капацитет, който да мобилизира местните човешки ресурси към догонване на по-развитите райони. Прилагането на подхода по ЕФР бе възпрепятствано от несъвършена нормативна база, постоянни промени, които не кореспондират със стратегиите на групите, неразвит капацитет на МИРГ – организациите бяха нови, създадени в средата на програмния период и времето за изграждане на местен капацитет бе недостатъчно.

Въз основа на тези слаби страни, възникват редица неотложни нужди, породени от SWOT анализа, по-специално: нуждата от намаляване на общностите, зависими от риболова и увеличаване на привлекателността им ще бъдат постигнати посредством привличането на местните общности, интегрирането на стратегиите на МИРГ към други местни стратегии, мрежи и възможности за финансиране.

Интервенциите за развитие на рибарските райони ще позволят фокусирането на допълнителни ресурси в районите на България, в които рибното стопанство има значим дял в местната икономика или генерира значителна заетост. МИРГ могат да заложат разнообразни мерки или комбинации от мерки в своите местни стратегии, с които да подпомагат местното развитие. Тези мерки могат бъдат от типа меки мерки (за проучвания, информиране, обучение, и насърчаване към общи дейности на местните общности, диверсификация на дейностите, насърчаване на създаването на добавена стойност и др.), както и мерки за насърчаване на развитието на територията, включително свързани с изграждането на обща инфраструктура за целите на риболова, туризма, в почистването на райони и участъци от р. Дунав и Черно Море.

В тази рамка, ОП ще допринесе за стратегическото направление за насърчаване на икономически растеж, социално приобщаване, създаване на работни места в общностите от крайбрежните райони и регионите около вътрешните водоеми, които са зависими от рибарството и аквакултурите, посредством създаването на МИРГ, които прилагат стратегиите за местно развитие в тези области. Аспектите и важността за многофондово финансиране за българските МИРГ са разгледани в глава 5.1.

ПС 5 Насърчаване на предлагането на пазара и преработването

Съгласно последните налични данни, през 2011 година стойността на годишния оборот от продукцията на българското рибно стопанство пласирана на европейския пазар възлиза на 12.7 милиона евро, от които 10 милиона евро от аквакултури и 2.7 милиона евро от рибарство. В гамата на използваните суровини присъстват риби и други водни организми както от внос — скумрия, съомга, херинга, скариди, и др. – така и от българска аквакултура и улов — дъгова пъстърва, есетрови видове(основно за производство на черен хайвер), цаца, рапани, черни миди и др.

Както показва SWOT анализа, редица аспекти днес оказват въздействие върху българския преработвателен сектор, по-специално липсата на организации на производители (ОП), липсата на надеждна информация за пазара, слабо развитата пазарна инфраструктура, слабо разнообразие от преработвани продукти, остарели съоръжения, невъведени иновации и слабо оползотворяване на странични продукти.

Въз основа на идентифицираните слаби страни, редица неотложни нужди възникнаха вследствие на SWOT анализа, по-специално създаването на ОП и изпълнение на пазарни и производствени планове, увеличаване на търсенето на продукти от риболов и аквакултури, в т.ч. нови пазари, създаване и модернизирание на преработвателни предприятия и др.

Основната цел е подобряване на качеството и насърчаване на предлагането на пазара на продукти от риболов в България. В това отношение, главните стратегически насоки за постигане на тази цел, са следните:

- **подобряване на пазарната организация за продуктите от риболов и аквакултури** посредством създаването на ОП и изпълнение на техните производствени и пазарни проекти, като по този начин се осигурява ясна стратегия за членовете им и по-добра стабилност на пазара. В същото време, посредством прилагането на пазарни мерки, ще се осигури по-добро представяне на рибните продукти и предприятия.
- **насърчаване на инвестициите в секторите на преработването и предлагането на пазара** посредством създаването и модернизиранието на преработвателни предприятия, които допринасят за икономии на енергия, намаляване въздействието върху околната среда, в т.ч. управлението на отпадъците, подобряване на безопасността, хигиената, здравеопазването и условията на труд, преработването на странични продукти и биологични аквакултури.

ПС 6 Интегрирана морска политика

Както показва SWOT анализа, редица аспекти днес оказват въздействие върху развитието на интегрираната морска политика в България, по-специално уязвимостта на Черно море и местообитанията му към човешки дейности и въздействието, което оказва риболова. Относно морското наблюдение, налице е частична обвързаност на системите за обмен на данни между съществуващите в момента системи за морско наблюдение.

Въз основа на идентифицираните слаби страни, редица неотложни нужди възникнаха вследствие на SWOT анализа, по-специално опазването на морската среда, повече знания за Черно море и развитие на морското наблюдение.

Този приоритет ще подкрепи дейности, които допринасят към **развитие и прилагане на ИМП чрез:** постигане на целите на интегрираното морско наблюдение, по-специално тези на CISE, увеличаване на знанията и гарантиране, че са налични необходимите данни относно запазването на биоразнообразието в морската среда и морските защитени зони по Натура 2000.

Всички стратегически направления, описани по-горе, ще *допринесат за постигане на целите на Европа 2020 и тематичните цели, заложиени в СП*. Приносът на ПМДР за постигане на целта за устойчив растеж и на тематични цели „Подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори” и „Съхраняване и опазване на околната среда и ефективно използване на ресурсите” се изразява в интервенции в приоритетите по специфични цели на ЕФМДР: Приоритет 1 и Приоритет 2. Приносът на ПМДР за постигане на целта за интелигентен растеж и тематичната цел на общата стратегическа рамка „Повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор и на сектора на рибарството и аквакултурите”, се изразява в подкрепа на интервенции по специфични цели на приоритетите на ЕФМДР: Приоритет 1; Приоритет 2 и Приоритет 5, в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) №508/2014. За да се насърчи постигането на тематична цел „Съхраняване и опазване на околната среда и ефективно използване на ресурсите” ще се осигури подкрепа за мониторинга и контрола за целите на ОПОР чрез интервенции по Приоритет 3 на ЕФМДР.

Постигането на целта за приобщаващ растеж и тематичната цел на общата стратегическа рамка "Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила" ще намери подкрепа в рамките на Приоритет 4 на ЕФМДР.

Подкрепата за тематична цел на общата стратегическа рамка "Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност" се изразява в интервенции по приоритет 6 на ЕФМДР чрез мерки за постигане и поддържане на добро състояние на околната среда, за да се предотврати влошаването на морската среда.

.

Заложеният стратегически избор на специфични цели и мерки по всеки приоритет на ПМДР отразява стратегическата рамка, дефинирана от стратегическите документи на ЕС и националните документи за целите и приоритетите през периода 2014-2020 г. както и специфичните нужди на страната, идентифицирани от анализа на силните слабите страни, възможностите и заплахите.

Предложените мерки в ОП ще съдействат за постигане на приоритетите и преодоляване на идентифицираните нужди в **Националната програма за развитие „България 2020”**.

ПМДР ще подкрепи постигане на целите на **Дунавската стратегия** на ЕС, чрез реализирането на проекти в определени приоритетни оси.

Заложените мерки в ПМДР ще съдействат за реализацията на стратегията „**Син растеж**“ в подкрепа на устойчивия растеж в морските отрасли.

С оглед на изведените поуки и научените уроци от периода 2007-2013 г., беше идентифицирана нуждата от прилагане на балансиран териториален подход за избора на местоположение при извършване на инвестиции за реконструкция на рибарски пристанища. Ще бъде разработена концепция, която да адресира нуждите от разтоварването на целия улов, достигане съответствие с изискванията за контрол и изпълнение, в т.ч. изискванията за разтоварвания, въвеждане на ERS системи, системи за следене на улова, инспектиране и други.

Изпълнението на мерките по ПМДР ще допринесат за бъдещата основополагаща национална

морска стратегия за Черно море в съответствие с ангажиментите по СП. Чрез изготвянето и прилагането на План за действие за сегментите на флота, изготвен на основание чл. 22, ал. 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно Общата политика в областта на рибарството, както и План за контрол, ще бъдат изпълнявани целенасочени дейности за постигане на баланс на риболовния капацитет и възможностите за риболов. В сектора на аквакултурите в СП е заложено насърчаване на диверсифицирано производство на видове с висока пазарна стойност и биологични аквакултури, както и добавяне на стойност към собственото производство чрез преработка на продукцията и директни продажби от фермата.

ПМДР отчита и допринася за изпълнение на целите на ПРД за Натура 2000 в България като планов документ, прилагащ новия подход на Комисията за планиране и координиране на финансовите ресурси за реализация на политиката по опазване на биологичното разнообразие, както и в постигане на синергия с финансирането, свързано с борбата с изменението на климата.

В допълнение, ПМДР допринася и за изпълнението на „Европа за ефективно използване на ресурсите“ – една от двете водещи инициативи (flagship initiatives) за устойчив растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“, както и на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и Стратегията „Иновации за устойчив растеж: биоикономика за Европа.“

3.2. Специфични цели и показатели за резултатите

Таблицата по-долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР

Приоритет на съюза ПС 1	Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите		
Специфична цел СЦ 1.1.	Намаляване на въздействието на рибарството върху морската среда, включително избягване и намаляване, доколкото е възможно, на нежелания улов		
Специфична цел СЦ 1.2.	Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми		
Специфична цел СЦ 1.3	Осигуряване на равновесие между риболовния капацитет и наличните възможности за риболов		
Специфична цел СЦ 1.4.	Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на рибарството, включително на дребномащабния крайбрежен флот, и подобряване на безопасността и условията на труд		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [попълва се автоматично след избора на показател за резултат]

ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню] или [специфични показатели за резултати на Програмата]			
	Промяна в нетната печалба	500	хиляди евро
	Промяна на нежелания улов в: Тона %	0 0	Тона %
	Промяна на % на небалансирания флот	-1,35	%
	Създадени работни места (FTE) в рибарския сектор или в допълващите дейности	125 — (около 8% от общите)	Пълна заетост FTE
	Запазени работни места (FTE) в рибарския сектор или в допълващите дейности	60	пълна заетост FTE
	Промяна на нараняванията и трудовите злополуки а) Промяна в броя на нараняванията и злополуките, свързани с работата б) Промяна в % от наранявания и злополуки, свързани с работата към общия брой рибари	а) – 1 б) 0,06	а) брой б) %
	Промяна в обхвата на морски защитени зони (МЗЗ), отнасящи се към ПС 1: а) Промяна в обхвата на зоните по Натура 2000, определени съгласно директивите за птиците и за местообитанията (Km ²) б) Промяна в обхвата на други мерки за пространствена защита по член 13.4 от Директива	а) 0 б) Не е приложимо	а) (Km ²) б) (Km ²)

	2008/56/ЕО (Km ²)		
	Промяна в стойността на продукцията	400	(хиляди евро)
	Промяна в обема на продукцията	0	(тона)
	Промяна в разхода на гориво за улов	0	(в литри гориво/ евро разтоварен улов)

Приоритет на Съюза ПС 2	Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,		
Специфична цел СЦ 2.1.	Предоставяне на подпомагане за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания		
Специфична цел СЦ 2.2.	Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурите, включително подобряване на безопасността и условията на труд, по-специално на МСП;		
Специфична цел СЦ 2.3.	Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури, и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите		
Специфична цел СЦ 2.4.	Насърчаване на аквакултури, осигуряващи високо равнище на опазване на околната среда, и на здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и на общественото здраве и безопасност		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню] или [специфични показатели за резултати Програмата]	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [попълва се автоматично след избора на показател за резултат]
	Промяна в количеството на продукцията от аквакултури (в тонове)	+7500	Тона
	Промяна в стойността на продукцията от аквакултури (хиляди евро)	+18750	хиляди евро
	Промяна в обема на производството на биологичните аквакултури (в тона)	+50	Тона
	Промяна в количеството на продукцията от рециркулационни системи (тонове)	+500	Тона
	Ферми за аквакултура, предоставящи екологични услуги (брой стопанства)	+50	брой стопанства
	Промяна в количеството на	+500	(тона)

	продукцията от аквакултури, сертифицирани по доброволни схеми за устойчивост		
	Създадени работни места	+350	брой
	Запазени работни места (FTE)	1250	брой
	Промяна в нетната печалба (хиляди евро)	+ 4500	(хиляди евро)

Приоритет на съюза ПС 3	Насърчаване на изпълнението на ОПОР		
Специфична цел СЦ 3.1.	Подобряване и предоставяне на научни знания, както и подобряване на събирането и управлението на данни		
Специфична цел СЦ 3.2.	Предоставяне на подпомагане за мониторинга, контрола и изпълнението чрез повишаване на институционалния капацитет и на ефективността на публичната администрация, без да се увеличава административната тежест		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню] или [специфични показатели за резултати на Програмата]	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [попълва се автоматично след избора на показател за резултат]
	Разтоварвания, които са обект на физически контрол	35	%
	Увеличаване на процента на изпълнение за предаване на данни	25	%
	Количество установени сериозни нарушения	0	

Приоритет на съюза ПС 4	Повишаване на заетостта и териториалното сближаване		
Специфична цел СЦ 4.1.	Насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в крайбрежните региони и регионите на вътрешните водоеми, които зависят от риболов и аквакултури, включително диверсификация на дейностите в рамките на сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [попълва се автоматично след избора на показател за резултат]

ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню] или [специфични показатели за резултати на Програмата]	Създаден бизнес (брой)	75	Брой
	Създадени работни места (FTE) в сектора на аквакултурите	50	FTE
	Запазени работни места (FTE) в сектора на аквакултурите	175	FTE

Приоритет на съюза ПС 5	Насърчаване на предлагането на пазара и преработването		
Специфична цел СЦ 5.1.	Подобряване на пазарната организация за продуктите от риболов и аквакултури		
Специфична цел СЦ 5.2.	Насърчаване на инвестициите в секторите на преработването и предлагането на пазара		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню] или [специфични показатели за резултати на Програмата]	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [попълва се автоматично след избора на показател за резултат]
	Изменение в обема на първите продажби при ОП	+2000	Тона
	Изменение в стойността на първите продажби при ОП	+5000	Хиляди евро
	Изменение в стойността на първите продажби, които не са осъществени от ОП	+10 500	Хиляди евро
	Промяна в обема на първите продажби, които не са осъществени от ОП	+4 500	Тона

Приоритет на съюза ПС 6	Насърчаване на изпълнението на ИМП		
Специфична цел СЦ 6.1.	Развитие и прилагане на ИМП		
Показател за резултатите, т.е. крайната цел, която държавата членка се стреми да постигне с подкрепата от	Наименование на показателя за резултатите и мерната единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица [попълва се автоматично след избора на показател за резултат]

ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню] или <i>[специфични показатели за резултати Програмата]</i>	Увеличаване на общата среда за обмен на информация (CISE) за наблюдение на европейските морски области	100	%
	Промяна в обхвата на морски защитени зони (МЗЗ), отнасящи се към ПС 1: а) Промяна в обхвата на зоните по Натура 2000, определени съгласно директивите за птиците и за местообитанията (Km ²) б) Промяна в обхвата на други мерки за пространствена защита по чл. 13.4 от Директива 2008/56/ЕО (Km ²)	а) 0 б) Не е приложимо	а) (Km ²) б) (Km ²)

3.3. Приложими мерки и показатели за изпълнението

Таблицата по-долу се повтаря за всяка избрана преди това специфична цел във връзка със съответния приоритет на Съюза.

Приоритет на Съюза	Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите					
Специфична цел	Намаляване на въздействието на рибарството върху морската среда, включително избягване и намаляване, доколкото е възможно, на нежелания улов					
Наименование на съответната избрана мярка	Показатели за изпълнението по мерки					Тематична цел, за която избраната мярка има принос
	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Единица мярка	Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	
Член 38 Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и приспособяване на риболова към опазването на видовете	Не	Мерки за опазване, намаляване на въздействието на риболова върху околната среда и приспособяване на риболова към опазването на видовете	30	Брой проекти	Чрез прилагането на комбинациите от мерки ще се постигне: — подобрение на селективността на използваните риболовни уреди, както в морето, така и във вътрешните водоеми	ТЦ 6
Член 39 Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси	Не	Иновации, консултантски услуги и партньорства с учени	14	Брой проекти	— подпомагане на придобиването на научни и технически знания насочени към разработване и	ТЦ 6

Член 40.1.а Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности т.1.а Събиране на отпадъци в морето от рибарите	Не	Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	7	Брой проекти	въвеждане на нови по-добри техники за риболов и избирателност на риболовните уреди, които водят до намаляване на въздействието от риболовните дейности върху околната среда или спомагат за постигане на по-устойчиво използване на морските биологични ресурси. Очаква се част от инвестициите и иновациите да бъдат насочени към защита на видовете, в т.ч. на делфините в Черно море. — Подобряване състоянието на водата в морето чрез провеждане на 7 кампании в рамките на програмния период. за събиране на отпадъци и изгубени риболовни уреди. Методът за изчисляване на премията, съгласно чл. 40, алинея 1 от	ТЦ 6

					Регламент (ЕС) № 508/2014 не е установен. Докато се установи този метод за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по член 40, алинея 1 от Регламента за ЕФМДР.	
Специфична цел	○ Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми					
Наименование на съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 40.1.б-ж, и Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности,	Не	Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	8	Брой проекти	Дейностите ще са насочени към стопански ценните видове, обект на риболова, напр: — Картографиране на риболовната дейност и интензивност, — Наблюдение и запис на взаимодействия на стопански ценните	ТЦ 6

Изграждане, монтаж или осъвременяване на стационарни или преносими съоръжения, Подготовка на планове за опазване и управление на дейностите, свързани с риболова, по отношение на обекти по „Натура 2000“ и специални защитени зони, Управление, възстановяване и мониторинг на обекти по „Натура 2000“ и на морски защитени зони + Член 44, точка 6. Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми				видове със защитени видове. — Разработване на индикатори за налягания / въздействия и оценки на природозащитния статус и др. — Изграждане и монтаж на изкуствени рифове, в т.ч. подготовка и оценяване Прилагането на мерките ще подпомогне страната при изпълнение на задълженията по изпълнение на насоките за интегриране на политиките, по околна среда и изменение на климата като се създадат по-благоприятни условия за развитие на водната флора и фауна, включително чрез подпомогне подготовката на плановете за управление на защитените зони и тяхното изпълнение.	
Специфична цел	○ 1.3.Осигуряване на равновесие между риболовния капацитет и				

наличните възможности за риболов						
Наименование на съответната избрана мярка			Показатели за изпълнението по мерки		Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 34 Окончателно преустановяване на риболовните дейности	Да	Окончателно преустановяване	28	Брой проекти	Въпреки постепенното реструктуриране на български флот в периода 2010-2014 година, включително чрез финансовата помощ за скрапиране на корабите по ОПРСР (скрапирани 90 кораба с капацитет 1521 тонаж на съдовете и 6880 мощност на двигателите), флотът продължава да страда от структурен дисбаланс по отношение на рибните запаси в Черно Море. С помощта на мярката за окончателно преустановяване на риболовните дейности ще се намали риболовния капацитет	ТЦ 6

					като се скрапират част от старите и неефективни плавателни съдове в небалансираните по отношение на възможностите за риболов сегменти, а именно тези до 24 м. Освен това, чрез прилагането на мярката, ще се даде възможност част от плавателните съдове да се модифицират за извършване на дейности, различни от търговския риболов, като превоз на пътници, атракциони и др. Така ще се намали вредното въздействие на флота като цяло върху морската среда и ще се допринесе за балансирането на флота към възможностите за риболов. Въз основа на Доклад на флота за 2014 г., не може да се направи	
--	--	--	--	--	---	--

					заклучение кои от сегментите на българския флот са дебалансиран. От това следва, че докато бъде предаден следващия доклад за 2015 г., в изпълнение на изискуемия План за действие, тази мярка не може да бъде стартирана.	
Специфична цел	○ Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на рибарството, включително на дребномащабния крайбрежен флот, и подобряване на безопасността и условията на труд					
Наименование на съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 30 Диверсификация и нови форми на доход + Член 44, точка 4 Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми	Не	Насърчаване на човешкия капитал и социалния диалог, диверсификация и нови форми на доход, новосъздадени предприятия за рибарите и безопасност/здраве	60	Брой проекти	Като се признава нарастващата конкуренция, пред която са изправени собствениците на крайбрежни кораби, по тези мерки ще бъдат подпомогнати предприемачески	ТЦ 3

Член 32 Здраве и безопасност Член 44., т.1, б) Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми			125	Брой проекти	инициативи на рибарите, които добавят стойност към уловената от тях риба, чрез подобряване на качеството, извършване на	ТЦ 3
Член 42 Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов Член 44., т.1, д) Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми	Да	Добавена стойност, качество, използване на нежелания улов и рибарските пристанища, кейовете за разтоварване, рибните борси и покритите лодкостоянки	60	Брой проекти	преработване и пряко предлагане на пазара. Същевременно, чрез прилагането на мерките ще се подпомага диверсификацията на риболовните дейности във вътрешни водоеми и в Черно море към други, свързани с риболова	ТЦ 3
Член 43.1+3 Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки - подобряване на инфраструктурата в рибарските пристанища, рибните борси, кейовете за разтоварване и покритите лодкостоянки, изграждането или			9	Брой проекти	дейности като туризъм, екологични услуги и др. По този начин ще се допринесе за икономическия растеж на заетите в сектора. Очаква се чрез подкрепата по тези мерки да се създадат по-многобройни, и по-добре платени работни места, с по-добри условия на труд в рибарството или	ТЦ 3

осъвременяването на покрити лодкостоянки за да се подобри безопасността на рибарите + Член 44., т.1, е Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми					свързаните сектори. Инвестиции в индивидуално оборудване за безопасностВ същото време, подобряването на условията на вътрешните и черноморските риболовни пристанища и покритите лодкостоянки ще: — Допринесе за повишаване дохода на рибарите при преки продажби, повишаване на пазарната им сила при търговските преговори чрез събиране на по-големи количества и изчакване за по-добри ценови равнища на офертите, и/или чрез стартирането или развитието на туристически дейности; — Повиши контрола и проследимостта на продуктите на риболова; — Спомогне	
---	--	--	--	--	---	--

					продуктите от риболова да достигнат до крайния потребител без да са намалели техните качества; — Подобри безопасността на рибарите. Подобряването на рибарската инфраструктура е ключово за ефективното функциониране и на рибарските организации, тъй като дава инфраструктурата за осъществяването на общи дейности по складирането и маркетинга на риба и рибни продукти.	
--	--	--	--	--	---	--

Приоритет на Съюза ПС 2	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,
Специфична цел	2.1. Предоставяне на подпомагане за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания

Наименование на съответната мярка на избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка на комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепена от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 47 Иновации	Не	Иновации, консултантски услуги	10	Брой проекти	Чрез прилагането на мярката Иновации ще се подпомогне придобиване на научни и технически знания насочени към разработване и въвеждане нови или значително подобрени продукти, нови видове аквакултури с добър пазарен потенциал, нови или подобрени процеси, нови или подобрени системи за управление и организация. Също така предоставянето на подпомагане по тази мярка ще допринесе за засилването на технологичното развитие и трансфера на знания. Прилагането на мярката ще даде възможност на научно изследователските органи/институти да развиват приложно своите знания в областта на аквакултурата, ще се скъси пътя на резултата от тяхната дейност до предприятията, а те ще могат да	ТЦ 3

					се възползват по-лесно от достиженията на науката и директно да ги прилагат в своята практика. Чрез внедряването на иновативни подходи, процеси, продукти ще се разнообрази продукцията, ще се увеличат производството и приходите, ще се намалят разходите (особено за гориво) и цялостно ще се оптимизират процесите на производство, управление и продажба на продукцията. За да бъде намален риска от неуспешното прилагане на дадена иновативна идея ще се финансират дейности за проучване на техническата и икономическа осъществимост на иновативните продукти и процеси.	
Специфична цел	2.2. Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурите, включително подобряване на безопасността и условията на труд, по-специално на МСП;					
Наименование на съответната избрана мярка		Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка на комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепена от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		

Член 48.1 а) – з) – е) – з) Продуктивни инвестиции в аквакултурите	Да	Продуктивни инвестиции в аквакултурите	55	Брой проекти	Чрез прилагането на част от дейностите, предвидени в мярка Продуктивни инвестиции в аквакултурите по отношение на продуктивните инвестиции в аквакултури, осъвременяването на обектите и диверсификация на доходите на предприятията за аквакултури, както и мярка Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури ще се даде възможност за подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурата, включително подобряване на безопасността и условията на труд. Чрез прилагането на тези мерки ще се постигне: — увеличаване на асортимента на производството – нови видове; — повишаване на качеството или добавената стойност на продукцията (почистване, филетиране, първична преработка и др.); — модернизиране и разширяване на съществуващите стопанства, — добавяне на стойност вътре в стопанствата включително чрез	ТЦ 3
Член 52 Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури	Да	Насърчаване на човешкия капитал в сектора на аквакултурите като цяло, и по-специално на нови производители на аквакултури	20	Брой проекти		ТЦ 3

					директни продажби на крайни клиенти, и/или разнообразяване на икономическите им дейности /диверсификация на доходите на предприятията чрез развиване на допълнителни дейности/; — подобряване на производствените характеристики на водоема – удълбочаване, премахване на утайки или тяхното предотвратяване, укрепване на стени, цялостна техническа поддръжка /кранове, връзки, шахти, филтри, бетониране на открити канали, саваци, диги/, премахване на обрастватели и водна растителност; — подобряването на условията на труд и безопасност за работещите в сектора; — подобряването и осъвременяването, свързани със здравето на животните и хуманното отношение към тях, включително закупуване на оборудване за предпазване на стопанствата от диви хищници. — развитие на устойчиви аквакултури (в икономически, социален и екологичен смисъл); — постигане на целите на МНСПА.	
--	--	--	--	--	---	--

Специфична цел		2.3. Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури, и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите				
Наименование на съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 48.1.к Продуктивни инвестиции в аквакултурите повишаване на енергийната ефективност и ВЕИ	Да	Продуктивни инвестиции в аквакултурите	5	Брой проекти	Чрез прилагането на част от дейностите, предвидени в мярка Продуктивни инвестиции в аквакултурите по отношение на енергийната ефективност, ВЕИ и ресурсната ефективност, намаляване използването на вода и химикали, рециркулационни системи, минимизиращи използваната вода, ще подпомогне:	ТЦ 4
Член 48.1.д, и, й Продуктивни инвестиции в аквакултурите – ресурсна ефективност, намаляване използването на вода и химикали, рециркулационни системи, минимизиращи използваната вода			10	Брой проекти	— Намаляване енергоемкостта и увеличаване на енергийната ефективност на аквакултурните стопанства (намаляване на загубите при пренос и разпределение на енергия, подобряване на енергийните характеристики на съществуващите сгради и	ТЦ 6

Член 53 Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури	Не	Ограничаване на въздействието на аквакултурите върху околната среда (схеми за екологосъобразно управление, схеми за одит, екологични услуги на биологичното производство на аквакултури)	5	Брой проекти	др.); — Въвеждането на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) като важни местни неизчерпаеми ресурси и бъдат използвани използвани максимално както водният потенциал, така и другите източници на чиста енергия (вятър, слънце, геотермални води, биомаса); - Ефективното използване на ресурсите, в това число потреблението на вода чрез стимулиране на производството в рециркулационни системи - Въвеждане на ресурсоспестяващи технологии, които намаляват количеството на използваната вода и лекарствени препарати, както и други химикали. - подобряване качеството на водите чрез пречистване на отпадъчните води; - намаляване на еутрофикацията на водните тела.	ТЦ 6
---	----	--	---	--------------	---	------

					<i>При прилагането на мярка Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури ще се подпомогне:</i> - <i>Прехода от конвенционално към биологичното производство на аквакултури като се компенсират пропуснатите ползи на бенефициерите или направените допълнителни разходи по време на прехода</i> - <i>и за участие в СОУОСО.</i> <i>Чрез комплекса от тези мерки ще се модернизират стопанствата по начин, който свежда до минимум вредното въздействие върху околната среда, ще имат принос за енергийното спестяване и ще се компенсират и стимулират производителите да произвеждат биологична продукция.</i> Докато се установи този метод за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по член 53 от Регламента за ЕФМДР.	
--	--	--	--	--	---	--

Специфична цел	2.4. Насърчаване на аквакултури, осигуряващи високо равнище на опазване на околната среда, и на здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и на общественото здраве и безопасност					
Наименование на съответната избрана мярка		Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 54 Аквакултури, осигуряващи екологични услуги	Не	Ограничаване на въздействието на аквакултурите върху околната среда (схеми за екологосъобразно управление, схеми за одит, екологични услуги на биологичното производство на аквакултури)	50	Брой проекти	Чрез прилагането на мярката Аквакултури, осигуряващи екологични услуги ще се подпомогне насърчаването на производството на аквакултури, осигуряващи високо равнище на опазване на околната среда, на здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и на общественото здраве и безопасност. Прилагането на мярката: — ще насърчи екологосъобразните производства; — ще позволи предоставянето на компенсации за спазване на ограничения за стопанствата разположени в защитените зони по Натура 2000. Ще успее да адаптира производството на аквакултури с конкретните потребности на околната среда;	ТЦ 6

					— ще подпомогне създаването на ex-situ център предназначен за опазване и възпроизводство на водни животни. Въз основа на насоките за допълнителни разходи и пропуснати ползи, ще бъде създадена методология. Докато се установи този метод за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по член 54 от Регламента за ЕФМДР. Прилагането на система за компенсации за стопанствата в зони по НАТУРА 2000 също зависи от одобрението на планове за управление на тези територии.	
--	--	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза ПС 3	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР				
Специфична цел	3.1. Подобряването и предоставянето на научни знания, както и подобряване на събирането и управлението на данни				
Наименование на съответната		Показатели за изпълнението по мерки Показатели за резултати по мярка	Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която	

избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		избраната мярка има принос
Член 77 Събиране на данни	Да	Подпомагане на събирането, управлението и използването на данни	2	Брой проекти	Чрез прилагането на мярка Събиране на данни ще се подпомогне събирането, управлението и използването на първични биологични, технически, екологични и социално-икономически данни в рамките на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“, даващи възможност за оценка на: — състоянието на експлоатираните морски биологични ресурси; — нивото на риболов и въздействието, което риболовните дейности оказват върху морските биологични ресурси и морските екосистеми; — социално-икономическите резултати на сектора на рибарството, сектора на аквакултурата и преработвателния сектор във и извън рамките на Съюза. С изпълнението на инвестициите по тази мярка ще допринесе за предоставяне на научни знания, както и подобряване на събирането на данни с цел по-добро и ефективно управление в сектора.	ТЦ 6
Специфична цел	3.2. Предоставяне на подпомагане за мониторинга, контрола и изпълнението чрез повишаване на институционалния капацитет и на ефективността на публичната администрация, без да се увеличава административната тежест					
Наименование на		Показатели за изпълнението по мерки	Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT)			Тематична цел, за

съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица	анализа)	която избраната мярка има принос
Член 76 Контрол и изпълнение	Да	Прилагане на системата на Съюза за контрол, инспекции и правоприлагане	20	Брой проекти	С прилагането на мярка Контрол и изпълнение ще се подпомогне изпълнението и прилагането на системата на Съюза за контрол, инспекция и изпълнение, включително борбата срещу незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов, чрез: — глобален и интегриран подход; — използване на модерни технологии за контрол за наличността и качеството на данните във връзка с рибарството; — основана на риска стратегия, наблюдаваща върху системни и автоматизирани кръстосани проверки на всички съответни налични данни; — установяване на култура на спазване на правилата сред операторите; — създаване на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. С изпълнението на дейностите по тази мярка ще допринесе за мониторинга, контрола и изпълнението, чрез повишаване на институционалния капацитет и на ефективността на публичната администрация, без да се увеличава административната тежест.	ТЦ 6

Приоритет на Съюза ПС 4	4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване					
Специфична цел	4.1. Насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в крайбрежните региони и регионите на вътрешните водоеми, които зависят от риболов и аквакултури, включително диверсификация на дейностите в рамките на сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика					
Наименование на съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 62.1.а Подготвителна помощ за стратегии за ВОМР	Да	Подготвително подпомагане	8	Брой проекти	С прилагането на мерките Подготвителна помощ и Изпълнение на стратегиите за ВОМР ще: — Се увеличат в максимална степен участието на секторите на рибарството и аквакултурата в устойчивото развитие на крайбрежните и вътрешните рибарски райони и гарантират пълноценното използване и оползотворяване на възможностите, които предлага ВОМР ; — Изпълнението на дейностите по тази мярка ще допринесе за насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в крайбрежните региони и регионите на вътрешните водоеми, които зависят от риболова и производството на аквакултура, включително диверсификация на дейностите в рамките на	ТЦ 8
Член 63 Изпълнение на стратегиите за ВОМР /включително текущи разходи и популяризиране	Да	Брой на осъществените стратегии за местно развитие	8	Брой стратегии		

					сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика.	
--	--	--	--	--	--	--

Приоритет на Съюза 5	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването					
Специфична цел	5.1. Подобряване на пазарната организация за продуктите от риболов и аквакултури					
Наименование на съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 66 Планове за производство и предлагане на пазара	Да	Брой на организации на производители или асоциации на организации на производители от риболов, подкрепени за	2	Брой	Чрез прилагането на мерките Планове за производство и предлагане на пазара, Помощ за съхранение и Мерки за предлагане на пазара ще се подпомагат инвестиции за: — Създаването на ОП — Изготвянето и изпълнението на планове за производство и предлагане на пазара; — Провеждането на пазарни проучвания с цел разширяване на асортимента на производство и	ТЦ 3

		Планове за производство и предлагане на пазара			преработка, в зависимост от търсенето на определени продукти; — Провеждането на регионални, национални или транснационални рекламни кампании за продукти на риболова и аквакултурата, както и на други информационни кампании за повишаване на обществената осведоменост в сектора на рибарството и аквакултурата; — Възможност за навлизане на нови пазари, включително чрез търговски мисии, участие в изложения, двустранни срещи и други.	
					С изпълнението на дейностите по тези мерки ще допринесе за подобряване на пазарната организация за продуктите от риболов и аквакултура.	ТЦ 3
Член 68 Мерки за предлагане на пазара	Да		30	Брой проекти		ТЦ 3
Специфична цел	5.2. Насърчаване на инвестициите в секторите на преработването и предлагането на пазара					
Наименование на съответната избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Показатели за изпълнението по мерки			Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT анализа)	Тематична цел, за която избраната мярка има принос
		Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица		
Член 69 Преработване на продуктите	Да	Преработка	15	Брой проекти	Чрез прилагането на мярка Преработване на продуктите на риболов и аквакултури ще се допринесе за насърчаване на инвестициите за добавяне на стойност на продуктите чрез последващата им	ТЦ 3

от риболов и аквакултури					обработка/преработка. За разлика от подхода използван при ЕФР където приоритетно са подпомагани повишаването на преработвателния капацитет чрез изграждане на нови малки предприятия и разширяване на съществуващи преработвателни предприятия, прилагането на мерките по ЕФМДР са насочени към: — Модернизацията на предприятията, чрез която да се намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н.; — Разработването и/или внедряването на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация; — Разширяването на асортимента от обработени/преработени продукти на риболова и аквакултурата; — Подобряването условията на труд в предприятията; — добавянето на стойност и по-пълното оползотворяване на произведената в страната аквакултура съгласно МНСПА.	
--------------------------	--	--	--	--	---	--

Приоритет на съюза ПС 6	6. Насърчаване на изпълнението на ИМП				
Специфична цел	6.1. Развитие и прилагане на Интегрирана морска политика (ИМП)				
Наименование на съответната		Показатели за изпълнението по мерки	Обосновка за комбинацията от мерки по ЕФМДР (подкрепени от предварителната оценка и SWOT	Тематична цел, за	

избрана мярка	Следва ли показателят да бъде включен в Рамката на изпълнението	Наименование на показателя за изпълнението и мерна единица за него	Целева стойност за 2023 г.	Мерна единица	анализа)	която избраната мярка има принос
Член 80.1.а Интегрирано морско наблюдение	Да	Интегрирано морско наблюдение	1	Брой проекти	Чрез прилагането на дейностите за интегрирано морско наблюдение ще се постигне развитие и прилагане на интегрираната морска политика, като изпълнението на дейностите ще: — доведе до разработване на съвместна система за обмен на информация в реално време със съответните нива на достъп, която ще бъде от полза на органите, ангажирани с морското наблюдение; — Прилагането на дейностите по чл. 80.1.б) ще допринесат за повишаване на природозащитното състояние на застрашени видове и местообитания в НАТУРА 2000. Това също така ще допринесе за стимулиране на опазването на морската среда чрез повишаване на знанията за морето.	ТЦ 6
Член 80.1.б) Опазване на морската среда, по-специално на биологичното разнообразие и морските защитени зони, като обектите по Натура 2000, в съответствие със задълженията, установени в директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО; Член 80.1.в) Повишаване на знанията за	Не	Опазване на морската среда и повишаване на знанията за морската среда	3			ТЦ 6

<i>състоянието на морската среда</i>						
--	--	--	--	--	--	--

3.4. Описание на взаимното допълване на програмата с други ЕСИ фондове

3.4.1. Взаимно допълване и договорености за координация с други ЕСИ фондове и други свързани инструменти за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище

Взаимното допълване със СП ще се постигне с изпълнението на ПМДР, заедно със следните приоритети на СП за финансиране:

- 1) Образование, обучение и заетост за приобщаващ растеж
- 2) Научни изследвания, иновации и инвестиции в интелигентен растеж
- 3) Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж

При реализирането на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 ще се постигне допълняемост с оперативните програми за периода, както следва:

По отношение на насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила се реализира допълняемост с ОПРЧР 2014-2020 г., в рамките, на която биха могли да се финансират подкрепящи мерки, в т.ч. разходи за субсидирана заетост, свързани със стимулирането на работодатели да наемат хора в предприятия от сектора на рибарството и аквакултурите при условията на Регламент (ЕО) № 875/2007 от 24.07.2007 г., ОВ L 193/6 от 25.7.2007 г., както и при условие, че: (1) съответното предприятие не е получило помощ по ЕФМДР за същите дейности и разходи и (2) интензитетът на помощта няма да бъде превишен. Мерки за насърчаване на мобилността на работната сила, заета в сектор на рибарството и аквакултурите, също могат да бъдат подкрепени от ОПРЧР.

По отношение на опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите чрез мерките на ПМДР ще се реализира допълняемост с ОПОС 2014-2020 г. с цел изпълнението на мерки от НПРД: внедряване на по-добри и нови риболовни техники и уреди и оборудване с цел намаляване въздействието от риболовните дейности върху околната среда, както и управление, възстановяване и наблюдение на морските защитени зони, дейности, насочени към поддържане и подобряване на природозащитния статус, свързано с търговски ценни видове; както и възстановяване на специфични морски и крайбрежни местообитания в подкрепа на устойчивите рибни запаси, включително информираност на рибарите по въпросите на околната среда по отношение на опазването и възстановяването на морското биоразнообразие. В сектора на аквакултурата ще бъдат подкрепяни инвестиции за намаляване на отрицателното въздействие или повишаване положителното въздействие върху околната среда, за въвеждане на методи за производство на аквакултури, съвместими със специфичните нужди на околната среда и изисквания за управление, произтичащи от определените по Натура 2000 зони; Дейностите по мерките от ПМДР допринасят за опазване на водните ресурси и осигуряват допълняемост с приоритетна ос 1, 2 и 3 на ОПОС 2014-2020 г. При прилагането на ВОМР ще се осъществи допълняемост между ПМДР, ПРСР 2014- 2020 г. и ОПОС 2014-2020 г.

Относно повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурата (за ЕФМДР) се осигурява допълняемост при реализиране на политика за развитие на селските райони с финансиране от ЕЗФРСР,

доколкото проектите, кандидатите и потенциалните МИРГ по ПМДР могат да попадат в селски райони. Допълняемост с ОПИК 2014-2020 г. е налична по отношение на повишаване на конкурентоспособността на бизнеса чрез добавяне на стойност и качеството на продукцията, модернизация на предприятията, както и за подобряване на безопасността, хигиената и условията на труд в сектор рибарство и аквакултура и свързаната с тях преработка. Двете програми ще се допълват и по отношение на мерките в подкрепа на синия растеж, като в ПМДР акцент се поставя на диверсификацията и новите форми на доход за рибарите, като допълващи рибарството дейности, а по ОПИК 2014-2020 г. ще са възможни проекти в сферата на морски минерални и други ресурси, популяризиране на устойчив морски и крайбрежен туризъм, клъстери и други.

Мерките за енергийна ефективност и насърчаване на нисковъглеродни стратегии по инвестиционните приоритети за подобряване на енергийната ефективност в административни и жилищни сгради и интегриран градски транспорт на ОПРР 2014- 2020 г. в определените целеви градове за подкрепа се допълват от мерките за въвеждане на нисковъглеродни технологии и решения, както и увеличаване на енергийната ефективност на дейностите в секторите на рибарството и аквакултурите, включително риболовни кораби, пристанища, стопанства за аквакултури и преработка на продукти от рибарство и аквакултури. Същите дейности ще бъдат подкрепяни в предприятия - земеделски производители и преработватели на земеделска продукция по ПРСР 2014- 2020 г., а предприятията от всички останали сектори ще получат подкрепа по ОПИК 2014-2020 г.

В допълнение към мерките по ПМДР, реализацията на ОПТТИ ще допринесе за подобряване на морската свързаност и морската и крайбрежна икономика. В ОПТТИ е предвидено и финансирането на дейности по отношение третирането на морски отпадъци в пристанищата с национално значение, които ще бъдат допълнени от ПМДР чрез инвестиции за сходни дейности в рибарските пристанища. ПМДР ще финансира създаването на система, в която ще се обменят данни от различни източници, в т.ч. данните от информационните системи за управление на трафика на плавателните съдове, които ще бъдат надграждани по ОПТТИ.

ОПНОИР 2014-2020 г. би могла да допълни мерките по ПМДР чрез планираните операции за оптимизация на системата за обучение в сферите на морското дело, рибарството и аквакултурите. Разработването на стратегическата нормативна рамка за Системата за учене през целия живот, както и изграждането на Националната система за валидиране на неформалното и самостоятелното учене ще обхванат и специалностите/професиите, свързани с рибарството, аквакултурите и морския сектор. В допълнение, инвестициите в научни изследвания и иновации в областта на рибарството и аквакултурите чрез мерки за иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси и иновации в аквакултурата допълват инвестициите за създаване и развитие на научна инфраструктура чрез инвестиционен приоритет 1 по приоритетна ос 1 по ОПНОИР 2014-2020 г., по който се предвиждат дейности за създаване на научни центрове и модернизиране на научната инфраструктура. Мерките за иновации допълват и предвиденото аналогично подпомагане за разработване и внедряване на иновации, което ще бъде финансирано по ОПИК 2014-2020 г. за всички икономически дейности извън рибарството, аквакултурата и земеделието.

Допълняемост с ОПДУ ще се осигури чрез мерки за развитие на административния капацитет.

В контекста на Стратегията „Европа 2020” за насърчаване хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на Европейския съюз, следва да се постигне интегриран подход, като помощта на ЕСИФ се съгласува с други подходящи финансови инструменти на Съюза, както и с национално финансиране. Взаимното допълване и взаимодействието на средствата от фондовете с инструменти, насочени към сектори рибарство и

аквакултура, ще засили ефекта от използването им. Налична е възможност за използване на инструменти на ЕИБ и ЕБВР за подпомагане на пристанищна инфраструктура. Допълняемост се осигурява и посредством общностната програма Хоризонт 2020, която е фокусирана върху научно-технологични и развойни проекти в различни тематични области. Допълняемост ще се търси и спрямо инструментите на пряко управляваната от Европейската комисия - Интегрирана морска политика и Програмата за действия в областта на околната среда и климата — LIFE.

На национално ниво в рамките на СП и в процеса на програмиране на инструментите за подкрепа от фондовете на ЕС е разписан цялостния механизъм за осигуряване на координация и допълняемост от различните финансови източници. Ролята и функциите на всеки един от участниците в процеса на координация са:

- Отговорен заместник министър-председател / министър с координационни функции и управление на средствата от ЕС
- Съвет за координация при управлението на средствата от Европейския съюз
- Комитет за наблюдение на Споразумението за партньорство
- Комитети за наблюдение на отделни програми
- Централно координационно звено
- Управляващи органи
- Национален механизъм за координиране на участието на България в Стратегията на ЕС за Дунавския регион

Допълнителни механизми за координация и взаимно допълване на програмите се осигуряват от работни групи, експертни мрежи и дискусии, свързани с подготовката и изпълнението на различните програми и операции, базирани на принципа на партньорство и участието на представители на социално-икономическите партньори и заинтересовани страни.

Програмата за морско дело и рибарство е еднофондова програма, съфинансирана от ЕФМДР и държавния бюджет.

Разграничаване с други програми по Европейския структурен и инвестиционен фонд:

ОПОС:

ОПОС предвижда ресурс за развиване на аквакултури чрез изграждане на ВиК инфраструктура в агломерации над 10 000 жители. Инвестициите в ПМДР целят ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и вътрешните водоеми и запазване качеството на водата, напускаща водоемите при отглеждане на аквакултура, както и опазването на водните ресурси чрез събиране на отпадъци в морето от рибарите, като отстраняване на изгубени риболовни уреди и морски отпадъци.

ОПОС подкрепя и мерки за подобряване управлението на битовите отпадъци в съответствие с Националния план за управление на отпадъците. В

ПМДР се предвиждат мерки за намаляване на замърсяването от кораби, пристанищни съоръжения, морски отпадъци, модернизация на стопанствата за аквакултури, с цел намаляване вредното въздействие върху околната среда.

В сферата на биоразнообразието по ОПОС ще се финансират мерки за опазване и възстановяване на видове и местообитания от мрежата Натура 2000 (вкл. и чрез реализиране на подхода БОМР) и други мерки, съгласно предвиденото разпределение в НПРД. Чрез мерките на ПМДР ще се реализира допълняемост с приоритетна ос 3 на ОПОС 2014-2020 г. с цел изпълнението на мерки от НПРД, както следва: внедряване на по-добри и нови риболовни техники и уреди и оборудване с цел намаляване въздействието от риболовните дейности върху околната среда; изпълнение на дейности, които да подпомогнат управлението и опазването на видове от морските защитени зони като картографиране на риболовната дейност, наблюдение и запис на взаимодействия между стопански ценни видове и видове от Натура 2000, придобиване на научни и технически познания за подобряване на селективността на риболовните уреди и техниката на риболов; придобиване на умения и постигане на обществена информираност и активност в териториите от Натура 2000, където действа местна рибарска група и изграждане на капацитет у заинтересованите страни за устойчиво управление на водни обекти и производство на аквакултури на територията на защитени зони. В сектора на аквакултурата ще бъдат подкрепяни инвестиции за намаляване на отрицателното въздействие или повишаване положителното въздействие върху околната среда, за въвеждане на методи за производство на аквакултури, съвместими със специфичните нужди на НАТУРА 2000. Когато проектите са в областта на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие, ще се изисква задължително съгласуване с МОСВ.

Директива 2008/56/ЕО е транспонирана в българското законодателство чрез Наредба за опазване на околната среда в морските води (в сила от 30.11.2010 г.). Целта на наредбата е да се постигне съгласуваност между различните политики с въздействие върху морската среда. Компетентни органи по прилагането на наредбата на Министерския съвет, Министерството на околната среда и водите, Министерството на транспорта, Министерството на земеделието, Министерството на външните работи, Министерството на регионалното развитие, Министерство на икономиката, Министерството на здравеопазването, Българска академия на науките и Черноморската басейнова дирекция.

ПМДР ще повиши знанията за морските екосистеми и техните промени, в резултат на човешката дейност, за да се приложат мерки за наблюдение, предвидени в Директива 2008/56/ЕО ОПИК:

ОПИК:

Допълняемост с ОПИК 2014-2020 г. е налична по отношение на повишаване на конкурентоспособността на бизнеса чрез добавяне на стойност и качество на продукцията, модернизация на предприятията, както и за подобряване на безопасността, хигиената и уловията на труд в сектор „Рибарство и аквакултура“ и свързаната с тях преработка. Двете програми ще се допълват и по отношение на мерките в подкрепа на синия растеж, като в ПМДР акцент се поставя на диверсификацията и новите форми на доход за рибарите като допълващи рибарството дейности, а по ОПИК 2014-2020 ще са възможни проекти в сферата на „Синия“ растеж, ако се докаже търсенето и потенциалът за разработването на „синя“ енергия (енергия от вълни, течения, приливи и отливи, ползване разликата между концентрацията на сол във водите и др.).

ОПРР:

ПМДР фокусира подкрепа за рехабилитиране на пристанища, кейове; изграждане и реновация на закрити лодкостоянки и благоустрояване на

прилежащ терен.

ОПРР ще подкрепя дейности за благоустрояване на градска среда в определените целеви градове за подкрепа, както и дейности за озеленяване, места за отдих, велоалеи, паркинги за велосипеди и автомобили на работещите в зоните с потенциал за икономическо развитие.

Мерките за енергийна ефективност по ОПРР касаят жилищни и административни сгради, а тези по ПМДР ще се реализират на територията на рибарските пристанища, предприятията от сектор аквакултура и рибопереработвателните предприятия, като ще са насочени и към внедряване и използване на ВЕИ за задоволяване на собствените нужди от електроенергия с цел ефективно използване на ресурсите.

МИРГ могат да обхванат общини, на чиито територии функционират ИПГВР. При прилагане на стратегиите за МИРГ се прилага гореописаната демаркация.

ОПРЧР:

Обученията по ключови компетенции и професионални умения, включително на работното място за заети от сектори рибарство, аквакултура и свързаната обработка и преработка ще се осъществява от ОПРЧР, както и обучението за безработни – професионални и такива за ключови компетенции, включително в сектори рибарство, аквакултура и свързаната обработка и преработка.

Допустимите разходи за консултантски услуги за подпомагане на кандидатите за безвъзмездна помощ по ПМДР ще се финансират от ПМДР. Същите дейности няма да се финансират от ОПРЧР.

Подкрепа за създаването на нови работни места чрез диверсификация извън риболова от заети лица в областта на рибарството и аквакултурите се осигурява от ПМДР.

Стартиране на самостоятелна стопанска дейност от заети лица във всички останали сектори се финансира от ОПРЧР.

Помощ за рибари или собственици на риболовни кораби за колективни и индивидуални предпазни средства с цел подобряване условията на труд на рибарите на борда, както и за подобряване на условията на труд и хигиената в предприятията за производство на аквакултури и преработка на риба ще се финансират по ПМДР.

ПМДР предоставя подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност в областта на аквакултурите от безработни и заети лица.

ПРСР:

На една и съща територия могат да бъдат създадени МИГ и МИРГ, когато в стратегията за ВОМР на МИГ няма принос от ЕФМДР или когато стратегията на МИРГ се финансира само от ЕФМДР и при условие на недопускане на двойно финансиране на разходи. Двете организации гарантират, че техните стратегии са координирани и се допълват. МИГ ще се фокусира върху достигане на повече отдалечени части на района и много дребни традиционни производители, докато целта на МИРГ е да интегрира рибарските общности в по-широкия процес.

ОПТТИ:

Не се предвижда инвестиционно препокриване с ОПТТИ в друг контекст.

ОПНОИР:

ОПНОИР инвестира в създаване на научни центрове и подобряване на научната инфраструктура, а ПМДР в научни изследвания свързани със сектора.

ОПОИР предвижда: Подкрепа за провеждане на приложни научни изследвания - финансиране на самите изследвания, включително и разходите по възнаграждения на участниците. Финансирането на научни изследвания от ПМДР е приложимо само за проекти, свързани със секторите рибарство и аквакултури.

Всички дейности, свързани с провеждането на разпространение на научни знания; иновативни практики и др., които са в областта на рибарството и аквакултурите, ще се подпомагат от ПМДР.

Участието на научни организации във валидирането на резултати от изследвания на влиянието на риболовните дейности върху околната среда или на по-устойчивото използване на морските биологични ресурси ще се подпомага от ПМДР. На ниво проекти ще се следи за избягване на двойно финансиране на допустими целеви групи, бенефициенти, дейности, разходи и резултати.

3.4.2. Основния действия, планирани за постигането на намаление на административната тежест

През периода 2007-2013 изпълнението на ОПРСР се характеризира с редица трудности и забавяния, като причините са от комплексен характер. Основен недостатък при прилагането на ОПРСР е избрания подход за организация и управление. При изготвянето на системите за управление и контрол е възприет образа на ПРСР 2007- 2013 г., което доведе до съществени пропуски и трудности при цялостното изпълнение – регулиране на правилата чрез наредби на министъра на земеделието и храните, използване на образци на документи несъответстващи в пълна степен на спецификите на ОПРСР, липса на насоки за отчитане на разходите по проектите. Друга част от трудностите са типични за всички оперативни програми, а именно липса на капацитет сред екипите на УО, МЗ и бенефициентите в началото на програмния период; липса на мотивация и тежест на служителите; липса на унифицирани процедури и др.

Специфичните източници на административна тежест могат да бъдат резюмирани както следва:

- сложна за прилагане нормативна и процедурна рамка на ниво програма, както и на ниво сектор;
- бавна промяна на нормативната уредба (наредбите), регулираща изпълнението на Програмата;
- липса на яснота за възможностите за безвъзмездно финансиране, както и на унифицирани и ясни указания за различните процеси/етапи от проектния цикъл;

- изискване на документи, които са налични в публични регистри;
- честа смяна на висшето ръководство на ИАРА.

Тези трудности са били отчетени от КН на ОПРСР, както и от УО като са предприети коригиращи действия с цел минимизирането им. Част от тези действия включват:

- промени в нормативната база за стимулиране и облекчаване на кандидатите;
- Опростяване на процедурите за предоставяне и отчитане на текущи разходи на МИРГ;
- включване на външни експерти оценители в оценителния процес.

Дефинираните източници на административна тежест и мерките за тяхното преодоляване са посочени в Доклада от междинната оценка на ОПРСР; протоколи от заседанията на КН, както и в годишните доклади за изпълнение на ОПРСР. Планираните действия за намаляване на административната тежест отразяват изведените поуки при прилагането на ОПРСР, и включват:

1) Промяна на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – преминаването към ред за предоставяне на безвъзмездната помощ идентичен с този на другите оперативни програми и в максимална степен доближаващ се до дизайна на схемите на директно управление на ЕК има следните предимства.

1.1. За прилагане

- Ясни и опростени правила относно допустимост на бенефициенти, дейности и разходи по съответната покана, определени в съответните насоки за кандидатстване;
- Предварително публикуване на индикативна годишна работна програма, представяща предстоящите процедури за предоставяне на безвъзмездна помощ, допустимите кандидати и размера на финансиране, в т.ч. максимален бюджет по съответната операция, и фиксиран срок за кандидатстване (не по-малко от три месеца).

1.2 При оценка на проектни предложения, предоставяне на БФП и изпълнение на проекти:

- включване на методология за оценка в насоките за кандидатстване;
- фиксиран краен срок за приключване на оценката на проектните предложения;
- публикуване на пълни указания (вкл. образци) за бенефициерите за изпълнение и отчитане на проектите едновременно с насоките за кандидатстване;
- повишаване качеството на оценителния процес чрез поставяне на минимални изисквания по отношение на качеството на представените проекти като проекти под предварително определените прагове за качество не се финансират;
- разширяване на възможностите за обезпечаване на авансовите плащания в случаите, в които рискът от неизпълнение на проекта се

оценява от УО като нисък.

1.3. Процедури за избор на изпълнител по проектите, съ-финансирани със средства от ПМДР:

— ясна регламентация на избора на изпълнител, прилагане на опростен ред за избор на изпълнител, съгласно нормативните изисквания, същевременно гарантиращ спазването на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност, равнопоставеност и свободна конкуренция.

Чрез изготвяне на унифицирани указания/оперативно ръководство за бенефициенти по ПМДР се осигурява възможност за предвидимост и оптимално планиране и управление на проекта от страна на бенефициента и минимизиране на грешките, както и на комуникацията по изискване на допълнителни/поправени документи, съответно забавяне на изпълнение на проекта/изплащане на БФП.

2. Създава се възможност за искане на разяснения от потенциални бенефициенти, в процеса на кандидатстване, при ясно определени правила, като съответната информация ще бъде публично достъпна на интернет страницата на УО.

3. Оптимизиране на процеса по електронизация на комуникацията в рамките на проектния цикъл и изграждане на модули и поддръжка на софтуерна система за обработка и наблюдение на проекти по ПМДР, в ИСУН 2020 – края на 2015 г.: Създаване на възможност за електронна комуникация между УО и бенефициентите;

Осигуряване/проверка на документи, налични в публични регистри, по служебен път, както и в случай че веднъж са подадени и са генерирани в електронното досие на проекта.

Деятности за въвеждането на комплексно административно обслужване ще бъдат финансирани по ОПДУ.

4. Прилагане на изискването за предоставяне на бизнес план и проучване за осъществимост, включително оценка за въздействието върху околната среда на операциите към проектното предложение съгласно изискванията на Регламента (ЕС) №508/2014 за проекти за навлизане в сектор аквакултури над 50 000 евро – средата на 2015 г. няма да се изисква бизнес план на етап подаване на проектно предложение в следните кумулативно изпълнени случаи:

- проектът е представен от опериращо в сектор аквакултури предприятие;
- стойността му не надвишава 50 000 евро;
- проектът е за модернизиране на съществуващи ферми без да води до увеличаване на капацитета на стопанството.

5. Прилагане на подхода на опростените разходи - по част от мерките се предвижда при кандидатстване и изпълнение на проектите да се прилага улеснена процедура (под формата на финансиране с единна ставка, стандартна таблица на единичните разходи или еднократни суми) - края на 2014 г./началото на 2015г;

Чрез прилагане на мерките ще се осигури гъвкав подход за отразяване на натрупания опит, включително неефективни изисквания, отчетени при дефинирането на наредбите за кандидатстване. При структуриране на следващи процедури за безвъзмездна финансова помощ този опит ще може

да бъде приложен, като няма да се изисква спазване на нормативна процедура за изменение на нормативни актове, какъвто е случаят при прилагане на ОПРСР.

В допълнение, на обществено обсъждане ще бъдат подлагани Насоките за кандидатстване и комплекта документи по дадена процедура за БФП преди официалното им публикуване, което дава възможност на заинтересованите страни аргументирано да изискват промени с оглед оптималното законосъобразно и целесъобразно прилагане на процедурата и постигане на еднакво равнище за всички бенефициери, равно третиране и равни възможности, прозрачност за всички участници, в т.ч. новите стопани.

3.5. Информация относно макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни (когато е приложимо)

Дунавска стратегия:

Очаква се ПМДР да допринесе за изпълнението на цели от следните приоритетни области (ПО) на Дунавската стратегия:

ПО 6: Опазване на биологичното разнообразие, ландшафтите и качеството на въздуха и почвите

За изпълнението на цел „Осигуряване на жизнеспособни популации на есетровите видове и други местни видове риба в р. Дунав до 2020 г.” от тази ПО относими са дейности включени в мерки по:

- Приоритет 1 от ПМДР - чл. 44 от Регламент № 508/2014 г.;
- Приоритет 2 от ПМДР – чл. 53 и 54, пар. 1, буква „а”, ”б” и „в” от Регламент № 508/2014 г.;
- Приоритет 4 от ПМДР — чл. 63 от Регламент № 508/2014 г.;

В подкрепа на предвидената в ПО цел и в съответствие с НПРД по Натура 2000, ПМДР предвижда прилагане на акваекологични мерки, инвестиции в рамките на Натура 2000, когато нейните райони засягат риболовни дейности и дейности по производство на аквакултури, които оказват влияния върху местообитанията; изграждане на капацитет у заинтересованите страни за устойчиво управление на водни тела и производство на аквакултури на територията на защитените зони от мрежата Натура 2000. Мерките, предвидени в ПМДР за опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите, са друг съществен принос към целите на тази ПО. Предвижда се МИРГ да осигуряват подкрепа при подбора/изпълнението на проекти от плановите за управление на Натура 2000, при условие, че заложените дейности допринасят за опазването на зоните и подобряване на природозащитния им статус, съгласно нормативен акт, който да регламентира условията и реда за осъществяване на координацията между управляващите органи на оперативните програми, финансирани от ЕСИФ.

ПО 8: Подкрепа за конкурентоспособността на предприятията

За изпълнението на цел „Подобряване на технологичния трансфер чрез установяване на мерки като консултантски услуги от камари и други

институции или организации обикновено в сътрудничество с координатора на ПО 7 „общество на знанието” от тази ПО е относима мярка от Приоритет 1 на ПМДР - чл. 44, пар. 3 от Регламент № 508/2014 г.

ПМДР ще допринесе за изпълнението на цел „По-добро използване на технологии за околната среда като например: пречистване на отпадни води, изхвърляне на отпадъци, производство на енергия от възобновяеми източници и т.н., преди всичко, чрез определяне на тези, които да взимат решения на регионално ниво относно подаването на заявленията.” от тази ПО чрез финансиране на мерки по приоритетите 1, 2 и 5 на ПМДР, както следва:

- Приоритет 1 от ПМДР — чл. 44, пар.1, буква „г” от Регламент № 508/2014 г.;
- Приоритет 2 от ПМДР — чл. 48, пар. 1, буква „к” от Регламент № 508/2014 г.;
- Приоритет 5 от ПМДР – чл. 69, пар. 1, буква „а” от Регламент № 508/2014 г.;

Предвидени са дейности в ПМДР за подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на рибарството и аквакултурите, подкрепата за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания в аквакултурите, подпомагането на инвестиции в преработването на продукти от риболов и аквакултури, когато тези инвестиции допринасят за реализирането на икономии на енергия или намаляване на въздействието върху околната среда, включително третирането на отпадъци, са директен принос към Дунавската стратегия.

ПО 9: Инвестиране в хора и умения

Чрез мерки, предвидени в Приоритет 4 „Повишаване на заетостта и териториалното сближаване“ на ПМДР, ще се съдейства за постигане на следните цели: „Ефективно сътрудничество между съответните участници чрез включване и разширяване на съществуващите мрежи и инициативи за регионално сътрудничество”, „Да се насърчи творческото партньорство чрез взаимодействието на образование, обучение и култура” и „Принос за подобряване пазарите на труда и социалното приобщаване в региона” от ПО. Предвидената в ПМДР мярка „Дейности за сътрудничество” (чл. 64, пар. 1 от Регламент № 508/2014 г.) ще допринесе за реализиране на цел 3. Цел 4 ще бъде подкрепена посредством мярка „Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие” чрез дейностите по чл. 63, пар 1, буква „а” и „г” от Регламент № 508/2014 г.

Успешното участие на България в Дунавската стратегия изисква непрекъсната координация на дейностите между различните ведомства и всички заинтересовани страни. Към настоящия момент са създадени Национален механизъм за координация на участието на България в Стратегията на ЕС за Дунавския регион.

Морски стратегии:

Министерството на околната среда и водите е отговорната институция за подготовката и изпълнение на Националната стратегия за Черно море, съгласно Наредба за опазване на морската среда, приета от Министерския съвет с решение № 273 от 23.11.2010 г. МОСВ е приело План за

действие по разработване на Морска стратегия на Република България. По приоритетна ос 1 „Води“ на ОПОС е предвидено финансиране на дейности, насочени към разработване на нови и/или актуализация на съществуващи стратегически документи във връзка с прилагането на Рамковата директива за водите (РДВ) и Рамковата Директива за морска стратегия (РДМС).

Също така, България има готовност за изготвяне на национална стратегия за Черно море с цел осигуряване на последователен подход по морските въпроси, подобряване на координацията между политиките, свързани с морето (сини сектори), както и за консолидиране на различните източници на финансиране в съответствие с изискванията на Рамковата директива за морска стратегия на ЕС (РДМС), интегрираната морска политика на ЕС (ИМП) и нейните инструменти. Разработването на такава стратегия предполага тясно сътрудничество със заинтересованите страни.

България ще предприеме действия, заложи в СП, за развитието на разбираема морска стратегия, която ще бъде разработена в периода 2014-2020 г. с провеждане на консултации с всички съответни участници и органи на национално равнище.

4. ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО СПЕЦИФИЧНИТЕ МЕРКИ ПО ЕФМДР

4.1. Описание на специфичните потребности на зони по „Натура 2000“ и приноса на програмата за установяването на съгласувана мрежа от зоните за възстановяване на рибните запаси, предвидени в член 8 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета

Със своите 34,34% от територията, обхваната от Натура 2000, България се нарежда на трето място в ЕС след Словения и Хърватия. Към август 2014 г. броят на одобрените с Решение на Министерски Съвет защитени зони (ЗЗ) по Директивата за местообитанията е 234 с обща площ 35 746 км² (към септември 2013 г.), а по Директивата за птиците – 119 с площ 25 781 км². 13 от зоните за местообитанията се припокриват със зони по Директивата за птиците. Общата площ на припокриваните зони е 3 138 км².

Общата площ на защитените зони за птиците (SPA) и защитените зони за местообитанията (SCI) при отчитане на припокриването, включително акватория е 41 053 км² (към септември 2013 г.), от която сухоземната площ е 38 231 км².

В България са приети 17 броя защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, които в териториалния си обхват включват части от акваторията на Черно море с обща площ 1 798 км². От 234 зони по Директивата за местообитанията 3 са изцяло с морска акватория (BG0001500 Аладжа банка, BG0001501 Емона, BG0001502 Отманли) с обща площ 560 км², а 14 включват в границите си и морска акватория (BG0000154 Езеро Дуранкулак, BG0000621 Езеро Шабла – Езерец, BG0000573 Комплекс Калиакра, BG0000103 Галата, BG0000116 Камчия, BG0000100 Плаж Шкорпиловци, BG0001004 Емине – Иракли, BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър, BG0000620 Поморие, BG0000271 Мандра-Пода, BG0000242 Залив Ченгене скеле, BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка, BG0001001 Ропотамо, BG0001007 Странджа).

Общо Натура 2000 акватория е 2 477,21 км² (към август 2014 г.).

Специфичните потребности на защитените зони ще бъдат изведени в съответствие с НПРД и на база на стандартните Натура 2000 формуляри и планове за управление на защитени зони, които са в процес на разработване. Към момента има приети планове за 2 зони по Директива 2009/147/ЕО. Разработва се план за управление на 3 защитени зони по Директива за местообитанията. Предстои отговорната институция за плановете за управление на зоните по Натура 2000 – МОСВ, да определи подхода на национално ниво чрез изпълнение на проект, финансиран по приоритетна ос 3 на ОПОС 2014 – 2020 г. като се очаква подходът да бъде съгласуван през 2017 г.. Съгласно Наредбата за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони, няма краен срок за финализирането им.

Акваторията на Черно море се използва за различни цели - риболов, туризъм, транспорт, отбрана и добив на полезни изкопаеми. Всички тези дейности следва да се извършват в съответствие с нарастващите изисквания за опазване на околната среда и биологичното разнообразие. ЕФМДР ще подкрепя дейности за:

- защита на морската среда, по-специално на биологичното разнообразие и защитените територии като територии от Натура 2000
- подобряване на знанията върху морските екосистеми и промените им в резултат на човешката дейност, с цел да се установи мониторингови програми и мерки, предвидени в Директива 2008/56 / ЕО
- да се засили сътрудничеството между различните заинтересовани страни, както и между органите, отговорни за прилагането на интегрираната морска политика

За постигане на целите на опазването на околната среда и ефективното използване на ресурсите, обхвата на някои мерки по ОП ЕФМДР е разширен. Съгласно препоръките на Приоритетната рамка за действие (ПРД) за НАТУРА, ОП ЕФМДР предвижда прилагане на мерки за опазване на водната среда, инвестиции по Натура 2000, когато се касае за риболовни дейности и производство на аквакултури, които оказват въздействие върху местообитанията; изграждане на капацитет сред заинтересованите страни за устойчиво управление и производство на аквакултури на територията на защитени зони. Друг важен принос са мерките, предвидени по Натура 2000 за опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемния подход към аквакултурите и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите.

Мерките по ПРД могат да бъдат подкрепени от ОП ЕФМДР:

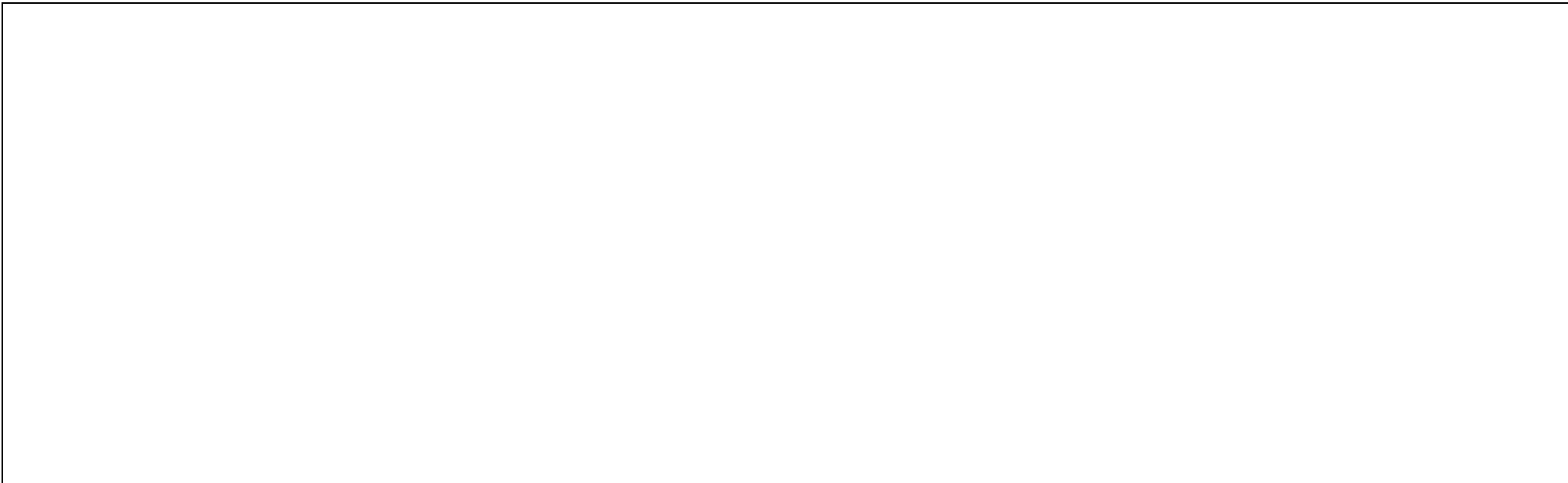
- М 45 — Усъвършенстване на структурата и функциите на крайбрежните и морските природни местообитания — чрез приоритет 6
- М 59 — Подкрепа за изпълнението на акваекологични мерки — чрез приоритет 2
- М 78 — Организиране и провеждане на кампании за популяризиране на възможности за финансиране на проекти по Натура 2000, финансирани от ПМДР — чрез мярка ТА

- М 90 — Придобиване на умения и постигане на социална активност и осведоменост по Натура 2000, чрез които местните рибарски групи да изпълняват стратегията за местно развитие. — чрез приоритет 4
- М 104 — Инвестиции в подобряване качеството на повърхностните води — чрез приоритет 2
- М 105 — Инвестиции за бизнес дейности по запазване на биоразнообразието в защитените крайбрежни, морски и влажни зони по Натура 2000 — чрез приоритети 1 и 2
- М 107 — Инвестиции в Натура 2000, където областите ѝ попадат в обхвата на рибарските дейности, оказващи въздействие върху местообитанията — чрез приоритети 1 и 6.

4.2. Описание на плана за действие за развитието, конкурентоспособността и устойчивостта на дребномащабния крайбрежен риболов (в съответствие с член 18, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Планът за действие за развитието, конкурентоспособността и устойчивостта на дребномащабния крайбрежен риболов фокусира върху:

- Повишаване на знанията от страна на държавата относно морските екосистеми и ресурси.
- Развиването на партньорства с научни работници и заинтересовани страни.
- Подобряване на управлението (нови уреди и методи за риболов, планове за управление, устойчиво връщане обратно на улов, засилване на регионалното сътрудничество).
- Модернизиране на флота във връзка с правилата за здраве и безопасност.
- Проектирането/изпълнението на пилотни иновативни програми.
- Адаптиране на риболовния капацитет към наличните възможности за риболов.
- Прилагане на законодателство в областта на опазването на околната среда и осигуряване на компенсация.
- Подобряване на енергийната ефективност и борба с последиците от промените в климата.
- Диверсификация на приходите посредством развиването на допълващи дейности — напр. рибарство и туризъм.
- Подобряване на производството (основно видове с ограничена пазарна стойност) и сертифицирането на продуктите.
- Привличане на нови рибари в подкрепата, включително чрез финансови стимули.
- Организирането на рибарски, производствени и пазарни програми, създаването и пускането в действие на инфраструктурни мрежи.
- Подобряване на уменията/знанията посредством обучение през целия живот, обмена на опит, развиване на откритост на участието в институции и процеси на вземане на решения.
- Подобряване на транспортната инфраструктура.

4.3. Описание на метода за изчисляване на опростените разходи в съответствие с член 67, параграф 1, букви б)—г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013

По време на изпълнението на ПМДР 2014-2020 ще се проучи възможността за използване на инструменти за опростяване на разходите, съгласно Регламент № 1303/2013. Докато не се разработи подобен метод, тази опция не може да бъде приложена.

4.4. Описание на метода за изчисляване на допълнителните разходи или пропуснатите ползи в съответствие с член 96 от Регламент (ЕС) № 508/2014

Въз основа на насоките за допълнителни разходи и пропуснати ползи, ще бъде създадена методология. Докато се установи този метод за изчисление, не може да се стартира специфичната

мярка по чл. 53 и чл.54 от Регламента за ЕФМДР.

4.5. Описание на метода за изчисляване на компенсациите съгласно съответните критерии, определени за всяка от дейностите, извършвани в съответствие с член 40, параграф 1, членове 53, 54, 55 и 67 от Регламент (ЕС) № 508/2014

Методът за изчисляване на премията, съгласно чл. 40, алинея 1 от Регламент (ЕС) № 508/2014 не е установен. Докато се установи този метод за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по член 40, алинея 1 от Регламента за ЕФМДР.

4.6. При мерки за окончателно преустановяване на риболовните дейности съгласно член 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014 описанието включва целите и мерките, които да бъдат взети за намаляването на риболовния капацитет в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. Включва се и описание на метода за изчисляване на премията, която се отпуска съгласно членове 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 508/2014

Изчисляване на индивидуалния лимит на премиите, предоставяни на собственици на риболовни кораби за постоянно прекратяване на риболовни дейности.

За всеки отделен кораб, за определя горна граница премията в евро на база следният начин: Определен

Категория на риболовния кораб по капацитет (БТ)	евро
0<10	11000 x БТ + 4000
10<25	5000 x БТ + 64 000
25<100	4200 x БТ + 84 000
100<300	2700 x БТ + 234 000

който се кандидатства, се (лимит) на размера на неговия капацитет (БТ) по коефициент за различните

капацитети се умножава по капацитета на кораба в (БТ), след което към получената сума се прибавя коефициент за различните капацитети. Получената сума е помощта в евро.

Формули за окончателно изчисление на премиите, предоставяни на собственици на риболовни кораби за постоянно прекратяване на риболовни

дейности:

- За риболовни кораби на възраст от 10 до 15 години: стойността съобразно таблицата се намалява с 50%.
- За риболовни кораби на възраст от 16 до 29 години: стойността по таблица се намалява за всяка една от годините над 15 с 1,5% и така изчислената крайна стойност се редуцира с 50%.
- За риболовни кораби на възраст от 30 и повече години: стойността по таблица се намалява с твърда ставка от 22,5% и така изчислената крайна стойност се редуцира с 50%.

От помощта следва да бъдат извадени получени суми за същият риболовен кораб за временно преустановяване на риболовната дейност, инвестиции на борда и помощ за млади рибари за придобиване на риболовен кораб за първи път.

Методиката за изчисление на помощта се основава на указание „Финансов инструмент за ориентиране на рибарството” и „Национална схема за изваждане от експлоатация на кораби от българския риболовен флот“, прилагана за програмния период 2007-2013 г. Коефициентите са променени за програмен период 2014-2020 г. с оглед адресиране на специфичните характеристики на българския риболовен флот по отношение на капацитета на корабите, както и завишените изисквания, заложи в Регламент (ЕС) № 508/2014 и по-специално изискването за 90 дни на вода през последните две години. Броят на риболовните кораби, които отговарят на това изискване, е 40 към средата на 2014 г.

Въз основа на изчисления за 2014 г. средния БТ по сегменти е, както следва: до 6 м. — 0,738 БТ; 6-12 м. — 2 104 БТ; 12-18 м. 19,16 БТ; 18-24 м. — 42,996 БТ; над 24 м. — 109,17 БТ.

4.7. Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления и екологични инциденти (в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Неприложимо

4.8. Описание на използването на техническа помощ (в съответствие с член 78 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

4.8.1. Техническа помощ по инициатива на държавата членка

Основната цел е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на Програмата и ефективно усвояване на предвидените финансови средства.

Подкрепата е насочена към дейности, свързани с непрекъснато отчитане на напредъка по управлението и изпълнението на ПМДР, извършването на проучвания, анализи, доклади, улесняващи изпълнението и оценяващи въздействието на предвидените мерки по ПМДР в светлината на ефикасното и ефективното усвояване на подкрепата по ЕФМДР.

Дейностите, които се подкрепят, включват:

- Предоставяне на техническа подкрепа, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПМДР;
- Проучвания и изследвания за целите на мониторинга и управлението на ПМДР;
- Изпълнение на дейности по информиране и публичността на ПМДР,
- Изготвяне на оценки на ПМДР;
- Финансиране на други външни услуги, необходими за управление на програмата;
- Дейности, свързани с организиране на заседанията и работата на КН и работните групи към него;
- Участие на УО в организирани от ЕК събития, работни срещи, работни групи или в двустранни събития и други международни и национални прояви;
- Прилагане на единна система на възнаграждения (Заповед 119/20.05.2014 г.) за органи, изпълняващи дейности, директно насочени към управлението, наблюдението, оценяването и контрола на фондовете на ЕС;
- Дейности, свързани с организирането и провеждането на процедурите за възлагане на обществените поръчки и сключването на договорите за дейностите по линия на техническа помощ (в т.ч. за изготвяне на техническото задание)

4.8.2. Създаване на национални мрежи

Роля на Националната мрежа

ПМДР ще подкрепи създаването и ефективното функциониране на Националната рибарска мрежа на Местните инициативни рибарски групи (НРМ). Мрежата има за цел изграждане на капацитет, разпространяване на информация, обмен на добри практики и подпомагане на сътрудничеството между МИРГ на територията на страната с цел успешното изпълнение на стратегии за водено от общностите местно развитие и устойчиво развитие на рибарските райони.

НРМ ще бъде създадена до края на 2016 г. В нея участват всички признати МИРГ, както и всички заинтересовани страни, ангажирани в прилагането на подхода ВОРМ в рибарските райони, включително бенефициенти.

Сътрудничеството между заинтересованите страни ще се основава на принципа на партньорство, в основата на който е залегал общият интерес да се подобри качеството на живот в избраните рибарски райони и да се подпомогнат секторите на рибарството и аквакултурите в България.

Задачи и дейности, които ще се изпълняват от НРМ:

- Управление на мрежата;
- Събиране на примерни проекти покриващи всички приоритети на ПМДР;
- Събиране, анализиране и разпространение на информация на национално ниво относно добри практики, опит и знания;
- Подготовка на обучителни мероприятия за МИРГ;
- Техническа помощ за трансгранично и транснационално сътрудничество, подпомагане на кооперацията сред МИРГ в търсенето на партньори; Гарантиране изграждането на експертна мрежа и подкрепа за иновации;
- Споделяне и разпространение на резултатите от мониторинг и оценка на проекти по ПМДР и другите програми участващи в подхода ВОРМ;
- Изготвяне на комуникационен план, включващ мерки за публичност и информиране свързано с ВОРМ и съгласуван с УО и насочен към широката общественост;
- Участие и принос към дейностите изпълнявани от Европейската мрежа на МИРГ
- НРМ ще улесни работата с други управляващи органи по отношение на изпълнението на многофондовото финансиране.
- Други дейности, свързани с потребностите на МИРГ и УО при прилагането на ВОРМ

Бюджет на Националната мрежа на МИРГ

Бюджетът на НРМ за МИРГ е в размер на левовата равностойност на 400 000 евро.

5. СПЕЦИФИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИНТЕГРИРАНОТО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

5.1. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ВОМР (ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ)

5.1.1. Описание на стратегията за ВОМР (в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Информацията следва да се съсредоточава върху ролята на ВОМР в рамките на ОП по ЕФМДР и да бъде в съответствие с информацията, която се съдържа в споразумението за партньорство, като се избягва повторението на информация, вече включена в него.

ПМДР подпомага устойчивото развитие на рибарските райони в съответствие с подхода за ВОМР, прилаган чрез приоритет 4 „Повишаване на заетостта и териториалното сближаване“ на ПМДР. По този приоритет ЕФМДР подкрепя постигането на специфичната цел за насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в рибарските райони (крайбрежни райони и райони по р. Дунав и вътрешните водоеми, които зависят от риболова и аквакултурата).

Подходът се прилага на териториален принцип на ниво община или обединение на съседни общини и/или съседни населени места - част от община/и.

Чрез прилагането на ВОМР се цели постигането на оптимален ефект от концентриране на подкрепата върху интервенциите, които имат най-голяма добавена стойност за преодоляването на икономическите и социалните проблеми и значителните различия в развитието на рибарските райони, като допринесе за постигане на целите на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в ЕС. Дейностите по прилагане на подхода ВОМР се изпълняват от Местни инициативни рибарски групи (МИРГ).

Допустимите за подпомагане дейности съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Регламент (ЕС) № 508/2014, са:

- Подготвителна помощ, която обхваща изграждането на капацитет, създаване на местни инициативни рибарски групи и изготвяне на стратегия за водено от общностите местно развитие;
- Подпомагане изпълнението на стратегиите за водено от общностите местно развитие в тематичните области, посочени по-долу;
- Текущи разходи и разходи за популяризиране, свързани с управлението на изпълнението на стратегията за местно развитие чрез МИРГ.

Научени уроци от програмен период 2007-2013 г., цели и предизвикателства за период 2014-2020 г.

През периода 2007-2013 г. България за пръв път използва средства от ЕФР за целите на подпомагане на подход за устойчиво развитие на

рибарските райони. По Приоритетна ос 4 – „Устойчиво развитие на рибарските области” на ОПРСР са създадени и оперират шест МИРГ. Те обхващат териториите на 17 общини с площ от 7375 кв.км, население 211,8 хил. души и 237 населени места. Четири от групите са разположени в района на Черноморското крайбрежие, една по поречието на р. Дунав и една от групите е вътрешно-териториална.

Въпреки късното стартиране на прилагането на местните стратегии за развитие, в процеса на изпълнението им всички заинтересовани страни повишиха капацитета си, което спомогна значителна част от средствата по стратегиите да се договорят. Одобрените проекти са насочени към подобряване и благоустрояване на дребномащабна инфраструктура с цел подобряване средата на живот на територията на рибарските райони, популяризиране на природното и културно-историческо наследство на рибарските райони; провеждане на културни и образователни мероприятия (фестивали, изложби, обучения), повишаване капацитета на заетите в сектора, промоционални кампании за подобряване на престижа на продуктите от риболов и аквакултура, изграждане на места за спортен риболов, закупуване на плавателни съдове за развитие на туризма и др.

Въз основа на наученото през периода 2007-2013 г. ще се преодолеят на идентифицираните слабости посредством мерки като: навременно стартиране на дейностите по прилагане на подхода ВОМР [през периода 2007-2013 г. първите МИРГ са одобрени едва в средата на 2011 г.], навременно стартиране на Рибарската мрежа [въпреки опитите за стартиране през 2007-2013 г. НРН не бе създадена], подсилен процес на консултации и тясно сътрудничество с МИРГ [идентифицирана е слаба комуникация за 2007-2013 г.], включване на един представител на всички МИРГ в Комитета за наблюдение на програмата [за 2007-2013 г. такъв представител не е определен], укрепване на административния капацитет на УО и МЗ [за 2007-2013 г. е на лице значително текучество на персонал], намаляване на административната тежест при приема, одобрението и отчитането на проектите по стратегиите за ВОМР [за 2007-2013 г. не бяха предоставени унифицирани правила на МИРГ, което създаде затруднение както в екипите на МИРГ, така и при последващата проверка от страна на УО. УО не представи ясна визия за отговорностите на МИРГ].

С оглед на увеличения териториален обхват на рибарските райони за прилагане на ВОМР и поставените по амбициозни цели по отношение броя на МИРГ, е необходимо прилагането на конкурентен подход при подбора на стратегии за ВОМР. За финансиране на дейностите по приоритет 4 „Повишаване на заетостта и териториалното сближаване“ са предвидени 17% от средствата по ПМДР.

Стратегии за ВОМР

Стратегията за ВОМР е инструмент, който представлява рамката за интегриран подход, съобразен със спецификите и потенциалите за развитие на предварително избран рибарски район, отговарящ на набор от критерии за допустимост. Стратегиите ще бъдат разработени и прилагани чрез подхода „отдолу-нагоре“, така че местните общности да участват при формулиране, избор и одобрение на приоритети за развитие на територията.

Стратегиите за ВОМР целят както териториално, така и секторно въздействие в рибарската област. За това те ясно изразяват синергията с другите приоритети на ПМДР.

Всяка ВОМР стратегия трябва да съдържа следните елементи:

- Определяне на района и населението, обхванати от стратегията; организационна структура на МИРГ, механизъм на вземане на решения на МИРГ;
- Анализ на нуждите и потенциала за развитие на района; екологични характеристики; силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите; зависимост на района и местното население от дейности, свързани със секторите на рибарството и аквакултурите.
- Описание на стратегията, включително нейния интегриран и иновативен характер, и описание на измерими и ясни цели за крайните продукти или резултатите;
- описание на процеса на участие на местните общности в разработването на стратегията;
- план за действие, в който се посочват дейностите, които ще допринесат за постигането на поставените цели;
- финансов план на стратегията;
- допълняемост и демаркация на стратегията и мерките с други програми, стратегии и политики, изпълнявани на територията на областта;
- описание на разпоредбите за управление и мониторинг на стратегията, доказващи капацитета на местната инициативна рибарска група да изпълни стратегията и описание на специфичните разпоредби за оценка;
- Процедури по прилагане и актуализиране на стратегия за местно развитие;
- Дейности за популяризиране и комуникационна стратегия.
- Дейности за сътрудничество (минимум 1 бр.)
- измерими индикатори за напредъка и резултатите по стратегиите. Заложените критерии са измерими, и включват брой работни места,, брой дейности по сътрудничество и др.

Финансиране на стратегия за ВОМР от повече от един ЕСИ фонд:

През периода 2014-2020 се предоставя възможността за финансиране на една стратегия за водено от общностите местно развитие по повече от един фонд. При прилагане на местни стратегии за развитие, подкрепени по повече от един фонд и включващи финансиране едновременно по ЕЗФРСР и ЕФМДР, за една и съща по обхват допустима територия ще има ограничение за създаване и одобрение на една местна инициативна група, която за съответната територия да изготви една интегрирана стратегия.

При прилагане на дадена територия на стратегия за местно развитие, финансирана само от ЕЗФРСР или от ЕЗФРСР и други фондове без участието на ЕФМДР, и на отделна стратегия, финансирана от ЕФМДР, се допуска създаването и одобрението на МИГ и МИРГ, без да се допуска финансиране на едни и същи дейности.

Стратегиите могат да са съсредоточени върху рибарството или аквакултурата, като е възможно да се заложат по-широки рамки на стратегиите,

насочени към диверсификация на дейностите в районите за рибарство. Тематичният избор на интервенциите зависи от нуждите на района, предимно в социално-икономическата сфера и трябва да е насочен към устойчивото му развитие, като обхваща цялата територия на МИРГ и отговаря на целите на ПМДР.

Финансирането по ЕСФ, ЕФРР и ЕЗФРСР се допуска в случай, че такава възможност е заложена в Стратегиите за местно развитие на съответната местна инициативна рибарска група. МИРГ, които ще се подкрепят от ПМДР, ще отразяват социално-икономическия състав и интерес на района чрез балансирано представителство на основните заинтересовани страни от секторите на рибарството и/или аквакултурите включително частния сектор, публичния сектор и гражданското общество. МИРГ ще вземат решения за приоритетите за развитие и проектите, които ще се изпълняват на дадената територия по стратегията за местно развитие, като на ниво вземане на решения нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не може да притежава повече от 49 % от правата на глас.

Координацията на многофондови стратегии:

Отговорен Управляващ орган за прилагането на многофондови стратегии за ВОМР е УО на ПРСР 2014 – 2020 г. За осигуряване координация при прилагането на тези стратегии, УО на ПРСР създава координационен комитет. Комитетът се състои от представители на всички Управляващи органи участващи в подхода ВОМР, Държавен фонд „Земеделие” – Разплащателна агенция , Министерски съвет , социално-икономическите партньори и др. Комитетът ще осигурява координация между различните фондове и ще взема решения по въпроси от прилагането на ВОМР, както и демаркацията между фондовете.

Многофондовите стратегии на МИРГ се изпълняват в съответствие със специфичните правила на ЕФМДР. МИГ включващи финансиране по линия на ЕФМДР гарантират изпълнението на заложените в чл. 61 (3) от Регламент № 508/2014. Многофондовите стратегии включват дейности финансирани от ЕЗФРСР в допълнение към другите ЕСИФ.

В случай на съвпадение на части от територията на прилагане на стратегии прилагани от МИГ и МИРГ, групите подсигуряват демаркация на финансираните дейности.

При избор на възможността за многофондово финансиране за една или всички стратегии за местно развитие, те следва да посочат като „водещ фонд“ в рамките на избраната стратегия фондът с най-голям финансов принос от ЕЗФРСР и ЕФМДР. Когато ЕФМДР е водещ фонд чрез него ще се финансират всички текущи разходи и разходите за популяризиране на местната инициативна рибарска група. За периода 2014-2020 г. се допуска единствено ЕЗФРСР и ЕФМДР да изпълняват функцията на водещ фонд.

Помощ за подготвителни дейности за местни рибарски партньорства се финансира по линия на Европейския фонд за морско дело и рибарство, независимо дали същите предвиждат прилагането на стратегия финансирана по този фонд или по повече от един от ЕСИ фондовете. Посочената в заявлението за изразяване на интерес територия на прилагане на стратегията за ВОМР трябва да отговаря на критериите в раздел 5.1.2. от ОП и партньорството не трябва да е получавало финансиране за подготвителни дейности от ЕЗФРСР.

Подборът на стратегии за местно развитие включващи повече от един ЕСИФ, подадени от МИРГ, ще се извършва от отговорния управляващ

орган и УО на ПМДР по едни и същи критерии, като в състава на комисията за избор участват представители на всички органи предоставящи финансиране по линия на ВОМР за съответната стратегия. В стратегиите за ВОМР се предвижда финансиране от повече от един фонд, в зависимост от степента на участие на включените фондове се определя и водещият фонд.

Комисията за избор на стратегии финансирани от повече от един ЕСИФ:

- извършва проверка за административно съответствие и допустимост
- оценява стратегиите в съответствие с критериите за избор на стратегии
- посочва водещ фонд съгласно бюджета на програмата
- определя бюджета на стратегията

Активното участие на всички заинтересовани страни на територията в процеса на подготовка на водената от общността стратегия за местно развитие и в процеса нейното изпълнение, гарантира, че ще бъдат разработени и подадени достатъчен брой проекти, което ще доведе до разкриване на нови работни места на територията. Ролята на МИРГ е да подпомагат максимално потенциалните кандидати при подготовката и подаването на заявленията и да изберат за финансиране най-добрите предложения, които ще донесат най-големи ползи за съответния рибарски район.

Тематичен фокус на стратегията за местно развитие:

а) добавяне на стойност, създаване на работни места, привличане на младите хора и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на продукти от риболов и аквакултури;

Основните дейности на жителите на черноморските крайбрежни райони и на районите по поречието на р. Дунав, както и в някои вътрешни райони са свързани с рибарството и аквакултурите.

Заложените мерки в стратегиите за местно развитие следва да увеличават конкурентоспособното участие на секторите на рибарството и аквакултурите в устойчивото развитие на рибарските райони и да насърчават иновативни подходи за осигуряване на растеж и работни места, по-специално посредством добавяне на стойност към продуктите от риболов и аквакултури. Инвестициите по мерките в стратегиите за ВОМР ще бъдат в съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво в сферата на здравеопазването, образованието, грижите, както и за интегрирането на етническите общности.

МИРГ могат да играят съществена роля по отношение на трансфера на знания и насърчаване на иновациите чрез:

- Финансиране на иновативни инвестиционни проекти в рамките на стратегиите за местно развитие (проекти, които са свързани директно с

въвеждане на нови технологии или малки пилотни проекти, с потенциал за мултиплициране на резултата);

- Дребномащабни инвестиции в инфраструктура, които са предварителни условия за иновации и по-нататъшно развитие;
- финансиране на проекти, свързани с организиране на обучения и трансфер на знания за бенефициенти, изпълняващи проекти на дадената територия;
- участие на екипа на МИРГ в процеса на обмен на ноу-хау и в националната мрежа на МИРГ за трансфер на знания и умения в рибарските райони и популяризиране на тези знания на съответната територия.

б) подпомагане на диверсификацията в рамките на риболова с търговска цел или извън него, ученето през целия живот и създаването на работни места в райони за рибарство и аквакултури

В рамките на стратегията е целесъобразно да се заложат мерки за поддържане на заетостта в рибарския район и създаване на нови работни места посредством разнообразяване на дейностите или икономическо и социално реструктуриране на рибарския район с цел преодоляване на социално-икономическите трудности, настъпили в резултат на промени в сектор "Рибарство", включително предлагане на мерки от т.нар. „син“ растеж.

В обхвата на мерките в стратегиите за местно развитие могат да се включат:

- диверсификация на първични производствени дейности (например нови риболовни техники и принадлежности) — т.е. диверсификация в рамките на риболовния сектор;
- диверсификация на дейности във веригата на генериране на стойност на рибата (при дейности, които добавят стойност към рибни продукти: директни продажби, маркетинг, др.);
- по-широка диверсификация на рибарския район в сектори и дейности като туризъм, култура, услуги, морски сектор и т.н.;
- валоризация на местни продукти, дребномащабна преработка и т.н.;
- подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малки рибарски общности.

Инвестирането в човешкия капитал е решаващо за повишаването на конкурентоспособността и икономическите резултати на дейностите, свързани с рибарството и аквакултурите. Чрез МИРГ ПМДР подпомага ученето през целия живот и създаването на мрежи от контакти, насърчаващи разпространението на знания и услуги, които допринасят за подобряване на общите резултати и конкурентоспособност на операторите. МИРГ могат да проявят активност за идентифициране и анализиране на пропуските във вида обучение, което се предлага на дадена територия, а когато е необходимо, да предприемат мерки за отстраняване на тези пропуски.

в) подобряване и използване на екологичните дадености на районите за рибарство и аквакултури, включително операции за смекчаване на въздействието от изменението на климата

МИРГ могат да играят активна роля при:

- Насърчаването на по-устойчиви практики, които оптимизират използването на рибните ресурси и предлагат нови източници на приходи за рибарските райони;
- Популяризирането и информиране на местните предприемачи и населението за подходящото поведение и ползването на подходящи технологии, способстващи адаптирането към климатичните промени, опазването на околната среда и биоразнообразието и т.н.;
- Сътрудничество между рибарските общности и научните организации и насърчаването на опазването на околната среда в района;
- Услуги по почистване и борба със замърсяването;
- защита на околната среда в рибарски райони с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство; - изпълнение на мерки от НПРД, по-специално мерки от Плановите за управление на защитените зони и насочени към запазване и възстановяване на биоразнообразието;
- Насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници за собствени нужди, с цел ефективно използване на ресурсите
- Обединяване на различните заинтересовани страни за решаване на някои от проблемите, свързани с изменението на климата и замърсяването, причинено от сухоземни и морски източници, разположени край бреговата ивица и в крайбрежни води, които подлагат на риск морските екосистеми и вътрешни водоеми и застрашават добива в тях.
- МИРГ следи за това проектите, обект на подбор ще бъдат оценявани от гледна точка на изменението на климата и устойчивия подход към околната среда
- Стратегиите за местно развитие, включват когато това е възможно, диверсификация на риболовните дейности с оглед на предизвикателствата в следствие с изменението на климата и целят да подсилят взаимодействието между рибарските сдружения и научните институти с оглед полесната адаптация на рибарските райони към задълженията обвързани с изменението на климата.

г) насърчаване на социалното благополучие и културното наследство в районите за рибарство и аквакултури, включително рибарството, аквакултурите и морското културно наследство

Стратегиите за местно развитие могат да допринесат за повишаване на привлекателността на рибарските райони, като място за живеене, чрез инвестиции за подобряване средата на живот, културни дейности, насърчаване на културното наследство, в т.ч. морското културно наследство, социални услуги и др.

Прилагането на подобни мерки са възможности за диверсификация на дейностите в рибарския район и тяхното използване дава потенциал за създаване на заетост и възможности за укрепване на чувството за местна идентичност.

д) засилване на ролята на рибарските общности в местното развитие и управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности. Мерки за развитието на местен капацитет за управлението на ресурсите на територията на МИРГ в областта на рибарството и

морските дейности; придобиване на умения и улесняване подготовката и изпълнението на стратегията за местно развитие, както и за разработване на проекти по други мерки на ПМДР и други механизми за финансиране в сектор „Рибарство”, включително създаване на капацитет за изпълнение на проекти финансирани от ЕСИФ в период 2014 – 2020 г.

Създаването на МИРГ включва следните етапи:

1) Първият етап е заявяване на интерес е свързан с определянето на район на прилагане на стратегията за BOMP и изграждане на публично-частното партньорство.

С оглед спазването на принципите за публичност и прозрачност УО ще публикува покани за подаване на заявления за изразяване на интерес чрез пресата, сайта на УО и провеждане на информационни кампании, като представи насоки за кандидатстване, критериите и процедурата за избор.

Подадените заявления за изразяване на интерес и приложените към тях документи се разглеждат и оценяват от УО. В рамките на 30 работни дни от подаване на заявленията за изразяване на интерес УО, извършва административна проверка, проверка за допустимост и проверка за съответствие с критериите за избор на рибарски район район. След решение за одобрение на заявлението за изразяване на интерес, избраните партньорства преминават към изграждане на публично-частно партньорство и създаване на местна инициативна рибарска група.

2) Вторият етап е изграждане на капацитет.

Доказването на административен капацитет е задължителна част от признаването на МИРГ, за което потенциалната МИРГ може да получи подготвителна помощ. Подготвителната помощ се реализира само след подаване и одобрение на заявлението за изразяване на интерес и стартирането на етапа на изграждането на капацитет.

Подготвително подпомагане ще се предоставя за изграждане на капацитет, създаване на местни инициативни рибарски групи и изготвяне на водени от общността стратегии за местно развитие.

Допустими дейности за подготвително подпомагане са:

- учредяване на публично - частно партньорство, когато такова не е вече учредено;
- популяризиране на подхода Водено от общностите местно развитие (BOMP) и процеса на разработване на стратегия за BOMP;
- обучение на местни лидери и заинтересовани страни;
- проучвания и анализи на територията;
- подготовка на стратегия за BOMP, включително консултиране на местната общност във връзка с подготовката на стратегията;
- координация на изпълнението на подготвителните дейности.

За местни общности, които не са прилагали стратегии за местно развитие са допустими и разходи за учредяване на публично-частно

партньорство. Кандидатстващите за подготвителна помощ трябва да изпълнят следните условия:

- Да представят писмено споразумение за партньорство за създаване на МИРГ между общините, частния сектор и гражданските организации на целевата територия;
- Да поемат задължението да регистрират организация с нестопанска цел в обществена полза по Закона за юридически лица с нестопанска цел, освен в случаите на регистрирана такава организация и да разработят стратегия за водено от общностите местно развитие;
- Да изградят капацитет в областта на човешките ресурси и наличие на техническа обезпеченост при създаването на МИРГ.

Стартирането и приключването на етапа на изграждане на капацитет се обявява от УО на електронната страница на програмата.

5.1.2. Списък на критериите, приложени при подбора на районите за рибарство (в съответствие с член 18, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Териториалното разположение на рибарските райони, които ще бъдат избрани за прилагане на подхода BOMP, е по крайбрежието на Черно море, р. Дунав и вътрешността на страната, които се отличават с висока концентрация на дейности, свързани със секторите на рибарството и аквакултурите, измерими посредством:

- Степен на зависимост на местните жители от състоянието на секторите на рибарство и аквакултури, измерена чрез:
 - а) брой активни риболовни кораби, включително от дребномащабния крайбрежен риболов: 40 кораба
 - или
 - б) брой на заетите в сектора на аквакултурите: 25 FTE
 - или
 - в) брой риболовни кораби по р. Дунав: 40 кораба
- Територията, покрита от рибарските райони, трябва да покрива най-малко 400 км², за да се осигури подходящ финансов, административен и технически капацитет, който да обезпечи подходът “отдолу-нагоре”;
- Населението на рибарските райони трябва да обхваща между 10 000 и 150 000 жители, което предлага достатъчна критична маса от гл.т. на човешките и икономически ресурси;

5.1.3. Списък на критериите за подбор на стратегии за водено от общностите местно развитие (в съответствие с член 18, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Критерии за избор на стратегии за местно развитие

Стратегиите за воденото от общността местно развитие се оценяват по следните критерии:

- Въвличане на местната общност в процеса по подготовка на стратегията (списъци с участници в процеса по консултиране, присъствени списъци от срещи, изявления в подкрепа на стратегията)
- Стратегията отразява потребностите от развитие на територията (наличие на ясна и логична връзка между стратегията, предвидените дейности и SWOT анализа)
- Стратегията има приложими приоритети и цели (ясна структура на приоритетите, разписани цели, дейности и измерими индикатори за всеки приоритет)
- Последователен план за действие (Планът за действие съдържа организиран списък с дейности, дейностите са ясно описани и са част от общата визия на стратегията)
- Бюджетът е логически разпределен по основните дейности и е в съответствие със стратегията (Бюджетът има ясна разбивка по позиции и е обвързан с плана за действие)
- Финансовите средства са достатъчни за изпълнението на плана за действие (Планът за действие е осъществим, финансовите ресурси са изчислени за всяка позиция)
- Стратегията допълва други интервенции от областта
- Стратегията взаимодейства с други партньорства (партньорствата са идентифицирани и взаимодействието с МИРГ е описано)
- Координация, осигуряваща синергия с други фондове използвани в района (заложи са системи за установяване на координация)
- Опит и капацитет у партньорите (водещият партньор има опит в управлението на местните партньорства за развитие, Водещият партньор е посочил и описал функциите на членове на екипа, които да организират административното и финансово управление)
- Процедурите за работа и вземане на решение са ясни и прозрачни (системата за управление и контрол е ясно описана)
- Рибарският район е кохерентен и с достатъчна критична маса (съотношението между размера на територията, населението и местните ресурси позволява да се постигнат устойчиви резултати в развитието на района)
- Принос на стратегията за постигане на целите на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в ЕС

Окончателният избор ще стане въз основа на оценка на всеки отделен критерий, както и на обща оценка на различните аспекти на стратегията спрямо определените критерии.

Критериите, относно качеството на предложените стратегии за местно развитие са: балансирано участие на представителите на рибарската общност, принос към утвърждаването на секторите на рибарството и аквакултурите в устойчивото развитие на рибарските райони; гарантиране на пълноценното използване и оползотворяване на възможностите, които предлагат на местните общности за морското и крайбрежното развитие и развитието на районите на вътрешните водоеми.

Процедура и график за избор на стратегии за местно развитие

УО на ПМДР отговаря за избора на стратегии за водено от общностите местно развитие на местните инициативни рибарски групи. Процедурата за избор отговаря на принципите за прозрачност, равнопоставеност и конкурентност.

Първоначалният подбор на стратегиите за водено от общностите местно развитие приключва до две години след датата на одобряване на Споразумението за партньорство. При обявяване на втори прием СМР се одобряват не по-късно от 31 декември 2017 г.

Процедурата за избор включва следните основни етапи:

1. Подготвително подпомагане: Декември 2015 г. — януари 2016 г.
2. Обявяване на покана за прием на стратегии за местно развитие (януари - март 2016 г.)
3. Проверка за административно съответствие и допустимост на заявленията (април 2016 г.)

При наличие на всички изискуеми документи заявленията за признаване на МИРГ и стратегиите за местно развитие, те се разглеждат от комисия за избор, определена от Ръководителя на УО. Комисията в срок до 30 дни от приключването на проверката за окомплектованост на изискуемите документи извършва проверка за допустимост на заявленията за признаване на МИРГ.

4. Оценка на постъпилите стратегии (май – юни 2016 г.)

За всички стратегии, преминали проверка за административно съответствие и допустимост, се извършва техническа оценка по определените критерии за избор. Критериите за избор и тяхната тежест се публикуват в поканата за прием.

Стратегиите се разглеждат и оценяват от определената комисията за избор назначена със заповед на ръководителя на УО. Като членове на комисията се включват представители на засегнатите местни власти и областни управи. Всяка стратегия е предмет на независима оценка от най-малко двама оценители.

5. Избор на стратегии (юни 2016 г.)

След оценяване на стратегиите, комисията за избор класира кандидатите според общия брой събрани точки. Ръководителят на УО взема решение за одобрение/отхвърляне на кандидатите.

6. Подписване на договор (юли 2016 г.)

С одобрените кандидати се сключва договор за управление на водената от общността стратегия за местно развитие, в който са описани задълженията и отговорностите на всяка от страните по него.

Информация относно критериите за разпределяне на бюджетите на МИРГ

Окончателните прагове на бюджета на МИРГ ще бъдат посочени в насоките за кандидатстване.

Максималните прагове на финансиране на стратегии за ВОМР, финансирани от ПМДР е както следва:

- а) за еднофондова стратегия прилагана от МИРГ финансиран единствено със средства от ЕФМДР, левовата равностойност на 2 000 000 евро
- б) за многофондова стратегия прилагана от МИРГ, левовата равностойност на 1 500 000 евро
- в) за многофондова стратегия прилагана от МИГ, левовата равностойност на 50 000 евро

5.1.4. Описание на съответните функции на МИРГ и управляващия орган или определения орган във връзка с всички задачи по изпълнението, свързани със стратегията (в съответствие с член 18, параграф 1, буква м), подточка ii) от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Задачи на местните инициативни рибарски групи:

- изграждане на капацитет на местните участници за разработване и изпълнение на дейности и операции;
- определяне на недискриминационна и прозрачна процедура за подбор и критерии за подбор на операции, които избягват конфликта на интереси, и гарантират, че поне 50 % от гласовете при решения за подбор са от партньори извън публичния сектор, като се предвижда възможност за обжалване на взетите решения за подбор и се позволява подбор чрез писмена процедура;
- гарантиране на съответствие със стратегиите за водено от общностите местно развитие при избора на операции, като същите се приоритизират според техния принос за постигане на целите на стратегиите;
- разработване и публикуване на покани за предложения или текуща процедура за подаване на

проекти, включително определяне на критериите за избор;

- Приемане на проектни предложения и оценяване на същите за съответствие с конкретната стратегия;
- Избор на операции и определяне на размера на подкрепата;
- Мониторинг на изпълнението на стратегиите за местно развитие и на подкрепените операции и провеждане на конкретни дейности за оценка във връзка със стратегията за местно развитие.

Отговорности на Управляващия орган

- Избор на местни инициативни рибарски групи и стратегии за водено от общностите местно развитие;
- Подпомагане на МИРГ в прилагане на техните стратегии, чрез предоставяне на методическа помощ за спазване на процедурите и за допустимостта на подадените проекти;
- След първоначалния избор на проекти от МИРГ, УО ще извърши административна, техническа и финансова оценка на подадените проектни предложения;
- извършване на посещения на място за наблюдение дейността на местните инициативни рибарски групи, за оценка напредъка в прилагането на стратегията и съответствието им с договора за управление на водената от общността стратегия за местно развитие;
- описание на разпоредбите и процедурите на системите за управление и контрол на ПМДР и дефиниране как МИРГ са интегрирани в тези системи.

За целите на наблюдението на програмно ниво, Управляващият орган ще изисква информация от МИРГ за всеки от проектите, които са избрани: финансова информация и информация за напредъка на проектите, като се използват индикаторите, включени в ПМДР. Годишното докладване на МИРГ следва да допринесе за годишния доклад за изпълнение на програмата.

УО съвместно с МИРГ ще подготви насоки за изготвяне на планове за оценка на изпълнението на стратегиите за местно развитие. В тях ще се съдържа и информация как планове за оценка на стратегиите за местно развитие ще позволяват генерирането на входящи данни за обобщаване на резултатите от изпълнението им на ниво програма.

Управляващият орган може да предприеме по-нататъшни дейности за мониторинг и оценка, по-специално при изготвянето на докладите за изпълнението през 2017 г. и 2019 г. на основата на

проучвания, предприети върху представителна извадка от проекти, за да се потвърдят оценките, направени от крайните бенефициенти.

5.1.5. Информация относно авансовите плащания за МИРГ (в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014)

За раздела относно националните мрежи от МИРГ виж точка 4.8.2 (техническа помощ)

МИРГ могат да поискат от управляващия орган авансово плащане. Размерът на авансовите плащания не може да надвишава 30 % от публичното подпомагане, свързано с текущите разходи и популяризиране. Авансовите плащания за МИРГ се отпускат при предоставяне на прогноза за предвидените разходи на годишна база. Прогнозите се предоставят до месец ноември на предходната година.

5.2 Информация относно интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) (в съответствие с член 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)

НЕПРИЛОЖИМО

6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ (в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) №1303/2013)

6.1.1. Определяне на приложимите предварителни условия и оценка на тяхното изпълнение Таблица: Специфични приложими предварителни условия на ЕФМДР и оценка на тяхното изпълнение

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
Представен е доклад за риболовния капацитет в съответствие с член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013.	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство с ефективно използване на ресурсите.	Частично	Докладът е изготвен в съответствие с общите насоки, приети от Комисията.	Не		Докладът за 2014 г. е изготвен в съответствие с Регламент (ЕС) № 1380/2013 и Регламент (ЕО) № 1013/2010 . http://ec.europa.eu/fisheries/fleet/index.cfm?method=FM_Reporting.AnnualReport
			Риболовният капацитет не надвишава тавана за риболовния капацитет, определен в приложение II към Регламент (ЕС) № 1380/2013	ДА		Съгласно данни от ИСС на ИАРА към 31.12.2014 г. българският риболовен флот се състои от 2005 кораба, от които активните са 1104 броя. Общ бруто тонаж е 6 420.4 БТ и мощност на двигателите общо 56 393 kW.
Утвърждаване на многогодишен национален стратегически план относно аквакултурите	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни,	ДА	На Комисията беше представен многогодишен национален стратегически план за аквакултурите.	ДА		МНСПА е подаден през октомври 2014 г.
			Оперативната програма включва	ДА		В ПМДР са взети предвид и

Предварително условие [изберете от определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
съгласно посоченото в член 34 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 до 2014 г.;	конкурентоспособни и основани на знания аквакултури с ефективно използване на ресурсите		информация за взаимното допълване с многогодишния национален стратегически план относно аквакултурите			са включени мерки и дейности, описани в стратегическия план.
Административен капацитет: има наличен административен капацитет за спазване на изискванията за данните за управлението на рибарството, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 и член 4 от Регламент (ЕО) № 199/2008.	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР	НЕ	Описание на административния капацитет за изготвяне и прилагане на многогодишна програма за събиране на данни, която се подлага на преглед от Научно-технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) и се приема от Комисията	НЕ	— Националната програма за събиране на данни за периода 2011-2013 г. и всяко едно продължение до 2014-2016 г. е изготвена и представена в рамките на законовия срок (15/10/2008) и приета от Комисията. Въпреки това, програмата за 2011-2013 г. е частично изпълнена.	Въз основа на отговорностите за провеждане на проучвания в морето и събирането и анализа на данни от биологични променливи в уловите, ще се проведе среща с научноизследователските организации във връзка със задълженията на България. Налице е нужда от допълнителни човешки ресурси, които да отговарят за базата данни DCF. С Решение на Комисията (2008/949/ЕО) за приемане на

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
						Многогодишна програма за събиране на данни за периода 2009-2010 г. и Решение на Комисията (2010/93/ЕС) за приемане на Многогодишна програма за събиране на данни за периода 2011-2013 г. съгласно Регламент (ЕО) 199/2008 са изготвени и приети от ЕК Национална програма за събиране на данни за периода 2009-2010 г. и за 2011- 2013 г. С Решение за изпълнение

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
						на Комисията С (2013) 5568 се продължава изпълнението на националните програми за събиране на данни за периода 2014-2016 г.
			Описание на административния капацитет за изготвяне и прилагане на работни планове за събиране на данни, който се подлага на преглед от НТИКР и се приема от Комисията споразумения с други държави членки при поделяне на работата за събиране на данни	НЕ	— Предложение на НП за събиране на данни за периода 2014-2016 г. беше изготвено и предадено в срок. Въпреки това, програмата за 2014 г. е частично изпълнена. — Годишни отчети за годините 2009 – 2014, предадени съгласно изискванията на член 7 от Регламент (ЕО) № 199/2008 са подадени в рамките на законовия срок — 31 май всяка година, следваща	Чрез писмо от ЕК – Ares (2014) 1968106 –16/06/2014 се изяснява, че за 2014 и 2015 година не е необходимо да се изготвя работен план за събиране на данни. Решение за изпълнение на Комисията С (2013) 5568 за продължаване на националните програми за събиране на данни за периода 2014-2016 г. Подадени годишни отчети за годините от 2009-2014, съгласно изискванията на член 7 от Регламент (ЕО)

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					годината на изпълнение на националната програма, и са приети от Комисията — РСД данни, изпратени до всички крайни потребители, които са ги поискали през 2013-2014 г., както се изисква съгласно член 18 от Регламент (ЕО) № 199/2008 са подадени чрез качване на сайта на JRC.	№ 199/2008 на електронен адрес: MARE-DATACOLLECTIONFRAMEWORK@ec.europa.eu Предоставяне на данни по член 18 от Регламент (ЕО) № 199/2008, чрез качване на сайта на JRC: http://datacollection.jrc.ec.europa.eu/data-upload Уведомления от ЕК: Писма №3а 2009 г. с писма № ARES(2011)328175/24.03.2011 3а 2010 г. с писмо № ARES(2011)968280/13.09.2011 г. 3а 2011 г. с писмо № ARES(2012)781433/28.06.2

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
						012 г. За 2012 г. с писмо № ARES(2015)2830130/06.07. 2015 г. За 2009 г. — 348 евро (1%); За 2010 г. — 1043 евро (2%); За 2011 г. — 828 евро (1%); За 2012 г. — 1166 евро (8%);
			Описание на капацитета от осигурени човешки ресурси за постигане на двустранни или многостранни споразумения с други ДЧ, ако работата по изпълнение на задълженията за събиране на данни е споделена	НЕ	— Поради недостатъчно национално финансиране от страна на България през 2012 г. и 2013 г. няма проведено хидроакустично изследване за оценка на запасите от пелагични видове риби. От есента на 2012г. дънното изследване за оценка на запасите от калкан се	Подготовка на План за действие. Двустранно споразумение №1200- 402/25.03.2015 г. между България и Румъния. Предвидено е за периода 2014-2020 да бъдат заложени ежегодно едно хидроакустично изследване за запасите от цаца и до две дънни изследвания за запасите от калкан. По тази

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
					провежда само в акваторията на Румъния. През 2014 г. беше извършено само едно хидроакустично изследване и едно изследване на морското дъно. Беше подписано двустранно споразумение с Румъния във връзка с изпълнението на DCF. — Необходимо е включване на допълнително минимум 2 експерта за изпълнението на програмата, ангажирани с обработката, анализа, съхранението и изпращането на данни.	причина ще бъде поискано становището на НТИКР.
Административен	3. Насърчаване на	Частично	Описание на административния	НЕ	България не е	

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
капацитет: има наличен административен капацитет за прилагане на системата на Съюза за контрол, инспекции и изпълнение, предвидена в член 36 от Регламент (ЕС) №1380/2013 и допълнително определена в Регламент (ЕО) №1224/2009.	изпълнението на ОПОР		капацитет за изготвяне и осъществяване на раздела от ОП, който се отнася до националната програма за финансиране на контрола за периода 2014—2020 г., съгласно чл.18 т.1 буква о) от Регламент (ЕС) № 508/2014		изпълнила Общото предварително условие №4 за обществените поръчки. Изпълнява се План за действие.	
			Описание на административния капацитет за изготвяне и изпълнение на националната програма за контролна дейност във връзка с многогодишните планове, съгласно член 46 от Регламент (ЕО) № 1224/2009	Неприложимо	Национални програми за контрол на многогодишните планове не са прилагани. Многогодишни планове съгласно чл. 46 на Регламент на Съвета (ЕО) № 1224/2009 не се прилагат у нас.	
			Описание на административния капацитет за изготвяне и изпълнение на обща програма за контрол, която може да бъде разработена с други държави членки (член 94 от Регламента относно контрола):	Неприложимо		
			Описание на административния	Неприложимо	В момента няма такива,	

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
			капацитет за изготвяне и изпълнение на специални програми за контрол и инспекции съгласно член 95 от Регламент (ЕО) № 1224/2009	имо	но в бъдеще е възможно да бъдат изготвени специфични програми за контрол.	
			Описание на административния капацитет за прилагане на система на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за тежки нарушения (член 90 от Регламента относно контрола)	ДА	— Наличие на уредба за прилагане на система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за тежки нарушения, в съответствие с обхвата на санкциите, предвидени в глава IX от Регламент (ЕО) № 1005/2008. ДА — Съществува актуален национален регистър на нарушенията, посочени в член 93 от Регламент (ЕО) 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 година.	С измененията на Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА) от 3.08.2012 г. са завишени размерите на санкциите и глобите налагани по реда на този закон. http://iara.government.bg/?page_id=119 Съгласно чл. 16, ал. 1, т. 10 от ЗРА, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури съставя и поддържа регистър на констативните протоколи, актовете за установяване на административни нарушения и наказателните постановления, издавани от оправомощените служители на ИАРА.

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
			Описание на административния капацитет за прилагане на точковата система за тежки нарушения съгласно член 92 от Регламент (ЕО) № 1224/2009	ДА	— Въведена за прилагане на точкова система за тежки нарушения.	Наредба № 3 от 19.02.2013 г. за прилагане на точкова система за извършени тежки нарушения по смисъла на Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета от 29.09.2008 година за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов, за изменение на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1936/2001 и (ЕО) № 601/2004 и за отмяна на регламенти

Предварително условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Приоритет или приоритети на Съюза, за които се прилага предварителното условие [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Изпълнено ли е приложимото условие ДА / НЕ / ЧАСТИЧНО	Критерии	Изпълнен и критерии (Да/Не)	Самооценка с пояснения относно изпълнението на всеки критерий на приложимите предварителни условия	Референтни документи (стратегии, правни актове или други подходящи документи, включително съответните раздели, членове или параграфи, с препратки към уебсайтове или достъп до пълния текст)
						(ЕО)№093/94 и (ЕО)№1447/1999. Системата е въведена изцяло. http://iara.government.bg/?page_id=119

6.1.2. Таблица: Приложими общи предварителни условия на ЕФМДР и оценка на тяхното изпълнение

4. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: ЧАСТИЧНО

- Критерий: Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове

НЕ

- Критерий: Уредба, гарантираща прозрачни процедури за възлагане на договори

ДА

- Критерий: Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал

НЕ

- Критерий: Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за обществените поръчки

НЕ

5. Наличие на уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: ДА

- Критерий:* Уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи

ДА

- Критерий:* Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал

ДА

- Критерий:* Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи

ДА

6. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза относно околната среда, свързано с ОВОС и СООС: ДА

- Критерий: Уредба за ефективното прилагане на Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (2) (ОВОС) и на Директива 2001/42/ЕО (3) (СООС)

ДА

- Критерий: Уредба за обучение на персонала, който участва в прилагането на директивите за ОВОС и СООС, и за разпространение на информация до този персонал

ДА

- Критерий: Уредба за осигуряване на достатъчен административен капацитет

ДА

7. Наличие на статистическа база, необходима за оценяване на ефективността и въздействието на програмите. Наличие на система от показатели за резултатите, необходими за подбора на действия, които най-ефективно допринасят за постигане на желаните резултати, за наблюдение на напредъка към постигане на резултатите и за извършване на оценка на въздействието: ЧАСТИЧНО

- Критерий: Въведена е уредба за своевременно събиране и агрегиране на статистически данни със следните елементи:
 - идентифициране на източници и механизми за осигуряване на статистическо валидиране
 - уредба относно публикуването и публичната достъпност на агрегираните данни

ДА

- Критерий: Ефективна система от показатели за резултатите, включително:
 - подбор на показатели за резултатите за всяка програма, които предоставят информация за обосновката на подбора на свързани с политиката действия, финансирани от програмата:
 - определяне на количествени цели за тези показатели:
 - съгласуваност на всеки показател със следните реквизити: солидност и статистическо валидиране, яснота на тълкуването на нормите, реагиране на предприетите мерки на ниво политика, своевременно събиране на данните

НЕ

- Критерий: въведени процедури, които гарантират, че всички операции, финансирани от програмата, възприемат ефективна система от показатели

НЕ

6.2. Описание на действията, които следва да бъдат предприети, отговорните органи и графика

6.2.1. Таблица: Действия, предвидени за специфичните предварителни условия на ЕФМДР

Предварителни условия	Критерии, които не са изпълнени	Действия, които ще бъдат предприети	Краен срок (дата)	Органи, отговарящи за изпълнението
Доклад относно риболовния капацитет беше подаден в съответствие с член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 г.	1. Докладът е изготвен в съответствие с общите насоки, издадени от Комисията.	Подаване на пълен доклад на флота (2016 г.) относно баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов (за 2015 г.), посочени в член 22, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1380/2015, в т.ч.: - оценка на флота по дължина и уреди, като се използва най-модерната и най-наличната биологична информация, по-специално предоставената от НТИКР и GFCM, съгласно изискванията, определени в Насоките на Комисията за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов (СОМ(2014) 545 окончателен от 2 септември 2014 г.). - План за действие съгласно член 22, параграф 4 на Регламент (ЕС) № 1380/2013, който включва само дебалансираните сегменти на флота. Българските власти	31.05.2016 г.	ИАРА

		полагат усилия да прилагат съответното законодателство и регулаторни инициативи (Да се посочат законодателните и регулаторните инициативи и техните цели) във връзка със системата за управление на флота.		
Административен капацитет: има наличен административен капацитет за спазване на изискванията за данните за управлението на рибарството, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 и член 4 от Регламент (ЕО) № 199/2008.	Описание на административния капацитет за изготвяне и прилагане на многогодишна програма за събиране на данни, която се подлага на преглед от Научно-технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) и се приема от Комисията	1. Преглед на нормативната рамка относно DCF.	31.01.2016 г.	ИАРА
		2. Приемане на нова национална законодателна рамка	31.12.2016 г.	ИАРА
		3. Изменение на НПСД (2014-2020)	31.12.2015 г.	ИАРА
		4. Ефективно изпълнение на националната програма за събиране на данни (НПСД) 2014-2016 4.1 Националната програма за събиране на данни да бъде изцяло изпълнена и съответните данни да бъдат подадени. 4.2. Сключване на споразумение с българските научни институти.	31.05.2016 г. 30.11.2015 г.	ИАРА

		5. Административен капацитет 5.1. Увеличаване броя на служителите и повишаване на тяхната компетенция 5.2 Подобряване на информационни бази данни посредством създаване на централна база данни за всички данни и подходяща ИТ поддръжка. 5.3 Разработване на информационна система и централна база данни за обработка на данните, с цел подобряване на разпространението на точни и обобщени данни на крайните потребителски заявки.	31.07.2016 г. 31.07.2016 г. 31.07.2016 г.	ИАРА
	Описание на административния капацитет за изготвяне и прилагане на работни планове за събиране на данни, който се подлага на преглед от НТИКР и се приема от Комисията споразумения с други държави членки при поделение на работата за събиране на данни	1. Преглед на нормативната рамка относно DCF. Виж критерий 1.	Виж критерий 1.	Виж критерий 1.
		2. Приемане на нова национална законодателна рамка Виж критерий 1.	Виж критерий 1.	Виж критерий 1.
		3. Изменение на НПСД (2014-2020) Виж критерий 1.	Виж критерий 1.	Виж критерий 1.
		4. Ефективно изпълнение на националната програма за събиране на данни (НПСД)	Виж критерий 1.	Виж критерий 1.

		2014-2016		
		Виж критерий 1.		
		5. Административен капацитет	Виж критерий 1.	Виж критерий 1.
		Виж критерий 1.		
	Описание на капацитета от осигурени човешки ресурси за постигане на двустранни или многостранни споразумения с други ДЧ, ако работата по изпълнение на задълженията за събиране на данни е споделена	1. Осигуряване на участие на представители, отговорни за събирането на данни на международни срещи.	текущ	ИАРА
		2. Подобряване на координацията между научните партньори с отговорните за събирането на данни органи.	31.12.2015 г.	ИАРА

Административен капацитет: има наличен административен капацитет за прилагане на системата на Съюза за контрол, инспекции и изпълнение, предвидена в член 36 от Регламент (ЕС) №1380/2013 и допълнително определена в Регламент (ЕО) №1224/2009.	Описание на административния капацитет за изготвяне и осъществяване на раздела от ОП, който се отнася до националната програма за финансиране на контрола за периода 2014—2020 г., в посочен в член 18 т. 1 буква о)	Изпълнение на План за действие за обществени поръчки — Общо предварително условие номер четири.	31.12.2016 г.	МИ АОП СП ИА „ОСЕС“ АДФИ КЗК ВАС ИПА УО ЦКЗ
--	--	---	---------------	---

6.2.2. Таблица: Действия, предвидени за изпълнение на общите предварителни условия

Подробните планове за действие за адресиране на неизпълнените общи предварителни условия са поместени в Приложение 8.

7. ОПИСАНИЕ НА РАМКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 22 И ПРИЛОЖЕНИЕ II НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

7.2. Таблица: Рамка на изпълнението

Таблицата по долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР.

Приоритет на Съюза	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство,
---------------------------	---

	характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите	
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на ОП, посветена на главата на ОП]
Финансов показател	5 000 000 евро	13 311 000 евро
Показател на изпълнението 1 <u>Брой проекти за добавена стойност, качество, използване на нежелания улов и рибарските пристанища, кейовете за разтоварване, рибните борси и покритите лодкостоянки</u>	15	69
Показател на изпълнението 2 <u>Брой проекти за окончателно преустановяване</u>	28	28

Приоритет на Съюза	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,	
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на ОП, посветена на главата на ОП]
Финансов показател	10 000 000 евро	21 281 250 евро
Показател на изпълнението 1 <u>Брой проекти за продуктивни инвестиции в аквакултурите</u>	30	70
Показател на изпълнението 2 <u>Брой проекти за насърчаване на човешкия капитал в сектора на аквакултурите като цяло, и по-специално на нови производители на аквакултури</u>	7	20

Приоритет на Съюза	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР	
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече]	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на]

избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]		ОП, посветена на главата на ОП]
Показател на изпълнението 1 <u>Прилагане на системата на Съюза за контрол, инспекции и правоприлагане</u>	1 500 000 евро	5 798 411 евро
Показател на изпълнението 1	12	20
Показател на изпълнението 2 Събиране на данни	1 500 000 евро	3.983.120 евро
Показател на изпълнението	1	2

Приоритет на Съюза	Повишаване на заетостта и териториалното сближаване	
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на ОП, посветена на главата на ОП]
Финансов показател	8 000 000 евро	17 858 824 евро
Показател на изпълнението 1 <u>Брой избрани стратегии за ВОМР</u>	8	8
Показател на изпълнението 2 <u>Брой на проектите за подготвително подпомагане</u>	8	8

Приоритет на Съюза	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването	
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на ОП, посветена на главата на ОП]
Финансов показател	3 500 000 евро	9 012 750 евро
Показател на изпълнението 1 <u>Брой проекти за предлагане на пазара</u>	10	30
Показател на изпълнението 2	5	15

Брой проекти за преработка		
Показател на изпълнението 3	1	2
Брой на плановете за производство и предлагане на пазара (чл. 66)		

Приоритет на Съюза	6. Насърчаване на изпълнението на ИМП	
Показател и мерна единица, когато е съобразно [показатели за изпълнение сред тези, вече избрани в раздел 3.3 от приоритетите на Съюза, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението]	Етапна цел за 2018 г.	Цели за 2023 г. [автоматично генерирани в съответствие с главата на ОП, посветена на главата на ОП]
Финансов показател	500 000 евро	1 250 000 евро
Брой проекти	1	1

7.2. Таблица: обосновка за избора на показатели за изпълнението, които следва да бъдат включени в рамката на изпълнението*

Таблицата по долу се повтаря за всеки свързан приоритет на Съюза в рамките на ЕФМДР.

Приоритет на Съюза	1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението ¹¹ , както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	Причините да бъдат избрани показателите за брой проекти за окончателно преустановяване и брой проекти за добавена стойност, качество, използване на нежелания улов и рибарските пристанища, кейовете за разтоварване и покритите лодкостоянки са: Мярката за окончателно преустановяване ще се прилага до 31.12.2017 г. и към края на 2018 година се очаква всички проекти да са изпълнени. На проведени фокус срещи при подготовката на програмата от страна на рибарите е показан интерес и готовност за кандидатстване с проекти за диверсификация на риболовните дейности по ЕФМДР, ресурс — 3 806 250 евро. През програмен период 2007-2013 се наблюдава засилен интерес от страна на общините и готовност за подаване на проекти за реконструкция на рибарски пристанища, лодкостоянки и места за разтоварване. Ресурс от ЕФМДР

¹¹ Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

	– 6 375 000 евро. По другите мерки по ПС1 се очаква да проектите да се приключат след 2018 г.
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване — например единични разходи, сравнителни показатели, стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;	Използван е опита по ОПРСР, готовността на бенефициентите за подготовка на проекти и експертната оценка за разходите, като са определени бр. проекти, стойност и времето за изпълнение: 1. Скрапиране на 20 кораба при среден размер на подпомагане 15 000 евро от ЕФМДР и модифициране на 8 кораба със средна стойност на подпомагането в размер на 16 500 евро принос от ЕФМДР. 2. 5 проекта за преработка със средна стойност на подпомагането от ЕФМДР 300 000 евро, 20 проекта за предлагане на пазара и/или инвестиции на борда за повишаване на качеството със средна стойност на подпомагането от ЕФМДР 93 750 евро; 10 проекта на дребномащабни риболовци за предлагане на пазара и инвестиции на борда със средна стойност на подпомагането от ЕФМДР – 30 000 евро и 7 проекта по р. Дунав със средна стойност от ЕФМДР 18 750 евро. 3. Средната стойност от ЕФМДР за пристанища по Черно море (3 бр.) е определена на 3 млн. евро, а тази за 1 пристанище по р. Дунав – 1,5 млн. евро. Предвидени са и 3 проекта за изграждане на лодкостоянки на средна стойност 350 000 евро
Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на споразумението за партньорство	При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство: • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложили са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на

	показателите Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи: • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.
--	--

Приоритет на Съюза	2. Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението ¹² , както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	По ОПРСР се наблюдава силен интерес към подпомагане на стопанствата за производство на аквакултури. Същевременно, поради липса на финансов ресурс голяма част от тях няма да бъдат финансирани. Затова, се предвижда първите стартирали мерки по ПМДР да бъдат за продуктивни инвестиции в аквакултурата и за създаване на стопанства от нови производители. Очаква се подготовката, оценката и изпълнението на проекти да протече сравнително гладко и голяма част от тях да приключат в указания срок. Частта на средствата от ЕФМДР за постигане на крайната цел за 2023 г. за проектите за продуктивни инвестиции в аквакултурите е 14 906 250 евро и 6 375 000 евро за проекти за създаване на стопанства от нови производители, което е в размер на 78,36 % от общо предвидените средства по ПС2 и е повече от половината от финансовия ресурс по ПС 2. Другите мерки по ПС2 изискват повече време за подготовка и по-късното им стартиране е възможно да доведе до приключване на операциите по тях след 2018 г.
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване — например единични разходи, сравнителни показатели,	При прилагане на ПМДР ще се използват научените уроци от ОПРСР в това число по отношение на оптималния за осъществяване на проектите размер на финансовата помощ. За да се намали рискът от неизпълнение проекти, поради високи очаквания на кандидатите и невъзможност за финансиране, ще се

¹² Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;	намали размера на допустимата безвъзмездна помощ и така ще се финансират по-голям брой проекти. Максималният брой за вид проект по аквакултури ще бъде посочен в Насоките за кандидатстване. С оглед на това и в съответствие с данните за подадените проекти по мярка 2.1 от ОПРСР, се предвижда среден размер на БФП на проект за продуктивни инвестиции да бъде около 215 000 от ЕФМДР, а за създаване на стопанства на нови производители - в рамките на 318 750 от ЕФМДР. Очакваните средни размери на приноса на ЕФМДР умножени по броя проектите, които се предвижда да бъдат изпълнени към 2018г. дава стойност, която е малко под етапната цел на финансовия показател.
Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на споразумението за партньорство	При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство: • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложили са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи: • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.

Приоритет на Съюза	3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението¹³, както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	Във връзка с повишаване на качеството на администрираните данни от извършването на контролната дейност и подпомагане на събирането, управлението и използването на данни ще бъде адаптирана и осъвременена наличната ИТ инфраструктура и ще бъде закупена нова техника. Обновяването на оборудването за извършване на контролна дейност ще бъде извършено в съответствие с изискванията в Регламент 1224/2009. Закупуването на нови патрулни катери за извършване на контрол и наблюдение във водите на Черно море ще допринесе за устойчивото управление и мониторинг на рибарството. С цел намаляване на ННН риболова е планирано провеждането на информационни кампании за важността популацията на калкан да бъде опазена. Повишаването на квалификацията на служителите, чрез провеждане на обучения и участието в регионални срещи за обмяна на опит и добри практики, е ключова дейност за подобряване на мониторинга, контрола и използването на данни.
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване — например единични разходи, сравнителни показатели, стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;	По мярката за събиране на данни за оценяване на етапните и общите цели е предвидено отчитането на процента подадени данни от общо изискваните данни за всеки модул по отделно, след което се изчислява средноаритметичната стойност за всички повиквания за данни на годишна база. По мярката за контрол в рибарството за оценяване на етапните и общите цели е предвидено отчитането на броя изпълнени проекти.
Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на споразумението за партньорство	По мярката за събиране на данни в Споразумението за партньорство е посочено, че е необходимо да бъдат предприети административни мерки за подобряване на качеството и пълнотата на данните. Изпълнението на дейностите ще се отчита на основата на приложимото Европейско законодателство. През периода 2014-2020 г. ще продължи изготвянето на Специфичен план за мониторинг и контрол на уловите от калкан, като в него ще се въвеждат по-стриктни мерки в сравнение с предходен период (намаляване броя на определените пристанища, увеличаване броя на инспекциите на море и в пристанищата, предварителни уведомления).

¹³ Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

Приоритет на Съюза	4. Повишаване на заетостта и териториалното сближаване
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението¹⁴, както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	Като показател за изпълнението включен в рамката на изпълнението по този приоритет ще се използва само „Подготвително подпомагане“ с оглед на това, че към 2018 година се очаква да бъдат определени рибарските райони, създадени МИРГ, подготвени и одобрени стратегии за местно развитие. Тъй като се очаква само част от стратегиите да са започнали да се изпълняват, ще се използва и „Ключов етап на изпълнение“, който се дефинира с одобряване на стратегиите за местно развитие и стартиране на изпълнението им. За подготвително подпомагане, за изпълнение на стратегиите и създаване на НРМ е предвиден общ бюджет 15 180 000 евро от ЕФМДР.
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване — например единични разходи, сравнителни показатели, стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;	И през програмнен период 2014-2020 се очаква да се изпълняват най - малко 8 стратегии на Местни инициативни рибарски групи. Ако България одобри по-голям брой МИРГ, то бюджета ще бъде редуциран до нива, които ще се отразят негативно върху качествено изпълнение на стратегиите. От това следва, че вариантът за многофондови стратегии ще предостави повече гъвкавост и повече финансови ресурси за съществуващите и новосъздадените МИРГ. За показателя „Подготвително подпомагане“ е предвиден ресурс от 25 000 евро безвъзмездна помощ за подготовка на една стратегия. Максималният ресурс за стратегия за ВОМР е указан в раздел 5.1.3. за целия период. Тази стойност е определена на база на опита от настоящия период и на оценка относно икономическата жизнеспособност за създаване и функциониране на административна структура, която да прилага стратегията за местно развитие и може да бъде разработена посредством включването на други ЕСИ фондове, участващи в подхода.
Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на	При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство: • включени са само показатели за продукт и финансови показатели;

¹⁴ Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

споразумението за партньорство	• където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложили са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи: • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.
--------------------------------	--

Приоритет на Съюза	5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението¹⁵, както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	Подпомагането на преработвателните предприятия е важно за икономическото представяне на целия сектор. Ето защо чрез показателя „преработка“ ще се следи постигането на целите на ПС 5. Същевременно, по ПМДР са предвидени средства за пазарни проучвания и подпомагане на предприятията/рибарите при участието им в изложения. на които да се представят българските продукти и осъществяват търговски преговори и сделки. Очаква се преди края на 2018 година да са направени 2 пазарни проучвания и подкрепени 4 участия в изложения. Изпълнението на тези операции ще се измерва чрез показателя „Мерки за предлагане на пазара“.

¹⁵ Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

	За показателя „Преработка“ са предвидени мерки с ресурс 8 212 500 евро от ЕФМДР. За показателя „Предлагане на пазара“ са предвидени мерки с ресурс 1 417 491 евро от ЕФМДР. Броят на плановите за производство и предлагане на пазара, съгласно правилата на чл. 66 на Регламент (ЕС) № 508/2014 е установен на 2, което възлиза на средно 75 000 евро за план. Другите мерки по ПС5 ще изискват повече време за стартирането им и към края на 2018 година не е сигурно дали ще има изпълнени проекти по тях.
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване — например единични разходи, сравнителни показатели, стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;	До края на ПМДР е предвидено да бъдат подпомогнати 15 проекта за преработка със стойност от ЕФМДР 547 500 евро/проект. Определянето на тази стойност е на база среден размер на подобни проекти по ОПРСР. Проектите, които ще бъдат обект на финансиране ще са основно за модернизиране на съществуващи мощности. Поради това към края на 2018 година се очаква не повече от 5 от предвидените за изпълнение проекти за преработка да бъдат завършени. За постигането на общата стойност на показателя „Мерки за предлагане на пазара и помощи за складиране“ е предвидено 2 проекта за създаване на организации на производителите (средна. помощ от ЕФМДР – 36 375 евро), 7 проекта в областта на търсенето на нови пазари (средна. помощ от ЕФМДР – 56 250 евро), 2 пазарни проучвания (средна. помощ от ЕФМДР – 5 625 евро), 10 проекта за спомагане на проследимостта на продуктите (средна. помощ от ЕФМДР – 15 000 евро), 9 проекта за провеждане информационни кампании (средна. помощ от ЕФМДР – 15 000 евро) и 2 проекта за съхранение на запасите.
Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на споразумението за партньорство	При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство: • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложили са постижими стойности за междинните

	и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи: • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.
--	---

Приоритет на Съюза	6. Насърчаване на изпълнението на ИМП
Обосновка на подбора на показатели за изпълнението, включени в рамката на изпълнението ¹⁶ , както и пояснение за дела на финансовите средства, разбит по операции, чрез които ще се постигат резултатите, и метода, използван за изчисляване на този дял, който трябва да надвишава 50 % от отпуснатите средства за приоритета	Интегрираната морска политика гарантира последователен подход към морските въпроси, с цел да се подобри координацията между различни области на политиката. Изпълнението на ИМП е необходимо, за да се вземе предвид взаимосвързаността на промишлеността и човешките дейности, свързани с морето, тъй като решението е една от областите (морски транспорт и пристанища, вятърна енергия, морски изследвания, рибарство или туризъм,) може да засегне останалите. Интегрираното морско наблюдение, като част от ИМП, ще спомогне да се насърчават националните органи при обмена на данни за различни области на ИМП, както и да се подпомогне сътрудничеството между отделните държави-членки по въпросите на ИМП. Целите на ИМП ще бъдат постигнати чрез заделения финансов ресурс за предвидените мерки по този приоритет в размер на 2 500 000 евро от ЕФМДР.
Данни или доказателства, използвани за оценяване на стойността на етапните и общите цели, и метода за изчисляване — например единични разходи, сравнителни показатели,	До края на програмния период е предвидено да бъдат подпомогнати изграждането на обща среда за обмен на информация (CISE), включваща съществуващите системи и мрежи за наблюдение и даваща на всички заинтересовани страни достъп до информацията, която им е необходима за изпълнение на техните задачи в

¹⁶ Показателите за изпълнението се определят от избора на мерките, но подгрупата от показатели за изпълнението, използвани в рамката на изпълнението, следва да бъде обоснована

стандартна или предишна степен на изпълнение, експертни становища и заключения от предварителната оценка;	морето.
Информация относно начина, по който методиката и механизмите за гарантиране на съгласуваност при функционирането на рамката на изпълнението са приложени в съответствие с разпоредбите на споразумението за партньорство	При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство: • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложи са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи: • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.

8. ПЛАН ЗА ФИНАНСИРАНЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 20 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 И С АКТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 16, ПАРАГРАФ 2 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

** въпреки че ЕФМДР предвижда установяването на ресурсите си и размера на съфинансирането на нивата на целите, с цел опростяване, формулярът по ОП изисква тази информация на равнище ЕС, с изключение на някои мерки по ЕФМДР, за които размера на съфинансирането е фиксирана ставка и е различен от общите правила, прилагани при съфинансиране*

8.1. Общо участие на ЕФМДР, планирано за всяка година, в евро

Година	Основен разпределен размер на средства от ЕФМДР ¹⁷	Резерв на изпълнение от ЕФМДР
2014 г.		
2015 г.	22 838 980	1 457 807
2016 г.	11 597 018	740 235
2017 г.	11 784 981	752 233
2018 г.	12 059 205	769 737
2019 г.	12 141 663	775 000
2020 г.	12 360 777	788 986
Общо	82 782 625	5 283 997

¹⁷ Основен разпределен размер на средства от ЕФМДР = общо финансиране от ЕС минус резерва за изпълнение.

8.2. Участие на ЕФМДР и процент на съфинансиране на приоритетите на Съюза, техническата помощ и друга подкрепа (в евро)

		Подкрепа общо			Основен разпределен размер		Подкрепа общо		Размер на резерва за изпълнение като процент от общата подкрепа от Съюза
Приоритети на Съюза	Мярка /и/ по приоритета на Съюза	Участие на ЕФМДР (включен размер за изпълнение)	Национално участие (включен размер за изпълнение)	Процент на съфинансиране от ЕФМДР	Подкрепа от ЕФМДР	Национално участие	Резерв на изпълнение от ЕФМДР	Национално	
		а	б	$v = a / (a + б) \times 100$	$\Gamma = a - e$	д = б - ж	е	ж = б х (е/а)	з = е / а x100
1. Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите	Членове 33 и 34, член 41 параграф 2 (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	429 750.00	429 750.00	50,00%	429 750.00	429 750.00	-	-	7,00%
	Финансови средства отпуснати за останалата част от приоритет 1 на Съюза (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	18 491 250.00	6 163 750.00	75,00%	17 166 780.00	5 722 260.00	1 324 470.00	441 490.00	
2. Насърчаване на устойчивото в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания аквакултури с ефективно използване на ресурсите (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)		27 161 250.00	9 053 750.00	75,00%	25 531 575.00	8 510 525.00	1 629 675.00	543 225.00	6,00%
3. Насърчаване на изпълнението на ОПОР	Повишаване на качеството и предоставяне на базата от научни знания, както и събиране и управление на данни (член 13, параграф 4 от ЕФМДР)	3 983 120.00	995 780.00	80,00%	3 744 133.00	936 033.00	238 987.00	59 747.00	6,00%

	Подкрепа за мониторинга, контрола и изпълнението, повишаване на институционалния капацитет и ефикасността на публичната администрация без увеличаване на административната тежест (член 76, параграф 2, букви а) – г) и букви е) - л) (член 13, параграф 3 от ЕФМДР)	5 798 411.00	644 267.00	90,00%	5 409 107.00	601 011.00	389 304.00	43 256.00	
	Подкрепа за мониторинга, контрола и изпълнението, повишаване на институционалния капацитет и ефикасността на публичната администрация без увеличаване на административната тежест (член 76, параграф 2 буква д) (член 13 параграф 3 от ЕФМДР)	695 100.00	297 900.00	70,00%	653 393.00	280 026.00	41 706.00	17 874.00	
4. Увеличаване на заетостта и териториалното сближаване (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)		15 180 000.00	2 678 824.00	85,00%	14 235 910.00	2 512 220.00	944 090.00	166 604.00	6,22%
5. Насърчаване на предлагането на пазара и преработването	Помощ за съхранение (член 67) (член 13 параграф 6 от ЕФМДР)	689 991.00		100,00%	689 991.00				6,00%
	Компенсация за най-отдалечените райони (член 70) (член 13, параграф 5 от ЕФМДР)			0,00%					
	Финансови средства, отпуснати за останалата част от приоритет 5 на Съюза (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	9 012 750.00	3 004 250.00	75,00%	8 471 985.00	2 823 995.00	540 765.00	180 255.00	
6. Насърчаване на изпълнението на интегрираната морска политика (член 13, параграф 7 от ЕФМДР)		2 500 000.00	833 333.00	75,00%	2 325 000.00	775 001.00	175 000.00	58 333.00	7,00%

Техническа помощ (член 13, параграф 2 от ЕФМДР)	4 125 000.00	1 375 000.00	75,00%	4 125 000.00	1 375 000.00			
Общо [автоматично изчислена стойност]:	88 066 622.00	25 476 605.00	неприложимо	82 782 624,00	23 948 009.00	5 238 998.00	1 528 596.00	6,00%

8.3 Участие на ЕФМДР по отношение на тематичните цели на ЕСИ фондовете

Тематична цел	Участие на ЕФМДР, в евро
(3) повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурите (за ЕФМДР);	40 545 554.00
(4) подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори	1 031 250.00
(6) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност;	27 184 818.00
(8) насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила	15 180 000,00

9. ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ

9.1. Описания на действията, целящи спазването на принципите предвидени в член 5*, 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

** Член 5 е описан в ОП, раздел 1, като „Подготовка на ОП и привличане на партньори“*

9.1.1. Насърчаване на равенството между мъжете и жените и на недискриминацията (член 7 от Регламент (ЕС) №1303/2013)

Принципите за осигуряване на равни възможности и недискриминация и равенство на половете са залегнали в българската законодателна и институционална система чрез:

- Конституцията на Република България (член 6);
- Закона за защита от дискриминация; който въвежда изискванията на директива 2000/43/ЕС и директива 2004/113/ЕС;
- Закона за интеграция на хората с увреждания.

Интегрирането на принципите за равните възможности и недискриминация и равенство на половете в ПМДР се отчита на отделните етапи при подготовката и изпълнението на програмата.

Тематичната работната група за изготвяне на Програмата взема основните решения, отнасящи се до нея, като разглежда, дискутира и съгласува дейности за осигуряване на прилагането на хоризонталните принципи и за осигуряване на съответствие на програмата с приложимото национално и европейско законодателство. В процеса на програмиране, като партньор в тематичната работна група за разработване на ПМДР, е включено Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта. Комитетът за

наблюдение също ще следи за прилагане на принципа на равните възможности.

Финансираните чрез ПМДР операции ще бъдат изпълнявани при спазване на принципите и разпоредбите на европейското и национално законодателство, включително по отношение на осигуряване на равни възможности на мъжете и жените. Принципът ще бъде включен и в критериите за оценка на операциите, финансирани чрез ПМДР, там, където това е приложимо и подходящо.

Принципът за осигуряване на равни възможности на мъжете и жените е пряко обвързан с общия принцип за равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Жените са основно ангажирани в преработвателната промишленост, докато риболовът е традиционно дейност, осъществявана от мъжете. Подобряването на работните условия и безопасността във всичките подсектори ще ги направи по-атрактивни за жените. От дейностите, свързани с модернизацията и подобряване на условията на труда, ще се облагодетелстват всички полове.

С подписването на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ бенефициентите се задължават да прилагат принципа на равните възможности при изпълнението на техните проекти.

Един от критериите за одобряване на стратегии за местно развитие ще бъде спазване на принципа на равни възможности и недискриминация и равни възможности на мъжете и жените.

Всички отчети ще съдържат информация за дела на участие на двата пола при изпълнение на приоритетите на Програмата.

На интернет страницата на ПМДР ще се публикува информация за обявените процедури за избор на операции, приложимите за програмата правила, насоки, указания, наръчници и друга информация, която се отнася до управлението и изпълнението на Програмата. Тази информация ще е общодостъпна за всички заинтересовани лица.

9.1.2. Устойчиво развитие (член 8 от Регламент (ЕС) №1303/2013)

Гарантирането на устойчиво развитие на операциите ще се следва и отстоява от ПМДР. Преходът към устойчивост на околната среда е основен и непосредствен приоритет на реформата в ОПОР за периода 2014-2020 г. Това означава поставяне на акцент върху преминаване към риболов, който постига максимално устойчив улов и дава възможност за постепенното прекратяване на изхвърлянето на нежелан улов, както и подобрена ресурсна ефективност.

При изготвянето на ПМДР са взети под внимание специфичните нужди във връзка със смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към тях.

Необходимите предпоставки за гарантиране прилагането на принципа на устойчиво развитие при управлението на средствата от ЕФМДР са създадени още в процеса на програмиране на отделните мерки и интервенции. Една значителна част от мерките, за които са предвидени около 1/3 от ресурсите, включват дейности, директно насочени към опазване на околната среда, подобряване ефективността на ресурсите, смекчаване на измененията на климата и адаптиране към климатичните промени. От друга страна, провеждането на принципа за устойчиво развитие е важен критерий при подготовката, одобрението и реализацията на останалите проекти. Устойчиво развитие в аквакултурата е управлението и опазването на

естествените ресурси, както и ориентацията на технологични и институционални промени по такъв начин, че да осигурят постигането и да продължи удовлетворение за настоящите и бъдещите поколения. Подобно развитие опазва земята, водата, растенията и генетични ресурси, както и гарантира че те са екологично щадящи, технологично подходящи, икономически жизнеспособни и социално приемливи. Аквакултурите могат да окажат различни въздействия върху околната среда и има ясен интерес към свеждане до минимум на тези ефекти. Рамковата директива за водите установява стандарти за качество на околната среда, за всички водни обекти в рамките на Европа, както и дейности, които могат да повлияят на качеството на околната среда. Мониторинг за проектите финансирани по ПМДР ще се извършва за съответствие с регулаторните стандарти за защита и гарантиране на качеството на околната среда. Детайлната методология за оценка при изпълнение и наблюдение на проектите ще бъде разработена и описана подробно в Системите за управление и контрол на ПМДР.

За да се гарантира прилагане на единен систематичен и координиран подход при интегрирането на ПОС и ПИК в основните програмни документи за периода 2014-2020 г., е предвидено докладване и проследяване на резултатите и съответно постигане на конкретни и измерими национални цели. За да бъдат тези цели в съответствие с целите на Стратегическа екологична оценка (СЕО), МС одобри Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата във фондовете за Кохезионна политика, ОСП и ОПОР за периода 2014-2020 г. В Насоките са определени конкретни мерки и групи дейности за ПОС и ПИК.

Предвижда се втора фаза на насоки „Изпълнение на Оперативните програми и Споразумението за партньорство“, която ще включи разработване на система от критерии, чрез които ще се гарантира, че в периода 2014-2020 г. с финансиране от ЕСИФ ще се изпълняват приоритетно проекти, които допринасят в по-висока степен за изпълнение на ПОС и ПИК.

Конкретно, чрез своите мерки, ПМДР допринася за изпълнение на следните аспекти, целящи спазването на принципа на устойчиво развитие:

За осигуряване на изискванията за опазване на околната среда допринасят:

- Инвестиции в прехода към екологично устойчиво рибарство в съответствие с целите на Общата политика в областта на рибарството за експлоатиране на рибни запаси до максималния устойчив улов и премахване на изхвърлянето на улов;
- Инвестиции в екологични иновации, като по-селективни риболовни уреди и други иновации, които намаляват въздействието на рибарството и аквакултурите върху околната среда;
- Инвестиции в аквакултури с високо равнище на опазване на околната среда;
- Мерки, насочени към по-добро спазване на правилата на ОПОР, по-добър контрол на рибарството и по-добро събиране и обхват на научни данни;
- Насърчаване на екологосъобразни производства, компенсации за предоставянето на екологични услуги;
- Информирание и повишаване познанията на работещите в сектора за изискванията за опазване на ОС; За подобряване ефективността на ресурсите допринасят:

За осигуряване постигането на ресурсна ефективност допринасят:

- насърчаване на инвестиции за постигане на ресурсна ефективност, засилване на вертикалната интеграция суровини-готови продукти

- Подобряване на ресурсната ефективност и оползотворяването на странични продукти и отпадъци, включително за целите на други сектори на икономиката.

За смекчаване на измененията на климата и адаптиране към климатичните промени допринасят:

- Помощ за въвеждането на нисковъглеродни технологии и решения и увеличаване на енергийната ефективност на дейностите в секторите на рибарството и аквакултурите;
- Модернизация на предприятията, която да намалява вредното въздействие върху околната среда Ще бъдат подкрепени иновациите, свързани със съхранението на морските ресурси, които водят по-специално до увеличена селективност на използваните уреди на борда и които въвеждат методи и техники, намаляващи въздействието върху морската околна среда, в т.ч смекчаване на последиците от климатичните промени..

Програмата ще допринася и за защитата и възстановяването на морското биоразнообразие и екосистеми. Инициативи, насочени към придобиването и разпространяването на данни и информация, са много важни и следователно те ще бъдат подкрепяни. По-конкретно инициативите ще бъдат насочени за информиране на обществеността относно състоянието на запасите, за необходимостта от въвеждането на допълнителни мерки за опазване, устойчива експлоатация и контрол, за необходимостта от въвеждане на ограничени зони за улов и др.

9.2. Определяне на ориентировъчния размер на подкрепата за постигането на целите, свързани със смекчаване и приспособяване към изменението на климата (в съответствие с член 18, параграф 1, буква а от Регламент (ЕС) № 508/2014)

Мерки на ЕФМДР, допринасящи за целите, свързани към смекчаване и приспособяване към изменението на климата [съответните мерки по ЕФМДР, включени от държавата членка в ОП, глава „Описание на стратегията“]	Коефициент [съответният % ще бъде генериран от SFC2014]*	Ориентировъчно участие на ЕФМДР, в евро [с общ размер по цели]	Дял от общо разпределените средства от ЕФМДР за оперативната програма (%)
Окончателно преустановяване на риболовните дейности	100,00%	11 903 573.00	13,52%
Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и за адаптиране на риболова към защита на видовете	40,00%		
Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси	40,00%		
Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите	40,00%		

риболовни дейности			
Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки	40,00%		
Риболов във вътрешни водоеми и водна флора и фауна във вътрешни водоеми	40,00%		
Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие	40,00%		
Събиране на данни	40,00%		

* За някои мерки държавата членка може да промени предложения процент от 0 % на 40 %, както е предвидено в Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 (ОВ L 69, 8.3.2014 г., стр. 65).

10. ПЛАН ЗА ОЦЕНКА (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 56 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 И ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА Й) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

Цели и предназначение на плана за оценка	Цели и предназначение на плана за оценка Целта на плана за оценка е да предложи разбираема рамка за оценяване и да осигури ефективна интеграция и да се използва като инструмент за управление на изпълнението на оперативната програма (ОП). Проектът има за цел наблюдение на ОП и опростяване на оздравителните дейности, с оглед постигането на очакваните резултати. Целите на плана за оценка са гарантиране на: • Наблюдение на програмата • Междинния напредък на програмата • Два ключови междинни доклада за 2017 г. и 2019 г. ○ Наличието на необходимите данни/информация от гледна точка на пълнота и подготвеност ○ Възможност за ниво Д: Изготвяне от Съюза на цялостни заключения относно ефективността на политиките
Управление и координация	Управлението на оценката на проекта се състои от следните органи: Управляващият орган, междинният орган и Комитета по наблюдение Освен това, в зависимост от случая, оценката може да бъде поверена на външни изпълнители/експерти. Индивидуалните ангажменти на всеки орган ще се определят, както следва: Управляващ орган (УО), Междинен орган (МО): Управляващият орган е органът, отговорен за управление на ОП, както и за приемането и прилагането на системата за наблюдение и контрол и качество, спазване на сроковете и докладване на резултатите Относно наблюдението, УО гарантира защитена електронна информационна система, която ще изпраща на Комисията подробни показатели за напредъка, информация относно проектите и ще изготвя годишни доклади по изпълнението. УО също така извършва наблюдение на качеството на изпълнение на програмата посредством показатели и предоставя на Комитета по наблюдението информация и документи, необходими за проследяване на напредъка на програмата. По отношение на плана за оценка, УО/МО отговарят за следното: • проектиране и разработване на план за оценка и гарантиране съвместимостта му със системата за наблюдение и оценка • Актуализиране на плана за оценка. Планът ще се актуализира годишно и когато възникнат конкретни нужди от оценяване.

	• Съхраняване на оценките и съответните дейности въз основа на плана за оценка УО препоръчан от звеното за оценяване и съставен от персонал на Комисията и НО. Звеното за оценяване ще отговаря за наблюдението на плана за оценка и ще има следните задачи: • Предоставяне на консултативна подкрепа при етапите на проектиране и разработване на плана за оценка. • Преглед на консултативната подкрепа — актуализация на плана за оценка. • Определяне на нови нужди от оценяване, възникнали по време на изпълнението на програмата. • Организиране на оценителния процес. Организиране на процедура за публикуване на резултатите от оценката. Комитет за наблюдение: Комитетът за наблюдение ще одобрява плана за оценка не по-късно от една (1) година след приемането на програмата. Той също така одобрява промените в плана по време на актуализиране на оценката. Комитетът за наблюдение ще извършва преглед на изпълнението на програмата и напредъка в постигането на целите, основно посредством показатели. Освен това, ще одобрява докладите за годишното изпълнение преди да бъдат изпратени до Европейската комисия. Комитетът за наблюдение ще наблюдава всички дейности по оценката и съответните изводи от плана за оценка и може да издава препоръки към УО по отношение на изпълнението и оценката, като тогава извършва наблюдение върху предприетите действия в резултат на препоръките. Основните участници в наблюдението и оценката на оперативната програма са: Управляващият орган, междинният орган, външните независими оценители, бенефициерите и Комитета за наблюдение. Координацията на системата за наблюдение и оценка ще се извършва от УО, който ще определя независими оценители, предоставящи подкрепа на УО и МО по отношение на изисканите оценки. Планът за оценка се актуализира винаги когато <i>ad hoc</i> дейности определят нови нужди от оценяване. Използване на оценките Оценките ще фокусират върху две области: 1. междинния учебен процес с оглед подобряване на програмата посредством придобитите знания. Прилагането на заключенията от оценките ще се интегрира в процеса на вземане на решения. Гарантирането на тези цели ще се извършва, както следва: • Създаване на план за действие за наблюдение на изпълняваните дейности • Организиране на семинари по отношение на препоръките от оценките - Редовно интегриране на наблюдението на оценките
--	--

	2. във външни представяния на резултатите (виж следното приложение) Представянето на резултатите от дейностите е ключов елемент от демократичната отчетност и допринася за по-голямо участие, ангажиране и отговорност на съответните страни.
Теми за оценка и дейности по оценката	Изискванията на Съюза по отношение на плана за оценка могат да бъдат обобщени, както следва: • Предварителната оценка ще бъде въведена в оперативната програма В настоящият план за оценка • Набор от общи показатели на контекста, резултатите и изводите един път на всеки две години от задължителното докладване. • Планът за оценка включва най-малко три основни раздела, както следва: 1. Цел • За определяне на ключовите цели на проекта • Анализ на наличните данни, с оглед определянето на основния фокус на усилията за събиране на данни за оценката. 2. Оценителна рамка • Цел на оценката Процес на оценяване, определен от УО • Ниво на участие на партньорите по оценката • Степен на принос на експертите ○ Насоки за осигуряване на разпространението на резултатите от оценките ○ График за указване как оценките ще допринесат за изпълнението и подготовката на различни доклади по програмата • Общия бюджет за изпълнението на проекта (виж по-долу) 3. Планирани оценки • Списък и времеви график на оценките, които ще се извършват през годината, в т.ч. документацията относно избора на теми. • Освен това, планът за оценка ще конкретизира всеки вид квалификация: • Контекст и обосновка, вкл. основния подход (или оценка на въздействието) и основните въпроси на оценката. • Използваните методи и необходимата информация за целта. • Гарантиране, че необходимата информация за определени оценки ще е налична или ще бъде налична в бъдеще, както и график за целта. • Времетраене и ориентировъчни дати: Очакван бюджет за всяка оценка (свързан с избраните методи и времетраене на договора).

Стратегия по отношение на данните и информацията	Стратегическото проучване е процес между гарантирането на цялата необходима информация и нуждите от намаляване на разходите за подобна дейност. В този контекст ще се използват максимален брой дейности за „вътрешни“ консултации и информация, като: • Определяне на други публични органи, които могат да добавят допълнителна информация към базата данни. • Основни информационни източници, събирани от бенефициерите и съответните форми, които ще бъдат препроектирани при необходимост, за включването на необходимите данни за извършване на оценката и изваждането на съответните показатели на резултатите. • Подобряване на събирането на данни по оперативната програма (член 77) В случай, че тези дейности не покриват обема от данни, други подходящи начини ще бъдат използвани.
График	Звеното за оценяване ще подготвя доклад на годишна база относно оценяването на програмата, ще уведомява УО и Комитета за наблюдение при необходимост. Това също така ще гарантира, че оценките ще могат да служат за подготвянето на навременни доклади относно резултатите от ОП, по-специално подготовката на годишните доклади за изпълнението за периода 2016-2023 г. и ключовите годишни доклади за 2017 г. и 2019 г. УО ще подготви и представи план за оценка за одобрение от Комитета за наблюдение не по-късно от една година след приемането на програмата.
Специфични изисквания за оценка на BOMP	По време на прилагането на стратегията за BOMP МИРГ ще осъществяват комуникация с УО/МО посредством доклад за напредъка на изпълнението, на годишна база. Докладите ще се представят и оценяват от Звеното за оценяване.
Комуникации	Резултатите от оценката ще гарантират прозрачност, по-активно участие и обща култура на оценяване. На ранен етап и когато е необходимо, ще се взема решение относно: • Целевата група на публикацията • Видът на информацията, която ще съдържа • Размерът и детайлите на информацията, която ще бъде разкрита. Примери на дейности, предприети за публикуване на резултатите от оценката:

	• Публикуване на резултатите от оценката на интернет страницата на програмата. • Включване на резултатите от оценката в годишните доклади за изпълнението. ○ Представяне на основните констатации на съответните работни заседания и работни групи. ○ Публикуване на информационни бюлетини по програмата.
Ресурси	Финансови ресурси: Бюджетът за оценяване, указан в плана за оценка, е 200 000 евро. Тъй като оперативната програма разполага с ограничени ресурси, тя ще използва различни решения за ограничаване на разходите на съответните оценки. С изключение на случаите на самооценка, при необходимост ще се използват методи като: • Организиране на срещи между партньори за обмен на идеи ○ Подготовка на оперативната програма за гарантиране, че голямата част от необходимата информация е вече налична по програмата ○ Използването, когато е възможно, на Интернет, въпросници и телефонни интервюта. Човешки ресурси: Както е упоменато в съответния раздел на оперативната програма, човешките ресурси на УО/МО са ограничени. В допълнение към неблагоприятната икономическа ситуация в страната, компетентните институции полагат всички усилия преодоляване на проблемите за гарантиране на безпроблемното изпълнение на програмата. Република България гарантира, че разполага с достатъчен брой подходящи кадри за изпълнението на програмата и на плана за оценка. Следователно оценяването може да се повери на външни изпълнители/експерти, с изключение на случаите на вътрешна оценка/самооценка. Звеното за оценяване по плана за оценка ще бъде излъчено от УО и МО, като персоналът ще изпълнява задълженията си по звеното, наред с останалите си задачи. Членовете на Звеното за оценка ще вземат участие в обучителни курсове за придобиване на подходящите експертни умения, когато това се налага.

11. ПРАВИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА М) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

11.1. Определяне на органите и междинните звена

Орган/Организация	Наименование на органа/организацията
Управляващ орган (УО)	Дирекция „Морско дело и рибарство”, Министерство на земеделието и храните
Междинно звено на УО (ако е приложимо)	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури Държавен фонд „Земеделие“ - РА
Сертифициращ орган (СО) (ако е приложимо)	Звено „Сертификация на разходите по ОПРСР“ в Държавен Фонд „Земеделие“
Междинно звено на СО (ако е приложимо)	
Одитен орган	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ към Министерство на финансите
Национален кореспондент по DCF	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Приложение 3 предоставя описание на системата за управление и контрол Тя очертава функциите на органите (УО, СО, ОО) и разделението на функциите им.

11.2. Описание на процедурите за мониторинг и оценка

Наблюдението и оценяването на напредъка по изпълнението на ПМДР се извършва посредством рамка на изпълнението. Рамката на изпълнението на програмата е описана в Глава 7. Показатели за резултати и финансови показатели по приоритети на Съюза. Показателите за резултати се определят чрез общите показатели за резултат, конкретизирани по начини на изпълнение и свързани с мерките, включени по програмата. Наблюдението на показателите на резултата по програмата по член 97 на Регламент (ЕС) № 508/2014 и насоките, предоставени от ЕС по смисъла на дейност за изпълнение, посредством системата „Инфосис“, съдържаща кумулативни данни относно избрани за финансиране дейности, в т.ч. характеристики на бенефициера и характера на дейността. Базови условия за наблюдение са наличието на подходящи и надеждни данни с акцент върху систематичното събиране на данни на равнище проект, мярка и оперативна програма и директното снабдяване на системата с данни, необходими за наблюдението и оценката. Основния източник на снабдяване на системата от показатели с подходящи данни, процеса на наблюдение и свързаните с това интегрирани информационни системи, вече съществува от периода 2007-2014 г. Системата SFC 2007 на Европейския съюз подкрепя всички заинтересовани, т.е. управляващият орган, междинните органи, сертифициращият орган, одитния орган и бенефициерите. В системата се записват приноса на различните министерства/отдели под формата на шестмесечни доклади по наблюдението на проекти/планове, в т.ч. отделен раздел за показатели на напредъка. В подготовката за програмен период 2014-2020 г. модернизиранието и актуализацията на ОП беше извършено така, че информацията относно напредъка на показателите на оперативната програма да се събира автоматично от системата
--

и близкото наблюдение.

Освен това, наблюдаваният напредък и показателите на изпълнението се вземат под внимание при изготвянето на годишните доклади по оперативната програма. Годишните доклади се проверяват и одобряват от Комитета за наблюдение преди предаването им на Европейската комисия за одобрение.

Механизмите за наблюдение на рамката за изпълнение, посочени по-горе, позволяват системно оценяване на ключовите постижения и цели, като идентифицират рано проблемите, свързани с компенсациите и отклоненията от заложените цели, предлагайки незабавен отговор със съответните корективни мерки.

○

11.3. ОБЩ СЪСТАВ НА МОНИТОРИНГОВИЯ КОМИТЕТ

Съставът и детайлните правила за функциониране на КН ще бъдат разписани в Правилник за работата на КН на ПМДР, съгласно Постановление № 79 от 10 април 2014 на МС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г.

Основно изискване при определяне на състава на КН е той да бъде *представителен и балансиран по отношение на представляваните сектори*. При определяне на общия му състав трябва да се вземе под внимание включването на новите елементи в политиката, заложи в ЕФМДР.

Основните представителни групи в сектора ще бъдат част от КН — рибарство, аквакултури, преработвателна промишленост, представител на МИРГ и др. съгласно заповед на Министерски съвет на Република България. В КН ще бъдат включени и експерти от различни области, свързани с изпълнението на ЕФМДР (събиране на данни, контрол, околна среда, ИМП).

Комитетът за наблюдение на ПМДР заседава минимум 2 пъти годишно със следните основни функции:

- прави преглед на изпълнението на Програмата и на напредъка в посока на постигането на нейните цели;
- отчита финансовите данни, общите и специфичните за Програмата показатели;
- прави преглед и отчита промените в показателите за резултатите и напредъка в постигането на количествено определените целеви стойности, както и на етапните цели, определени в рамката на изпълнението;
- подлага на подробно разглеждане всички въпроси, отнасящи се до изпълнението на Програмата;
- провежда консултации и издава становище по всяко изменение на Програмата, предложено от управляващия орган;
- издава препоръки към Управляващия орган относно изпълнението на Програмата и нейната оценка;
- осъществява мониторинг на действията, предприети вследствие на неговите препоръки.

- приема механизъм за определяне на интензитета на помощта съобразно вида на инвестицията, влиянието ѝ върху околната среда и пазара.

11.4. ОБОБЩЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИНФОРМИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ

При реализирането на ПМДР УО на Програмата гарантира изпълнението на мерки за публичност, с оглед да се акцентира върху информираността, комуникацията и прозрачността..

Управляващият орган прави необходимото мерките за информация и публичност да се изпълняват в съответствие с Националната комуникационна стратегия (НКС) и тези мерки да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище. С оглед специфичните целеви групи бенефициенти и ограничения бюджет, основният принцип на комуникация ще се базира на директния контакт – семинари, обучения, изложения, промоционални материали и популяризиране на добри практики на бенефициенти в електронните и печатни медии.

Управляващият орган отговаря за:

а) Създаването на единен уебсайт или на единен портал, предоставящ информация за оперативната програма и достъп до тях. Това включва:

- електронно публикуване на списъка на операциите, включително името на всеки бенефициент, размера на публичното финансиране на операцията, включително дела на Съюза и националното участие;
- примери за дейности, финансирани от ЕФМДР, на широко разпространен официален език на Европейския съюз, различен от български език;
- специален раздел на интернет страницата, предназначен за осигуряване на кратко резюме на операциите за иновации и еко – иновации;
- актуализирана информация относно изпълнението на ПМДР, включително нейните основни постижения.

б) Информирането на потенциалните бенефициенти относно възможностите за финансиране по оперативната програма;

популяризирането на ролята и постиженията на политиката на ЕФМДР чрез информационна и комуникационна дейност във връзка с резултатите и въздействието от оперативната програма и дейностите.

УО ще гарантира мерките за информация и публичност да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите, чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище. УО отговаря за организирането поне на следните мерки за информация и публичност: голяма информационна дейност, оповестяваща започването на оперативната програма; две големи информационни дейности по време на програмния период, които популяризират възможностите за финансиране и изпълняваните стратегии и представят постиженията на ПМДР.

В подхода за информиране и популяризиране Управляващият орган се ръководи от Националната комуникационна стратегия 2014-2020 г., която важи за всички ОП в България, и попълва Годишен план за действие в изпълнение на НКС.

12. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОРГАНИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СИСТЕМАТА ЗА КОНТРОЛ, ИНСПЕКЦИИ И ИЗПЪЛНЕНИЕ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА О) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

12.1. Органи, които прилагат системата за контрол, инспекции и изпълнение

Наименование на органа/организацията	
Орган 1	Главна дирекция (ГД) „Рибарство и контрол”, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Министерство на земеделието и храните
Орган 2	Изпълнителна агенция „Морска администрация“, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
Орган 3	Българска агенция по безопасност на храните, Министерство на земеделието и храните
Орган 4	Главна дирекция „Гранична полиция”, Министерство на вътрешните работи
Орган 5	Агенция „Митници”, Министерство на финансите
Орган 6	Изпълнителна агенция по горите, Министерство на земеделието и храните

12.2. Кратко описание на наличните човешки и финансови ресурси, предназначени за контрол, инспекции и изпълнение в областта на рибарството

1. ГД „Рибарство и контрол” изпълнява и осъществява дейности по контрол и правоприлагане съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1380/2013 и Регламент (ЕО) № 1224/2009. Програмата по Контрол, инспекции и правоприлагане се организира и координира от ГД „Рибарство и контрол“, ИАРА. В страната функционират 27 регионални инспектората, разположени в областите на ниво NUTS III. Центърът за наблюдение на риболовните кораби (ЦНРК) със седалище гр. Варна подпомага дейността на отделите „Рибарство и Контрол“ Добрич, Варна и Бургас и изпълнява задълженията на България относно Общата политика в областта на рибарството. Общият брой на служителите на Главна дирекция "Рибарство и контрол" е 167 заети лица. Към всеки от регионалните инспекторати са назначени инспектори, които осъществяват проверките и контрола на място. Общият брой на инспекторите, извършващи контрол на Черно море, е 45. През 2014 г. 5 контролни плавателни съда изпълняват проверки в Черно море, както е указано в следващата глава. Бюджетът за осъществяване на дейностите по контрола и правоприлагането е възлизал на 321 760 лева през 2012 година. За периода 2014-2020 г. бюджетът на ЕФМДР за контрол, инспекции и прилагане на законодателството, възлиза на 6 493 511,00 евро с национално съфинансиране от 942 167,00 евро. Основните партньори на ИАРА, които подпомагат дейността по осъществяване на контрол върху продуктите от риба и аквакултури по целия процес от „мрежата – до масата са: БАБХ,

ИАМА и ГДГП.

Взаимодействие между ИАРА и БАБХ се извършва при или по повод:

1. Осъществяване на контрола върху риболова, производството на риба и други водни организми и търговия с тях на територията на Република България
2. Осъществяване на контрол върху продуктите от риболов и аквакултури по целия процес от „мрежата и фермата — до масата“.
3. Осъществяване на контрол по отношение на здравеопазването и хуманното отношение към животните, контрол на фуражите, контрол на храните и граничен контрол.
4. Контролните дейности на ИАРА по отношение управлението, наблюдението и контрола върху рибарството, аквакултурите и търговията с риби и други водни организми

Взаимодействие между ИАРА и ИАМА се извършва при или по повод:

1. Вписване и отписване на риболовни кораби от регистъра на корабите воден от Изпълнителна агенция „Морска администрация“, както и при вписване или отписване на кораб от регистъра на риболовните кораби, воден от ИАРА.
2. При вписване на промени в собствеността, името и техническите характеристики на риболовен кораб в регистрите на корабите, воден от ИАМА.
3. Съвместни проверки на море на риболовните кораби
4. Измерване, освидетелстване и проверка на мощността на двигателите на риболовните кораби, в изпълнение на чл.40 от Регламент (ЕО) №1224/2009 на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на ОПОР по реда на Наредба №5/08.10.2013г. за сертифициране и проверка на двигателите на корабите, вписани в регистъра на риболовните кораби.

Взаимодействие между ИАРА и ГД „Гранична полиция“ се извършва при или по повод:

Контрол по спазване на режима на риболова и рибностопанските дейности в морските пространства, вътрешните водни пътища, пристанищата, зоните на ГКПП, граничните реки и в тридесет километровата гранична зона на РБ.

Контрол по спазване на режима на риболов по отношение на чуждестранните риболовни кораби в морското пространство на РБ.

Формите на взаимодействие, които органите ангажирани в дейностите по контрол са:

1. Обмен на информация
2. Извършване на съвместни контролни дейности
3. Оказване на експертна помощ
4. Провеждане на съвместни обучения/семинари
5. Съвместна работа с обществеността и средства за масово осведомяване

Други органи, които подпомагат дейностите по контрол са:

5. Агенция „Митници“ (АМ), Министерство на финансите

Контролира се извършеният внос и износ на риба и рибни продукти. В ИАРА се заверява сертификата за произход при внос на риба и рибни продукти от трети страни, съгласно

Регламент (ЕС) № 1005/2008 за ННН риболова. При необходимост се изискват от АМ справки и митнически документи.

6. Изпълнителна агенция по горите (ИАГ), Министерство на земеделието и храните

Служителите на ИАГ извършват контрол при осъществяване на любителски риболов във вътрешните водоеми на страната, **както и в горските райони.**

Изготвен е Меморандум за разбирателство между ИАРА, ИАМА, Гранична полиция и БАБХ, като по този начин се осигурява взаимодействие между компетентните органи и конкретните им задължения.

12.3. Основно налично оборудване, и по-специално броя на корабите, самолетите и хеликоптерите

България няма нужда и не ползва самолети и хеликоптери при осъществяването на проверките и правоприлагането.

Ползват се пет кораба :

- Сектор „РК Бургас“: Синаутик Патрул модел 1150 № Бс 1377. Дължина 11.4 метра. БТ 15 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2004 г.
- Сектор „РК Бургас“: патрулен катер Синаутик Патрул (SINNAUTIC Patrol), модел 750 Р
- Сектор „РК Добрич“: Синаутик Патрул модел 1150 № Бс 1376. Дължина 11.4 метра. БТ 15 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2004 г.
- Сектор „РК Добрич“: патрулен катер Синаутик Патрул (SINNAUTIC Patrol), модел 750 Р
- Сектор „РК Варна“: Синаутик Патрул (SINNAUTIC Patrol), модел 1150 № Вн 7366. Дължина 11.4 метра. БТ 12,5 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2007 г.

Ще бъдат необходими средства за текущи и основни ремонти, както и за годишен технически преглед, за покриване на допустими разходи според плановете за действие, както и за закупуване на измервателни уреди.

12.4. Списък на избрани видове операции (ЕФМДР Чл.76)

Вид операция [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]	Описание
Избран вид дейност	
<i>алинея 2, точка (а) закупуване и/или разработване на технологии, включително хардуер и софтуер, системи за откриване на кораби (VDS), системи за видео наблюдение и компютърни мрежи, позволяващи събиране, управление, проверка, анализ, управление на</i>	В изпълнение на чл. 114 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 година разработване на един официален уебсайт, достъпен чрез интернет и предлагащ данните, изброени в членове 115 и 116 от Регламента. Уебсайтът ще се състои от зона със свободен достъп и зона с ограничен достъп.

риска, представяне (уебсайтове, свързани с контрола), обмен и разработване на методи за вземане на проби за данните, свързани с риболовните дейности, както и взаимното свързване на междусекторни системи за обмен на данни	Закупуване на устройства за автоматична идентификация на риболовните кораби над 15 м.
алинея 2, б) разработване, закупуване и инсталиране на компонентите, включително компютърен хардуер и софтуер, необходими за осигуряване прехвърлянето на данни от участници в риболова и предлагането на пазара на продукти от риболов към съответната страна-членка и органите на Съюза, в т.ч. необходимите компоненти за системи за електронно записване и отчитане (ERS), системи за наблюдение на плавателните съдове (VMS) и автоматична система за идентификация (AIS), използвани за контролни цели;	Създаването и пускането в операция на такава ИТ-инфраструктура е необходимо, за да се гарантира трансферът на данни към съответните органи на държавата членка и на органите на ЕС. За нуждите на дейностите по контрола е необходимо закупуването на следните устройства: AIS — минимум 45 и ERS — 150 за всички плавателни съдове над 12 метра.
алинея 2, точка в) разработване, закупуване и инсталиране на компонентите, включително хардуер и софтуер, които са необходими за гарантиране на проследимостта на продуктите на риболова и аквакултурите в съответствие с член 58 от Регламент (ЕО) № 1224/2009;	Изграждане на система за проследяемост включваща софтуер и хардуер за проследяване на продуктите от риболов и аквакултура. Съгласно чл. 67 „Информация за партида“ от Регламент за изпълнение (ЕС) № 404/2011 на Комисията от 8 април 2011 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета за създаване на система за контрол на общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, считано от 01.01.2015 г. е задължително създаването на система за проследяване на продуктите от риболов и аквакултура /в случая за БГ -мидените ферми/. Системата трябва да включва изграден софтуер и хардуерни устройства (вкл. електронни устройства за разчитане на баркодове);
алинея 2, точка г) въвеждане на програми за обмен и анализ на данни между държавите членки	Създаване на ИТ- инфраструктура за връзка между контролните органи на РБ и други ДЧ.
алинея 2, точка д) разходи, направени за модернизация и закупуване на катери и други подходящи средства за патрулиране и контрол	Закупуване на катери и други подходящи средства за патрулиране и контрол.
алинея 2, точка е) закупуване на други средства за контрол, включително устройства за измерване на мощността на двигателя и оборудване за претегляне	Закупуване на средства за контрол, включително за теглото на рибата за ползване по пунктовете за разтоварване на риба, за измерване на параметрите на рибарските мрежи (размер на окото, дебелина на влакното).
алинея 2, точка ж) разработване на иновативни системи за контрол и осъществяване на пилотни проекти, свързани с контрола на рибарството, включително ДНК анализ на риби или разработване на уебсайтове, свързани с контрола;	Разработване и внедряване на хардуерни средства и съответния софтуер за осъществяване на този тип контролни дейности.
алинея 2, точка з) програми за обучение и обмяна на опит, включително между държави членки, за персонал, отговарящ за наблюдението, контрола и надзора на риболовните дейности;	Обучение на инспекторите от ГД „РК“. За други дейности по контрола и правоприлагането, като обучения, участия в международни срещи на служители и други. България ще вземе участие в обучения на Европейската агенция за контрол на рибарството (ЕАКР). България няма

	съгласувани програми за обмен.
<i>алинея 2 , точка и) анализ на разходите и ползите, а също и оценка на извършените одити и разходите, направени от компетентните органи при провеждането на мониторинг, контрол и надзор;</i>	Наемане на външни експерти с подходяща компетентност.
<i>алинея 2 , точка й) инициативи, включително семинари и медийни мероприятия, насочени към повишаване на осведомеността както на рибарите и другите участници като инспектори, прокурори и съдии, така и на широката общественост, относно необходимостта от борба с незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов и относно прилагането на правилата на ОПОР;</i>	Провеждане на семинари, информационни мероприятия и други.
<i>к) оперативни разходи, направени при извършването на засилен контрол на запасите, подлежащи на специални програми за контрол и инспекции, установени в съответствие с член 95 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и подлежащи на координиране на контрола съгласно член 15 от Регламент на Съвета № 768/2005 (1);</i>	Необходимо е да се подсилят средства в случай, че България започне да изпълнява специфични програми в периода 2016-2020.
<i>Програми, свързани с изпълнението на план за действие, утвърден в съответствие с член 102, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1224/2009, включително всички направени оперативни разходи</i>	Започване на подготвителна работа за съвместни препоръки за план за изхвърлянията, съвместно с румънските власти относно уловите на калкан, цаца и други видове със застрашена популация. Въвеждане на необходимите изменения в националното законодателство в съответствие със законодателството на ЕС (процедури за нарушение, санкции и т.н.) Повишаване информираността на сектора, обществеността и останалите заинтересовани институции / информационни срещи с научни институти за насърчаване изпълнението на проекти по отношение нивата на приулов, възможностите за избягване на нежелан улов и подобряване селективността на риболовните уреди.

12.5. Връзка с приоритетите, определени от Комисията съгласно член 20, параграф 3 от ЕФМДР

Изготвяне на планове за действие на основание чл. 102, ал. 4 от Регламента за контрол № 1224/2009.
Изготвяне на План за действие съгласно Регламент на Съвета 199/2008.

13. СЪБИРАНЕ НА ДАННИ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 1, БУКВА П) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 508/2014)

13.1. Общо описание на дейностите по събиране на данни, предвидени за периода 2014—2020 г.

1. ДЕЙНОСТИ в изпълнение на Регламента относно рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ (ЕО) № 199/2008 и Многогодишната програма на ЕС (док. С(2013)5243 за 2014-2016 г., и всички свързани последващи)

A. ПЕРИОД 2014-2016 г.

A1. Дейности, които ще се извършват на национално равнище, за да се събира биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация относно:

- стопански риболов;
- аквакултури;
- преработване

България ще събира и анализира **технически, биологически и икономически** данни в сектор „Рибарство“, които да допринесат за опазване, управление и експлоатация на живите водни ресурси. Данните, събирани с цел научна оценка, ще включват **техническа информация за риболовния флот и риболовните дейности, биологични данни за улова, състояние на рибните запаси и екологичното въздействие**, което може да бъде оказано от рибарството върху морската екосистема. Ще се събира и **икономическа информация** за риболовния флот, сектора за аквакултура и рибопереработвателните предприятия.

Всички данни ще се събират съгласно Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“, изготвена и приета съгласно разпоредбите на Регламентите на ЕС за установяване на общностна рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ и за подкрепа на научните консултации във връзка с Общата политика в областта на рибарството и конкретните регламенти за определяне на подробни правила за прилагането им, в сила за периода 2014-2020 г. и Годишните работни планове за събиране на данни по чл.21 на Регламента за ЕФМДР.

За периода 2014 – 2020 България ще приложи стратегия за събиране на данните, основана на сътрудничеството с научните институти, държавите-членки и Европейската Комисия. Изпълнението на тази стратегия ще се основава на следните опорни точки:

- Навременно планиране и осигуряване на средства от националния бюджет за провеждане на научни изследвания, което ще осигури пълно изпълнение на мерките по DCF.
- Партньорство с научните институти. Освен извършването на научните изследвания за изпълнение на заложените в DCF мерки, се предвижда сключване на споразумения с научните институти и тяхното по-активно включване в процеса на събиране и управление на данни от сектор „Рибарство“;
- Партньорство с другите държави-членки и по-специално с Румъния, посредством организиране на регионални координационни срещи.
- Изграждане на подходящ административен капацитет. ИАРА ще си сътрудничи с

научните институти при докладването на данни от сектор „Рибарство“ и не на последно място ще се изгради нов модул към информационно-статистическата система, който ще позволи подаването на качествена информация до крайните потребители.

- участие на национални представители в регионални координационни срещи, срещи на регионалните организации за управление на рибарството или срещи на международни органи за получаване на научни консултации.

Отчитайки натрупания опит, от предходния период, България ще приложи следните мерки за подобряване изпълнението на националната програма за събиране на данни:

- Предприемане на адекватни мерки за навременно осигуряване на националното съфинансиране, и по-конкретно: навременно планиране на дейностите и залагането им в проектобюджета за съответната година.
- Редовна комуникация с научните институти, отговорни за извършване на изследванията;
- Координиране на дейностите и обмена на информация с румънската страна и Европейската Комисия;
- Изграждане на нов модул към информационно-статистическата система, позволяващ обработката, съхранението и експортирането на данни в необходимия формат за докладване, съгласно изискванията на ЕК.

Събираните данни ще бъдат организирани в модули, които да могат да генерират необходимите данни. Главните модули ще са:

I. Данни за стопански риболов:

- Икономически данни;
- Данни за ползваните уреди (Metier related data);
- Данни за биологични променливи от уловите ;
- Трансверсални данни за флота (Transversal data);
- Данни от научноизследователските анкети;

II. Данни за аквакултурите и преработвателната промишленост:

Качествени и количествени данни за производството, икономически данни за сектор „Аквакултури“ ;

2. Качествени и количествени данни за производството, икономически данни за преработвателната промишленост.

III. Данни по индикатори за морската среда

Събиране, обработка и анализ на екосистемни индикатори за определяне на въздействието на риболова върху морската екосистема.

През периода 2014-2020 ИАРА ще предприеме действия за извършване на дългосрочни изследвания в Черно море за оценка на състоянието на запасите от калкан и хидроакустично изследване за оценка на състоянието на запасите на пелагични видове. Ще бъдат извършвани изследвания и на уловите (на борда на риболовните кораби, при разтоварване, и от изхвърлянията).

Текущият брой служители, опериращи със събирането на данни, е недостатъчен. Няколко

мерки са предвидени за решаване на проблемите с административния капацитет:

- Увеличаване на броя на служителите в ИАРА, които оперират в областта на събирането на данни. Ще се назначат допълнителни кадри. До края на 2015 г. ще се назначат двама експерти.
- Ще се подпишат споразумения с научните институти с цел възлагането на част от задачите. По-специално, следните дейности могат да бъдат делегирани на институтите:
 - Провеждане на научни изследвания;
 - Задължения по докладването (средиземноморски и черноморски данни);
 - Докладване на информация от изследователи, съгласно насоките.
- Модернизиране на информационните системи на ИАРА с оглед подобряване качеството на събраните данни и предаването им на крайните потребители.
- Разработване на нов модул в информационните системи, предназначен за DCF.

A2. Дейности, които ще се извършват в контекста на регионалното сътрудничество с оглед събирането на биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация относно:

Заключение на двустранното споразумение с Румъния и провеждането на изследвания в акваторията на Черно море

На 25 март 2015 г. е сключено двустранно споразумение с Румъния в областта на събирането и управлението на данни, в съответствия с целите на Общата политика в областта на рибарството. Основните цели на това споразумение е координиране и хармонизиране на процедурите и методиките за събиране на биологични данни и оценка на състоянието на запасите в Черно море (в това число методика за дънни видове, методика за хидроакустични проучвания и методика за събиране и анализ на биологични променливи). За гарантиране на добра координация и прозрачност на провежданите научни изследвания се предвижда провеждане на поне една координационна среща на регионално ниво, както и възможност за присъствие на научно-изследователски екип от партниращата държава-членка на борда на научно-изследователския кораб на държавата, извършваща изследването в свои води. Обмена на данни между двете страни също е застъпен в споразумението. Освен по време на двустранните срещи между компетентните власти на България и Румъния, дейностите за координация, планиране и извършване на научни изследвания ще бъдат дискутирани и на срещите на MEDIAS, MEDITS и RCM Med & BS.

Б. ПЕРИОД 2017-2020

За периода 2017-2020 НПСД (2014-2016) ще бъде изменена съгласно актуалната нормативна база. Освен това с цел получаване на биологична, техническа, екологична и социално-икономическа информация се очаква да продължат съществуващите дейности за събиране на данни в следните области:

B2.1. Стопански риболов

Чрез извършване на научни изследвания в открити води за биологична и екологична информация;

B2.2 Любителски риболов

Информация относно любителския риболов ще се получава от броя на продадените

риболовни билети.Б2.3 Аквакултури

Данни за произведеното количество от аквакултура ще се получават на базата на попълнени въпросници.

Б2.4 Преработване на риба

Икономическите данни ще се събират чрез попълване на въпросници.

13.2. Описание на методите за съхранение на данни, управлението на данни и използването на данни

Данните по икономическите, техническите и биологичните показатели, както и по показателите за структурата на риболовния флот, се събират на основата на два основни източника: (1) данни от риболовния регистър, документи за първа продажба, регистъра на риболовните кораби, и (2) данни от годишно провеждани анкети в сектори аквакултура и преработка, събирани в изпълнение Националната програма за събиране на данни. Собствениците на стопанства за аквакултури и рибни стопанства се задължават до края на януари да предоставят данни съгласно чл. 27 от ЗРА. Неспазването на това изискване води до налагане на санкции. Данни относно социално-икономическите променливи са част от събраните въпросници на годишна база, както е указано по-горе. Същата процедура се предвижда по отношение на информацията относно работата по предстоящи промени в националното законодателство (за целта ЗРА се изменя). Информация относно биологичните показатели се подава до ИАРА само чрез определените научни институти, което гарантира качеството на данните. Данни по показателите за добър екологичен статус (GES) на Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) се събират и докладват от МОСВ.

Данните на научните институти и МОСВ са извън обхвата на Информационно-Статистическата система на ИАРА (ИСС), която към момента се основава на поддържането на следните регистри с данни:

България съхранява данните като първични, агрегирани и метаданни. Системата за обмяна на данни между модулите е недоразработена.

ИСС- ИАРА е напълно базирана на уеб-приложения, и поддържа вписване на данни в реално време. Дистанционния достъп до базата данни е възможен само по отношение на данните от риболовните дневници, документи за продажба, регистъра на риболовните кораби, и производството на аквакултури.

Сигурността на съхраняване на данните в ИАРА е гарантирана. Достъпът до Информационно-Статистическата система е възможен само за служители на ИАРА.

В бъдеще се предвижда данните в различните регистри да бъдат организирани в следните главни модули:

I. Данни за риболова:

Икономически данни;

Данни за ползваните уреди (Metier related data);

Данни за запасите;

Трансверсални данни за флота (Transversal data);

Данни от научните изследвания в морето;

II. Данни за аквакултурите и преработвателната промишленост:

Икономически данни за производителите на аквакултури ;

Икономически данни за преработвателната промишленост;

III. Данни по индикатори за морската среда

По този начин ще се подsigури обмен на данни между различните регистри в реално време така че да се извличат необходимите справки. Това ще увеличи оперативността и възможностите за обмен на данни с други страни членки и други крайни ползватели на данните.

Дистанционен достъп до тези модули чрез Интернет ще бъде осигурен за научните институти и Европейската комисия.

Към момента различните модули на Информационно-Статистическата система на ИАРА (ИСС), могат да извършват различни кръстосани проверки на данни предимно за да се подsigури качеството на информацията от риболовните дневници, декларации за разтоварване, документи за първа продажба и транспортните документи. Тя проследява три основни вида грешки:

i). Късно подаване на документите – в случай че периодът между издаване на документа за разтоварване и датата на подаване на служител на ИАРА е по-дълъг от 48 часа, системата издава сигнал за грешка. Периодът за деклариране на разтоварване при аквакултурата е 30 дни;

ii) Липсващ свързан документ – ако се въведат данните и няма документ в системата за първия такъв, системата издава сигнал за грешка. Например: въвеждат се данните за първа продажба → системата издава предупреждение че липсват данните от документ за разтоварване;

iii) Несъответствие на данни:

- улов/последващи данни – ако разликата в количествата е повече от 10% за конкретния вид, тогава системата издава предупреждение за грешка
- между документите – ако е налице несъответствие между количествата изброени в различните документи, системата издава предупреждение за грешка. Системата приема, че е възможно да има няколко бележки за първи продажби и сумира всички количества от тях, като сравнява тяхната сума с декларацията при разтоварването

Например:

- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващ съответен документ за транспортиране към декларацията за приемане.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващи съответни данни от дневника (документ за произход) към документа за транспортиране, бележката за първа продажба и декларацията за приемане.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липса на съответствие между данните за уловите и разтоварванията и данните от риболовния дневник и декларацията за приемане.

След установяване на грешка, системата генерира съобщение което идентифицира регионалният инспектор, който е въвел данните от съответния документ в системата. Съобщението показва типа на грешката и ѝ поставя уникален номер. Системата позволява да се прегледа документът който е причинил грешката, и ако е налице техническа грешка – да

бъде поправена.

Системата проверява въвежданите данни на всеки 24 часа и генерира съобщението за грешка. В случаите, когато липсващите данни се попълнят, системата автоматично премахва грешката, правейки я неактивна. Поддържа се запис (лог) за всички открити грешки и по всяко време е възможно да се провери грешка по грешка, по регионален инспектор и по период.

Друг пример как ИС на ИАРА поддържа качеството на данните в НП се отнася за уловите от калкан. Уловите са групирани в няколко групи по размер на улова когато се разтоварват. Така разполагаме не само с общото количество на улова, но и с количествата по различните размери.

За преодоляване на слабостите при изпълнение задълженията на рамката за събиране на данни е съставен план за действие, чиито основни дейности са следните:

- Преработване и приемане на национално законодателство;
- Ефективно изпълнение на националната програма за събиране на данни;
- Ефективно изпълнение на националната програма за 2014-2016 г.;
- Мерки, насочени към засилване на административния капацитет;
- Двустранно сътрудничество с Румъния в областта на събирането на данни;
- Подобряване на координацията с научните институти;
- Осигуряване присъствие на представители на България на международни срещи.

Като се вземат предвид текущите недостатъци в ИТ системите за събиране на данни, изпълнението на плана за действие по раздел 6 ще осигури достъп до бази данни на различни участници в оперативна съвместимост.

13.3. Описание на начина, по който доброто финансово и административно управление на събирането на данни ще бъде постигнато

Изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство” се извършват от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, заедно с нейните партньори.

Лице за контакт:

Симона Ничева, национален кореспондент за Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство”. Младши експерт, Дирекция „Управление на рибарството и опазване на рибните ресурси”.

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА), МЗХ
ул. "Княз Александър Батенберг" № 1, гр. Бургас 8000, България
Телефон: +359 56 876 060
Факс: +359 56 876 090

електронна поща: simona.nicheva@iara.government.bg

Партньори в дейностите по събирането на данни на национално ниво са:

(1) Министерство на земеделието и храните, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (**ИАРА**)

ул. "Княз Александър Батенберг" № 1, гр. Бургас 8000, България

Телефон: +359 56 876 060

Факс: +359 56 876 090

електронна поща: office@iara.government.bg

(2) Българска академия на науките, **Институт по океанология, Варна**, ул. Първи май № 40
ПК 152, 9000 Варна, България

Телефон: +359 52 370 486

Факс: +359 52 370 483

електронна поща: office@io-bas.bg;

(3) Селскостопанска академия, „Институт по рибни ресурси – Варна“, Варна 9000, бул. "Приморски", телефон: 052/632 065 тел/факс: 052/632 066; електронна поща: director@ifrvarna; Интернет страница: <http://www.ifrvarna.com>

(4) Селскостопанска академия, „Институт по рибарство и аквакултури – Пловдив“, гр.Пловдив 4003; ул. „Васил Левски“ № 248, тел.: +35932956033; GSM: +359899783611; електронна поща iraplv@yahoo.com; iraplv@abv.bg; Интернет страница: <http://ira-plovdiv.com>

През периода 2014-2020 има възможност за включване на допълнителни партньори (научни организации) по изпълнение на програмата.

Процесите по координация на партньорите са:

Цялостната координация на изпълнението на програмата ще се извършва от Националния кореспондент и от ИАРА. Задачата е да се поддържа комуникация и събиране на данни от различни източници, които да бъдат предавани на Комисията и други крайни потребители. Ролята на DCF е да осигурява качествена и навременна информация на управляващия орган (УО) на ПМДР , ЕК и други потребители с цел ефективно и ефикасно управление на средствата по програмата, както и по отношение на опазване на околната среда.

В периода 2014-2020 г. България планира да организира по една годишна национална координационна среща. Тези срещи ще се организират от националния кореспондент и ще присъстват лица и институции, които са ангажирани в изпълнението на програмата, с оглед правилното координиране на дейностите. Националният кореспондент ще информира Комисията за времето и мястото на тези срещи, с цел да се даде възможност да участват всички заинтересовани страни. В техническите доклади за съответната година ще се отразяват въпросите, които са били обсъждани на годишната среща и решенията, които са взети.

Отношенията между Националния кореспондент и Управляващия орган и Сертифициращия орган.

Националният кореспондент е служител на ИАРА.

Националният кореспондент ще бъде в постоянна комуникация с УО с цел планиране, изпълнение и контрол на дейностите по програмата съгласно предварително изготвен годишен работен план по чл. 23 от ЕФМДР. Контактите на Националния кореспондент със

СО ще бъдат във връзка със отчитането на дейността за съответната година и отчитането на извършените разходи. .

Изпълнението на многогодишната програма за събиране на данни за периода 2014-2016 г. ще се финансира от ПМДР.3.

Принципите на отчитане, свързани с включване на информация за събирането на данни в Годишните доклади по изпълнението на държавите-членки.

Отчитането на извършените дейности по събиране на данни за риболовния флот, фермите за аквакултури и преработвателните предприятия ще се извършва в Годишния доклад за изпълнението на ЕФМДР.

Системи за съхраняване и предаване на събраната информация.

Събраната информация ще се архивира и съхранява в ИАРА. България ще изгради централизирана база данни, както и ще осигури нейната поддръжка. Целта на тази централизирана база данни е да събира биологически, социално-икономически, трансверсални данни, както и данни от аквакултури и преработвателната промишленост. ИАРА ще подобри електронните риболовни дневници, като така ще се проверяват данните относно количеството, произхода, документи за първа продажба и др. Те ще са налични в Съвместния научно-изследователски център на Европейската комисия, съгласно предварително определен график за подаване на данни. Съвместният научно-изследователски център на Европейската комисия /JRC/ публикува на сайта си графикът за подаване на данни.

Организиране на участието на регионални координационни групи за събиране на данни

Съгласно задължението за изготвянето на годишен работен план за изпълнение на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ ще бъдат планирани участията на експерти на срещи в и извън страната. Участието на експерти от ИАРА, отговорни за изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“, участващи на национални и международни срещи, се извършва на основание на получена покана за участие и разрешение за участие от изпълнителния директор на ИАРА. Годишната регионална среща за Средиземно и Черно море /RCMMed&Bs/, на която участват български и румънски експерти, е с определена дата в началото на текущата година.

Организиране на участието в научни и експертни срещи, посветени на събирането на данни

България възнамерява да участва в редица международни координационни срещи за периода 2014-2020 г., където планира да присъства на работни групи на различни нива:

- регионални координационни срещи (RCM Med & BS);
- Контакти с институти в държавите-членки, които са отговорни за морски изследвания и биологични програми за вземане на проби, пряко свързани с българската програма;
- MEDITS / MEDIAS работни групи;
- регионални срещи на Генералната комисия за рибарство в Средиземно и Черно море / GFCM / към ООН;
- участие в работни групи за оценка на запасите, PG Med;
- други срещи, организирани ежегодно от Европейската комисия.

Точният списък за периода 2014-2020 на международните координационни срещи ще се

издава от Комисията всяка година.

Човешки и технически ресурси, отделени за събиране на информация, включително наличното основно оборудване, например изследователски кораби.

За изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ са необходими биолози/ихтиолози, статистици и икономисти. Научните работници от научните институти работиха по изпълнението на програмата и взеха участие в научни изследвания в Черно море.

Чрез създаването и управлението на система за контрол на ПМДР и работещите ѝ механизми ще се постигне стабилно управление.

14. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ (В СЪОТВЕТСТВИЕ С ДЯЛ IV ОТ ВТОРА ЧАСТ НА РЕГЛАМЕНТ № 1303/2013)

14.1. Описание на планираното използване на финансови инструменти

България е заинтересована от използването на финансови инструменти в изпълнението на ЕФМДР. Използваният по тази линия финансов инструмент ще е този, който обхваща всички фондове, който обаче не е създаден до момента

След приключването на ЕФР, сумите, събрани по предишния финансов инструмент, ще бъдат допълнително прехвърлени в настоящия.

14.2. Избор на мерките по ЕФМДР , които да бъдат изпълнени чрез финансови инструменти

Мярка по ЕФМДР [изберете от предварително определените от Комисията мерки от списъка в падащото меню]

14.3. Ориентировъчен размер на сумите, предвидени за използване чрез финансовите инструменти

Общо средствата по ЕФМДР за периода 2014-2020 г., в евро

Приложения към Програмата

Приложенията са само за информация. Те няма да бъдат част от решението на ЕК.

1. Списък на партньорите, с които са проведени консултации (чл.26(2) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)
2. Доклад за предварителната оценка с резюме (чл.26(4) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)
3. Доклад за стратегическата оценка на околната среда
4. Кратко описание на системата за управление и контрол (описанието трябва да включва и обяснение за това как е бил осигурен принципа на разделение на функциите и функционална независимост)
5. Карти, показващи размера и местата с висока концентрация на дейности, свързани с със секторите на рибарството и аквакултурите, координатите на основните рибарски пристанища и ферми за аквакултури, както и местонахождението на Защитените зони (морски защитени зони , Натура 2000)